ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI

UNIVERZITET U BIHAĆU

ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET

STUDIJSKI PROGRAM
“SOCIJALNA PEDAGOGIJA“

Bihać, 2021. g.

SADRŽAJ

SADRŽAJ 2

UVODNI DIO 6

1. Osnovne informacije o osnivaču, Univerzitetu u Bihaću i Islamskom pedagoškom fakultetu 6

1.1. Osnivač 6

1.2. O Univerzitetu 6

1.3. Organizacione jedinice u okviru Univerziteta 6

1.4. O Islamskom pedagoškom fakultetu 7

1.5. Analiza potreba i mogućnosti, s osvrtom na strateške ciljeve Univerziteta 7

1.6. Lista primjenjivih propisa Univerziteta 11

1.7. Informacija o korištenim referentnim tačkama 12

1.8. Informacije o učesnicima izrade studijskog programa 13

2. Opis i trajanje studija 13

2.1. Pozicija studijskog programa u strukturi Univerziteta 13

2.2. Dužina trajanja studija i stručni i akademski naziv koji se stiče završetkom studija 14

3. Ciljevi studijskog programa 15

4. Oblici provođenja nastave 16

5. Europski sistem prijenosa bodova (ECTS) 17

6. Sistem ocjenjivanja 17

7. Podrška studentima 18

8. Put do zvanja 18

9. Osiguranje kvaliteta 19

10. Perspektive diplomanata i mogućnost zaposlenja 20

11. Opći i posebni uslovi utvrđeni standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja 22

11.1. Prostor, oprema, namještaj, biblioteka i ostali uslovi za rad 23

12. I ciklus studija 24

12.1. Obrazovni ciljevi i profil I ciklusa studija 24

12.2. Ishodi učenja I ciklusa studija 24

12.3. Nastavni plan I ciklusa studija 26

12.4. Matrica ishoda učenja I ciklusa studija i kompetencija socijalnog pedagoga 30

12.5. Uvjeti za upis i ponovni upis na studijski program 33
13. Resursi potrebni za realizaciju studijskog programa i način njihovog obezbjeđenja 34
13.1. Osoblje 34
13.2. Prostor 43
13.3. Oprema 44
14. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa 44
15. Informacije o predmetima 48
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA „SOCIJALNA PEDAGOGIJA“ 50
OPĆA PEDAGOGIJA 51
SOCIJALNA PEDAGOGIJA 55
OPĆA PSIHOLOGIJA 58
SOCIJALNA POLITIKA I ZAŠTITA 61
ŽIVOTOPIS VJEROVJESNIKA 64
METODOLOGIJA IZRADE NAUČNOG RADA 67
PORODIČNA PEDAGOGIJA 70
PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA 74
SOCIJALNI RAD SA POJEDINCEM I GRUPOM 78
HUMANIZAM RELIGIJSKIH SISTEMA 81
OSNOVI ISLAMSKOG VJEROVANJA 84
UVOD U ARAPSKI JEZIK 87
MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA 90
ŠKOLSKA PEDAGOGIJA 93
TRETMAN DJECE I MLADIH S POREMEĆAJIMA U PONAŠANJU 97
RAZVOJNA PSIHOLOGIJA 100
UVOD U UČENJE KUR'ANA 103
SAVREMENA HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE 106
SOCIOLOGIJA ODGOJA I OBRAZOVANJA 109
KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE 112
SOCIJALNA EKOLOGIJA 116
SOCIJALNA ZAŠTITA CILJANIH GRUPA 119

DIDAKTIKA 122
SAVREMENI BOSANSKI JEZIK 125
KOMPARATIVNO PORODIČNO PRAVO 128
SPECIJALNA PEDAGOGIJA 131
METODE POSLANIČKOG ODGOJA 135
ENGLESKI JEZIK I 138
NJEMAČKI JEZIK I 140
ARAPSKI JEZIK I 142
ZDRAVSTVENI ODGOJ I EDUKACIJA 144
OSNOVI KRIVIČNOG PRAVA I POSTUPKA 148
ANDRAGOGIJA 151
OPĆA PSIHOPATOLOGIJA 154
MENADŽMENT U SOCIJALNO-PEDAGOŠKOM RADU I NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA 157
SISTEM ZAŠTITE I PREVENCIJE U ISLAMU 160
ENGLESKI JEZIK II 163
NJEMAČKI JEZIK II 165
ARAPSKI JEZIK II 167
METODE IGROM I KREATIVNA TERAPIJA 169
METODIKA DUHOVNOG ODGOJA 173
PSIHOLOGIJA LIČNOSTI 176
PENOLOGIJA 179
SOCIJALNI SISTEM U ISLAMU 182
SOCIJALNI RAD U OBRAZOVNIM I ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA 185
OSNOVE PSIHOTERAPIJE I SAVJETOVANJA 188
EKOLOŠKA PEDAGOGIJA SA EKOTERAPIJOM 191
ZDRAVSTVENA NJEGA I ZAŠTITA ZDRAVLJA 194
SOCIJALNA GERONTOLOGIJA 197
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U SOCIJALNOJ PEDAGOGIJI I 200
INKLUZIJA 203
PORODIČNI I BRAČNI KONFLIKTI 207

KUR'ANSKA ANTROPOLOGIJA 210
SOCIJALNA PATOLOGIJA 213
LJUDSKA PRAVA I SLOBODE U ISLAMU 216
RELIGIJA I ZDRAVLJE 219
UČENJE KUR'ANA 222
METODIKA RADA SOCIJALNOG PEDAGOGA 228
SOCIJALNA PSIHOLOGIJA 232
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U SOCIJALNOJ PEDAGOGIJI II 235
TRETMAN OVISNIKA 238
TRETMAN OSOBA S POSEBNIM STATUSOM U RELIGIJSKOM UČENJU 241
INTERKULTURALNI ODGOJ 243
ŽIVOTOPISI BOŽIJIH VJEROVJESNIKA 246
RELIGIJSKA ETIKA 249
ZAVRŠNI / DIPLOMSKI RAD 251

UVODNI DIO

1. Osnovne informacije o osnivaču, Univerzitetu u Bihaću i Islamskom pedagoškom fakultetu

1.1. Osnivač

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini je jedna i jedinstvena zajednica muslimana u Bosni i Hercegovini i Sandžaku, Hrvatskoj Sloveniji i Srbiji, muslimana Bošnjaka izvan domovinskih zemalja i drugih muslimana koji je prihvataju kao svoju. Islamsku zajednicu predstavlja i zastupa Reisu-l-ulema. Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini neodvojivi je dio Ummeta. Ustrojstvo organa i ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i njene djelatnosti temelje se na Kur'an-i kerimu i sunnetu Muhammeda alejhi-s-selam, islamskoj tradiciji Bošnjaka i zahtjevima vremena. Sjedište Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini je u Sarajevu.

1.2. O Univerzitetu

Univerzitet u Bihaću je javna ustanova koja organizuje i izvodi univerzitetske studije, naučni i visokostručni rad, razvija naučno, tehnološko i umjetničko stvaralaštvo. Osnovan je 28. jula 1997. godine. Danas Univerzitet u Bihaću ima sedam visokoškolskih ustanova na kojima se može steći diploma za 30 različitih studijskih profila.

Integrisanjem Univerziteta u Bihaću 2010. godine i pravosnažnim Rješenjem o registraciji u sudski registar je JU "Univerzitet u Bihaću" upisan kao jedinstveno pravno lice, jedinstvenoga identifikacionog broja (ID) i jedinstvenog broja u PIO/MIO osiguranju.

Osiguranje optimalnih uslova za izvođenje nastave i provođenje naučno - istraživačkog rada jedan je od prioriteta Univerziteta u Bihaću. Od akademske 2006/07. godine na Univerzitetu Bihaću uveden je ECTS – Evropski sistem prijenosa bodova/kredita kao jedan od osnovnih instrumenata u izgradnji jedinstvenog evropskog prostora obrazovanja.

Sjedište Univerziteta u Bihaću se nalazi na adresi Pape Ivana Pavla II 2/2.

1.3. Organizacione jedinice u okviru Univerziteta

Univerzitet u Bihaću se sastoji kroz sedam fakulteta, odnosno kroz slijedeće organizacione jedinice: Biotehnički fakultet, Ekonomski fakultet, Pedagoški fakultet, Pravni fakultet, Tehnički fakultet, Fakultet zdravstvenih studija, te Islamski pedagoški fakultet.

1.4. O Islamskom pedagoškom fakultetu

Islamski pedagoški fakultet u Bihaću osnovan je odlukom Sabora Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 23.12.1995. godine. Preteča Fakultetu je bila Islamska pedagoška akademija kao viša škola, a prevashodna zadaća njenog osnivanja bilo je obrazovanje kadra za izvođenje nastavnog predmeta Islamska vjeronauka u osnovnim i srednjim školama. Islamska pedagoška akademija u Bihaću je potpisivanjem ugovora o udruživanju u Univerzitet u Bihaću 20. juna 1997. godine, kojeg je Skupština Unsko-sanskog kantona potvrdila svojom saglasnošću 15. augusta 1997. godine, postala članicom Univerziteta u Bihaću.

Odlukom Sabora IZ-e donesenom 25.09.2004. godine Akademija je preimenovana u Islamski pedagoški fakultet u Bihaću. Dana 14. septembra 2005. godine Fakultet je transformisan sa dvogodišnjeg na trogodišnji studij i ovom reformom studijski program je usklađen po bolonjskim principima 3+2+3, uz uvođenje ECTS bodova. Od akademske 2015/16. godine, nastava na studiju prvog ciklusa studija traje četiri godine ili osam semestara (4+1+3).

Na fakultetu postoje dva odsjeka: odsjek Islamska vjeronauka i odsjek Socijalna pedagogija i duhovna skrb. Na oba odsjeka se organizira nastava na I i II ciklusu. Studij prvog ciklusa traje četiri godine (VIII semestara), a studij drugog ciklusa traje jednu godinu (II semestra).

Fakultet je do sada objavio desetine knjiga, 12 redovnih i 4 tematska zbornika radova, organizirao veliki broj okruglih stolova, simpozija, tribina, predavanja i naučnih konferencija.

Sjedište Fakulteta je u Bihaću, na adresi Žegarska aleja 14.

1.5. Analiza potreba i mogućnosti, s osvrtom na strateške ciljeve Univerziteta

Jedan od strateških ciljeva Univerziteta jeste obrazovanje mladih kadrova koji će svojim kvalifikacijama i kompetencijama odgovoriti na potrebe i mogućnosti razvoja pomagačkih profesija na Unsko – sanskom kantonu i šire. Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Bihaću prepoznao je strateški razvoj i ciljeve Univerziteta, kao i Unsko-sanskog kantona te trenutno u stalnom radnom odnosu ima zaposlenih 9 doktora nauka (3 redovna profesora, 3 vanredna profesora, 2 docenata i 1 u procesu izbora u zvanje docenta) kao i dva magistra nauka, koji izvode nastavu i vježbe na pomenutom odsjeku, a čime se osigurava kvalitet nastave.

Razlozi za inoviranje studijskog programa „Socijalna pedagogija“ na I ciklusu studija, proizilaze iz činjenica da su se u posljednjih nekoliko godina, način i kvaliteta života značajno promijenili. Kontaktirajući poslodavce i analizirajući stanje na tržištu rada, pristupilo se redefiniranju ciljeva i ishoda studijskog programa, provedena je procedura evaluacije kvalitete, konsultirani diplomanti na ovom odsjeku, a što je doprinjelo povećanju usklađenosti i ekvivalentnosti sa istim studijskim programima u BiH i regiji, bili su polazna osnova da se pristupi inoviranju studijskog programa. U procesima tranzicije našeg društva, koji su doveli do otežanog funkcioniranja unutar porodičnog, obrazovnog, zdravstvenog, radnog i socijalnog okruženja, svakodnevno se suočavamo sa sve većim brojem neizbježnih rizika, čime postajemo društvo sa sve više pojedinaca u riziku i rizičnih grupa. Na tragu navedenog, pošlo se od postojanja stvarne potrebe za još kvalitetnijim stručnjacima koji će odgovoriti na sve novonastale probleme, kao i one koji se predviđaju kroz futuropedagoške projekcije, a sa kojima će se u budućnosti susretati djeca, mladi i odrasli na stručno i znanstveno relevantan način. Dodatna potreba za inoviranjem jeste i nastavak geneze potvrđivanja novih kompetencija socijalnog pedagoga koje kontinuirano nastaju u permanentnom i intenzivnom razvoju savremene sociopedagoške znanosti.

Nova saznanja u oblasti prevencije i tretmana, uvođenje savremenih metoda, tehnika i pristupa, tehnološko-tehnički progres, novi zahtjevi tržišta itd., pored toga što zahtijevaju nužnost cjeloživotnog učenja i stalno proširivanje i produbljivanje znanja stručnjaka iz ove oblasti, zahtijevaju i pomijeranje i proširivanje granica naučno – stručnog rada kroz proces studiranja. Najnovije spoznaje i dostignuća iz drugih srodnih oblasti sa kojima je socijalna pedagogija usko povezana (pedagogija, socijalni rad, psihologija, pravo, sociologija, medicina) zahtijevaju upotpunjavanje i usavršavanje neophodnih primijenjenih znanja u oblasti socijalne pedagogije. Misija Islamskog pedagoškog fakulteat u Bihaću, naročito Odsjeka na kome se izučavaju sociopedagoški problemi, jeste nastojanje da se na studijskom programu I ciklusa poboljša kvalitet obrazovne, stručne i naučne djelatnosti, prema standardima koji predstavljaju najviši nivo i koji postoje u razvijenim zemljama Evropske unije.

Socijalni pedagog je stručnjak koji raspolaže kompetancijama da kreira sistem pojedinačno ili grupno usmjerenih stručnih postupaka, mjera i sredstava, odnosno multidisciplinarni, diferencirani pristup prema pojedincu, grupama, institucijama i zajednici, utemeljen na znanstvenim i stručnim principima i spoznajama društvenih, humanističkih i biomedicinskih znanosti.

Specifičnosti socijalne pedagogije kao praktične i primjenjene pedagoške discipline počivaju na slijedećim važnim elementima:

- temeljna usmjerenost na rast i razvoj djece i mladih,
- bavljenje ukupnošću funkcioniranja djece, mladih i odraslih
- razvoj socijalnih kompetencija djece i mladih (razvojna perspektiva),
- neposredan i svakodnevni rad s djecom, mladima i odraslima, kao i njihovom okolinom,
- usmjereni razvoj pojedinca i grupe kroz odgojni i savjetodavni rad sa djecom i mladima, njihovim obiteljima i dr.

Profesionalni identitet socijalnih pedagoga oslanja se na koncept rada u životnom okruženju djece i mladih. Profesionalna uloga socijalnog pedagoga se može definirati kao namjerna, prema cilju usmjerena upotreba svakodnevnih situacija kako bi se djeci, mladima i odraslima pomoglo da uspješnije rješavaju probleme s kojima se suočavaju tokom života. Kvaliteta socijalnopedagoških intervencija bit će veća ako se njihovo planiranje i realizacija temelji na određenim teorijskim konceptima. Tok i uspjeh svih dijagnostičkih, intervencijskih i podržavajućih procesa, ovisi o osobinama i kompetencijama socijalnog pedagoga, s ciljem da se olakša pružanje pomoći i otkloni prepreka za normalno funkcioniranje pojedinca ili grupe.

Pored toga bachelor socijalne pedagogije ima mogućnost upisa i drugog ciklusa studija na različitim smjerovima u oblasti pedagogije. Obavezni i izborni predmeti u predloženom programu studija su odabrani tako da studenti mogu, prije svega, steći osnovna, temeljna znanja iz općeobrazovnih i stručnih predmeta, a kroz ponuđene izborne predmete studenti imaju mogućnost uže specijalizacije u skladu s vlastitim interesima.

Prema Klasifikaciji nastavnih predmeta prema naučnim područjima, poljima i granama na Islamskom pedagoškom fakultetu u Bihaću, u kurikulum, odnosno u revidirani Nastavni plan i program, inkorporirani su slijedeći predmeti:

a) <u>Općeobrazovni predmeti koji su zajednički za sva zanimanja istog stepena:</u>

- *Oblast lingvistika:* Uvod u Arapski jezik, Savremeni bosanski jezik, te strani jezik (Arapski jezik / Engleski jezik / Njemački jezik)
- *Oblast interdisciplinarne nauke:* Metodologija izrade naučnog rada, Savremena historija Bosne i Hercegovine, Komunikacijske vještine i Socijalna ekologija.

b) Stručni predmeti:

- *Naučna oblast Pedagogija:* Opća pedagogija, Predškolska pedagogija, Porodična pedagogija, Socijalna pedagogija, Školska pedagogija, Sociologija odgoja i obrazovanja, Didaktika, Zdravstveni odgoj i edukacija, Specijalna pedagogija, Metode igrom i kreativna terapija, Ekološka pedagogija sa ekoterapijom, Inkluzija, Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji I, Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji II, Andragogija, Metodika rada socijalnog pedagoga.
- *Naučna oblast Psihologija:* Opća psihologija, Razvojna psihologija, Opća psihopatologija, Psihologija ličnosti, Osnovi psihoterapije i savjetodavnog rada, Socijalna psihologija.
- *Naučna oblast Socijalni rad:* Socijalna politika i zaštita, Socijalna gerontologija, Socijalna zaštita ciljanih grupa, Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju, Socijalna patologija, Maloljetnička delinkvencija, Socijalni rad u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, Porodični i bračni konflikti, Socijalni rad sa pojedincom i grupom, Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama.
- *Naučna oblast Pravne nauke:* Komparativno porodično pravo, Penologija, Osnovi krivičnog prava i postupka.
- *Naučna oblast Islamske nauke:* Životopis Vjerovjesnika, Metodika duhovnog odgoja, Osnovi islamskog vjerovanja, Humanizam religijskih sistema, Uvod u učenje Kur'ana, Ljudska prava i slobode u islamu, Metode poslaničkog odgoja, Interkulturalni odgoj, Kur'anska antropologija, Sistem zaštite i prevencije u islamu, Religija i zdravlje, Učenje Kur'ana, Životopisi Božijih vjerovjesnika, Tretman osoba s posebnim statusom u religijskom učenju, Religijska etika, Socijalni sistem u islamu.

Poštujući jedan od strateških ciljeva Univerziteta u Bihaću koji se tiče modernizacije nastavnih planova i programa, kroz ovaj studijski program studenti će se upoznati sa aktuelnim i savremenim metodama poučavanja vezanim za oblast socijalne pedagogije kao pomagačke profesije. Nastavni planovi i programi usklađeni su sa Bolonjskom deklaracijom i kreditnim sistemom (ECTS – European credit transfer system), koji omogućava mobilnost studenata tokom studija kao i ekvivalenciju diplome nakon njegovog završetka. S obzirom na sve navedeno, može se zaključiti da postoje velike potrebe za obrazovanje stručnih kadrova (bachelora socijalne pedagogije) na našem kantonu, ali isto tako da postoje i mogućnosti za njihovo zapošljavanje.

1.6. Lista primjenjivih propisa Univerziteta

Prilikom izrade prijedloga ovog studijskog programa primijenjeni su propisi Univerziteta u Bihaću koji su definisani kroz:

- Statut Univerziteta u Bihaću,
- Pravila studiranja na I ciklusu,
- Pravilnik o polaganju ispita,
- Etički kodeks,
- Pravila o mobilnosti na Univerzitetu,
- Pravilnik o procedurama za predlaganje, prihvaćanje, provođenje i praćenje realizacije studijskih programa Univerziteta u Bihaću,
- Politika kvaliteta,
- Pravilnik o osiguranju kvaliteta,
- Odluka o prihvatanju prijedloga mjera za reorganizaciju studijskih programa i
- Druge specifične odluke organa i tijela Univerziteta.

Pored okvira primjenjivih propisa Univerziteta u Bihaću, prilikom izrade ovoga studijskog programa, u obzir su uzeti i:

- Zakon o Univerzitetu u Bihaću
- Zakon o visokom obrazovanju USK
- Okvirni zakon o visokom obrazovanju
- Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju VŠU u USK
- Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području USK
- Pravilnik o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja u USK
- Kriteriji za akreditaciju VŠU u BiH
- Kriteriji za akreditaciju studijskih programa I i II ciklusa studija u BiH
- Preporuke o kriterijima za licenciranje VŠU i studijskih programa u BiH
- Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u VO u BiH
- Okvir za visokoškolske kvalifikacije u BiH
- Osnove kvalifikacijskog okvira u BiH i
- Specifični dokumenti i preporuke organa, agencija i tijela u BiH i inozemstvu, relevantne za visokoškolsko obrazovanje i studiranje na I ciklusu studija.

1.7. Informacija o korištenim referentnim tačkama

Prilikom izrade ovog studijskog programa, kao referentne tačke su korišteni:

- Zakon o visokom obrazovanju (Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, br. 24/2017 i 15/2020),
- Zakon o radu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 43/99, 32/00 i 29/03),
- Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 7/2014 i 74/2020),
- Pravilnik o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH, član 41,
- Pravilnik o odgoju i obrazovanju, praćenju i ocjenjivanju djece s teškoćama u razvoju u Unsko-sanskom kantonu, član 50 (Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, broj 15 - strana 1025 od 25. decembra 2015),
- Standardna klasifikacija zanimanja (Službene novine FBiH, broj 22/04, 26/09, 40/09),
- NPP Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, Odsjek Socijalna pedagogija,
- NPP Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Odsjek Poremećaji u ponašanju,
- NPP Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek Socijalna pedagogija,
- NPP Univerziteta Kuopio, Fakultet za društvene znanosti, Odsjek za socijalni rad i socijalnu pedagogiju,
- NPP Visoke Škole u Rotterdamu, Smjer Socijalna pedagogija u sklopu Odsjeka za socijalni rad,
- NPP Univerziteta u Lodžu, Pedagoški fakultet, Odsjek za socijalnu pedagogiju,
- NPP Univerziteta u Vechti, Institut za odgojne znanosti, smjer Socijalna pedagogija,
- NPP Pedagoškog fakulteta u Ljubljani, odsjek Socijalna pedagogija,
- NPP Univerziteta u Tiibingenu, Institut za odgojne znanosti, smjer Socijalna pedagogija,
- NPP Univerziteta u Grazu, Institut odgojnih znanosti Karl-Franzens, Odsjek za socijalnu pedagogiju,
- NPP Univerziteta u Latviji, Pedagoško – psihološki fakultet, studijski program Socijalna pedagogija,
- NPP Univerziteta u Brnu, Pedagoški fakultet Masarykovy, odsjek Socijalna pedagogija.

1.8. Informacije o učesnicima izrade studijskog programa

U toku izrade studijskog plana i programa konsultirani su: Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Filozofski i Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, aktivni studenti IPF-a, diplomirani studenti IPF-a (Odsjek Socijalna pedagogija i duhovna skrb) zaposleni u struci, akademsko osoblje IPF-a te predstavnici tržišta rada i lokalna zajednica. Pored institucija od značaja, za izradu studijskog programa usklađivalo se i sa NPP-om studijskih programa u okruženju i EU.

2. Opis i trajanje studija

2.1. Pozicija studijskog programa u strukturi Univerziteta

Univerzitet u Bihaću je javna ustanova koja organizuje i izvodi univerzitetske studije, naučni i visokostručni rad, razvija naučno, tehnološko i umjetničko stvaralaštvo. U svom sastavu ima 7 fakulteta (organizacionih jedinica). Unutar ovih organizacionih jedinica nalazi se i Islamski pedagoški fakultet sa organiziranim I i II ciklusom studija. Nastava I ciklusa na Islamskom pedagoškom fakultetu se organizira i kroz Studijski program Socijalna pedagogija.

Studijski program "Socijalna pedagogija" zasnovan je na temeljnim znanjima iz socijalne pedagogije pod kojima se podrazumijevaju svi procesi i funkcije povezani s poremećajima u ponašanju djece, mladih i odraslih osoba. Studenti stiču potrebna znanja i vještina za rješavanje srednje složenijih zadataka u radu s pojedincima, grupama/zajednicama u riziku ili s već ispoljenim poteškoćama i problemima socijalne integracije.

Socijalna pedagogija obuhvata poznavanje razvojnih karakteristika pojedinca, individualnih razlika važnih za učenje, okruženja u kojem se uči i socijalne interakcije, poremećaja u ponašanju pojedinca, bio-psiho-socijalne strukture pojedinca kao osnove za razvoj poremećaja u ponašanju, poznavanje delikata, delinkvenata, žrtava delinkventnog ponašanja, kriminaliteta kao društvene pojave, kao i reakcije društva na kriminalitet.

Prvi ciklus studija Socijalne pedagogije orijentisan je na sticanje općih znanja koja su osnova za specijalistička znanja iz socijalne pedagogije i osnova za cjeloživotno obrazovanje i profesonalno usavršavanje. Studijski program razvija kompetencije razumijevanja poremećaja u ponašanju, procesa stigmatizacije, marginalizacije, osobnog i socijalnog nasilja te sposobnost procjenjivanja ključnih obilježja pojedinca i socijalnog okruženja, potreba pojedinca i socijalne zajednice.

Socijalna pedagogija je danas priznata kao struka i kao nauka u većini zemalja svijeta. Završetkom I ciklusa akademskog studija na studijskom programu Socijalna pedagogija, društvo dobiva nezavisnog stručnjaka čije se osnovne aktivnosti ostvaruju na području prevencije, detekcije i intervencije u slučajevima poremećaja u ponašanju i njihovog tretmana.

Na Islamskom pedagoškom fakultetu u Bihaću organizira se i studij na odsjeku Islamske vjeronauke (u trajanju od VIII semestara). Pored ovog studijskog odsjeka, studij na II ciklusu se izvodi povremeno, odnosno kada se za isti prijavi dovoljan broj kandidata.

2.2. Dužina trajanja studija i stručni i akademski naziv koji se stiče završetkom studija

Prvi ciklus studija Socijalne pedagogije traje četiri akademske godine, odnosno osam semestara, i vrjednuje se sa 240 ECTS bodova. Studij se organizira kao: redovan - finansirano od strane Vlade USK-a, redovan - uz mogućnost samofinansiranja, te vanredni samofinansirajući studij. Nakon završenog I ciklusa studija Socijalne pedagogije, kandidati imaju mogućnost nastavka drugog i trećeg ciklusa studija (4+1+3) na ovom i drugim srodnim studijskim programima.

Završetkom prvog ciklusa studija "Socijalna pedagogija", stiče se akademska titula i stručno zvanje *Bakalaureat/Bachelor socijalne pedagogije* (područje: *Društvene nauke*, polje: *Pedagogija,* grana: *Socijalna pedagogija*). Zanimanje socijalni pedagog uvršteno je u Standardnu klasifikaciju zanimanja u Federaciji BiH pod rednim brojem 2351.07.

Nastava se odvija kroz primjenu savremenih nastavnih metoda i oblika rada, uz korištenje najnovije nastavne tehnologije i nastavnih sredstava. Nastava se realizuje kroz power-point prezentacije, interaktivan rad, diskusije, izlaganja studenata (proseminari), upotrebu video-materijala, pisanje seminarskih radova i eseja i njihovo usmeno izlaganje, praktičan rad, posjete relevantnim institucijama te gostovanje priznatih stručnjaka iz predmetne oblasti (naučnih radnika i praktičara). Prisustvo na nastavi je obavezno za redovne i redovne-samofinansirajuće studente, dok se za vanredne studente organizira konsultativna nastava u tačno utvrđenim terminima.

Polaganje ispita je organizirano u tri ispitna roka: januarsko-februarskom terminu, junsko-julskom terminu i septembarskom terminu, a kontinuirano praćenje napredovanja studenata vrši se u skladu s ECTS sistemom. I ciklus studija orjentiran je na sticanje općih i generičkih znanja, kao osnove za specijalizirana znanja iz oblasti Socijalne pedagogije, a koja će predstavljati bazu za kontinuirano cjeloživotno obrazovanje i profesionalno usavršavanje.

Stečena akademska titula i stručno zvanje *Bakalaureat/Bachelor socijalne pedagogije* nosiocu diplome daje pravo korištenja navedenog stručnog zvanja i pravo na profesionalni rad u području prevencije, detekcije, opservacije, dijagnostike, rehabilitacije i tretmana osoba sa poremećajima u ponašanju ili osoba sa rizikom od socijalne isključenosti u predškolskim, redovnim osnovnim i srednjim školama; ustanovama za odgoj i obrazovanje osoba sa poteškoćama u razvoju; zdravstvenim ustanovama (psihijatrijskim klinikama, centrima za mentalno zdravlje, domovima zdravlja); ustanovama socijalne zaštite (centri za socijalni rad; služba za ocjenjivanje sposobnosti djece i mladih ometenih u psihičkom ili fizičkom razvoju; dnevni centri za tretman osoba sa smetnjama u razvoju, disciplinskim centrima, odgojnim domovima, domovima za djecu bez roditeljskog staranja); ustanovama pravosudnog sistema (sudovi, tužilaštva, zatvori, kazneno-popravni zavodi, odgojno-popravni domovi), policijskim stanicama, posebno odjeljenjima za maloljetničku delinkvenciju i prihvatnim stanicama za maloljetnike; nevladinim organizacijama i savjetovalištima koja pružaju psihosocijalnu pomoć i podršku; centrima za promociju pozitivnog razvoja i socijalnog blagostanja.

3. Ciljevi studijskog programa

Osnovni cilj studijskog programa „Socijalna pedagogija“ na I ciklusu studija jeste sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za samostalan i timski rad iz oblasti prevencije, detekcije, opservacije, ranih intervencija i tretmana djece, mladih kao i odraslih osoba koji su u riziku ili već manifestiraju nekih od oblika poremećaja u ponašanju, delinkventnog ponašanja, a u funkciji odgoja, re/socijalizacije, re/habilitacije i socijalne adaptacije, integracije i inkluzije.

Savremenu socijalnu pedagogiju je moguće odrediti kao naučnu disciplinu čija je svrha preveniranje i ublažavanje teškoća socijalne integracije osoba različite starosne dobi. U tom kontekstu, moguće je govoriti o osobama sa poremećajima u ponašanju, osobama koje imaju potrebu za pružanjem posebne stručne pomoći u odgoju i obrazovanju, kao i drugim pojedincima i specifičnim društvenim grupama.Posebni ciljevi i zadaci socijalne pedagogije jesu pronalaženje zakonitosti prevencije i razvoja poremećaja u ponašanju, klasificiranje poremećaja u ponašanju s obzirom na njihove etiološke, fenomenološke i tretmanske aspekte, pronalaženje zakonitosti socijalnog funkcioniranja koje zbog poremećaja u ponašanju imaju teškoće u socijalnoj integraciji, pronalaženje zakonitosti strukturnih i funkcionalnih promjena osoba sa poremećajima u ponašanju pod uticajem odgoja, te pronalaženje adekvatnih procedura za rješavanje svih sociopedagoških problema.

4. Oblici provođenja nastave

Načini izvođenja nastave prikazane su u sadržaju svakog nastavnog predmeta (silabusa). Na Islamskom pedagoškom fakultetu, studijski program Socijalne pedagogije, nastava se organizira primjenom standardnih i inovativnih metoda i oblika rada koji uključuju:

- Predavanja (eks katedra) koje izvode predmetni nastavnici u skladu sa nastavnim planom i programom,
- Vježbe koje izvode saradnici asistenti/viši asistenti, a vezane za praktičnu realizaciju sadržaja predviđenih nastavnim planom i programom,
- Seminarski rad koji predstavlja samostalni stručni rad kojim se obrađuje jednostavniji ili složeniji problemi unutar određenog naučno-nastavnog područja,
- Istraživački rad koji predstavlja samostalno ili grupno istraživanje nekog sociopedagoškog, pedagoškog, psihološkog i dr. fenomena na terenu,
- Sociopedagoške i ekološke radionice – kojima se razvijaju vještine tolerancije, poštivanja različitosti, nenasilne komunikacije, nenasilnog rješavanja sukoba, razvijanja samopouzdanja i samopoštovanja, prijateljstva, empatije, aktivnog slušanja i sl. s ciljem preventivnog djelovanja i sprječavanja pojave netrpeljivosti, destruktivnih i asocijalnih ponašanja i sl., a kako bi se unaprijedilo razvijanje samopoštovanja i socijalnih vještina kod studenata.
- Praktičan rad – predstavlja samostalno ili grupno stručno angažiranje studenata u određenim sociopedagoškim situacijama s ciljem rješavanja konkretnih problema i zadataka.
- Praksa predstavlja samostalni rad studenata, koja može uključivati stručnu praksu, posjete ili stručnu ekskurziju, a kako bi se potvrdile stručne profesionalne vještine, umijeća i kompetencije socijalnog pedagoga u sociopedagoškoj praksi.

Nastavnici na svakom predmetu imaju mogućnost inoviranja metodike nastavnog rada u sklopu predmeta na kojem su angažovani, o čemu se obavještavaju studenti na početku semestra nakon dobijene saglasnosti Uprave Fakulteta. U okviru svakog predmeta, tokom semestra su predviđena praćenja rada i provjere znanja studenata putem testova i kolokvija, a nakon odslušane nastave, u ispitnim terminima organizira se i završni ispit u pismenoj i/ili usmenoj i/ili praktičnoj formi.

5. Europski sistem prijenosa bodova (ECTS)

U cilju efikasne mobilnosti studenata, nastavni plan i program organiziran je kroz predmete čije su vrijednosti izražene jedinicima evropskog sistema prijenosa bodova (ECTS). Ukupan predviđeni broj ECTS studijskih bodova dodjeljuje se nakon polaganja ispita i ocjenjivanja, a razlike u stepenu ostvarivanja definiranih ishoda učenja izražavaju se ocjenama u skali od F do A, odnosno od 5 do 10.

1 ECTS bod predstavlja 25 sati radnog opterećenja studenta. Student prilikom studiranja ostvaruje 60 ECTS bodova po svakoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova semestralno, što u konačnici znači da nakon okončanja četverogodišnjeg studija student ostvaruje 240 ECTS bodova. Fakultet priznaje uvjerenje o broju kreditnih bodova osvojenih na drugom univerzitetu i omogućava studentu da ih prenese tokom upisa u naredni semestar ili narednu akademsku godinu.

6. Sistem ocjenjivanja

Organizacija nastave i ocjenjivanje studenta propisani su Statutom Univerziteta u Bihaću i Pravilima studiranja na prvom ciklusu studija. Rad i znanje studenata prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku semestra i na završnom ispitu. Predmetni nastavnik je obavezan na prvom satu nastave upoznati studente, između ostalog i sa strukturom ukupnog broja bodova (koji iznosi 100 za svaki predmet), kao i načinom formiranja ukupne ocjene. Studentu se tokom semestra i na završnom ispitu dodjeljuju bodovi za svaki izdvojeni oblik provjere rada i ocjene znanja, u skladu sa ECTS pravilima. U strukturi ukupnog broja bodova na svakom predmetu, (od maksimalnih 100) najmanje 50 % bodova je predviđeno za aktivnosti i provjere znanja u toku semestra.

Rezultate provjere rada i znanja studenta u toku nastave predmetni nastavnik unosi u karton rada studenta (info-sistem). Nakon završetka nastave i završnog ispita nastavnik sumira (zbraja) ukupan broj osvojenih bodova i formira konačnu ocjenu za svakog studenta. Uspjeh studenta na završnom ispitu i drugim provjerama znanja tokom semestra, valorizira se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS sistemom kako slijedi:

a) 10 (A) – (izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama), nosi 95-100 osvojenih bodova,

b) 9 (B) – (iznad prosjeka, sa ponekom greškom), nosi 85-94 osvojenih bodova,

c) 8 (C) – (prosječan, sa primjetnim greškama), nosi 75-84 osvojenih bodova,

d) 7 (D) – (općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima), nosi 65-74 osvojenih bodova,

e) 6 (E) – (zadovoljava minimalne kriterije), nosi 60-64 osvojenih bodova,

f) 5 (F, FX) – (potrebno znatno više rada), ispod 60 bodova.

Konačna ocjena se formira na osnovu ukupnog broja bodova za predmet. Ukoliko student ne ostvari minimalno 60 bodova u ukupnoj strukturi bodovanja od 100 bodova, smatra se da nije ostvario ECTS bodove za određeni predmet, a time ni pozitivnu/prolaznu ocjenu šest (6). Ukoliko student ostvari minimalno 60 bodova u ukupnoj strukturi bodovanja od 100 bodova na predmetu, smatra se da je ostvario ECTS bodove za određeni predmet i pozitivnu/prolaznu ocjenu šest (6), a dobivena ocjena upisuje se u indeks.

7. Podrška studentima

Većina predmeta koncipirana je kroz rad u malim grupama i pretpostavlja redovno savjetovanje studenata s predmetnim nastavnicima u vrijeme konsultacija, a u vezi izrade seminarskih radova i projekata, njihovog izlaganja i odbrane te polaganja ispita. Svaki nastavnik i saradnik održava konsultacije sa studentima dva puta sedmično.

Tokom VIII semestra studija studenti biraju mentora za izradu završnog/diplomskog rada koji će ih voditi kroz istraživanje i pisanje istog. Studentima se omogućuje i puna podrška u smislu praktične nastave - održavanje stručne prakse u institucijama s kojima Fakultet ima potpisane sporazume o saradnji. Također, studentima je na usluzi i mentor u ustanovi gdje se obavlja stručna praksa, kao i voditelj za Stručnu praksu ispred Islamskog pedagoškog fakulteta.

8. Put do zvanja

Pravo učešća na konkursu za upis na ovaj studijski program imaju kandidati: državljani BiH, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u BiH, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan BiH, a za koju je nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije, utvrđeno da imaju završenu odgovarajuće srednje obrazovanje.

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu ulaznih rezultata iz srednje škole i drugih kriterija u skladu s procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Bihaću. Student upisuje narednu godinu studija na osnovu ostvarenih ECTS bodova iz prethodne godine studija. Nakon upisa u VIII semestar studija, student stiče pravo na odobrenje teme završnog/diplomskog rada, a nakon polaganja svih ispita predviđenih nastavnim planom,

student stiče pravo za odbranu teme završnog/diplomskog rada. Nakon odbranjenog završnog rada student završava prvi ciklus studija na Islamskom pedagoškom fakultetu, studijski program Socijalna pedagogija Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Bihaću.

Po završetku studija prvog ciklusa student može nastaviti studij drugog ciklusa u trajanju od jedne godine, a uslovi upisa na drugi ciklus studija propisani su Statutom Univerziteta u Bihaću i Pravilnikom o II ciklusu studija Islamskog pedagoškog fakulteta u Bihaću.

9. Osiguranje kvaliteta

Temeljna odrednica za osiguranje kvaliteta studijskog programa Socijalne pedagogije jeste primjena internog sistema osiguranja kvaliteta Univerziteta u Bihaću kao i samim specifičnostima Islamskog pedagoškog fakulteta. Na navedenom studijskom programu sistem internog osiguranja podrazumijeva: planiranje, dokumentovanje, izmjene i dopune, kao i realizaciju i usklađenost ciljeva nastavnog procesa, ishoda učenja i evaluaciju rezultata, evaluaciju kvaliteta realizacije predmeta, evaluaciju kvaliteta realizacije studijskog programa, evaluaciju kvaliteta i doprinosa akademskog osoblja, evaluaciju kvaliteta resursa i sistema podrške studentima, analizu upisane generacije studenata, analizu ECTS opterećenja studenata, analizu prolaznosti i sistema provjere znanja i polaganja ispita, analizu nastavnog procesa, analizu prakse i drugih oblika praktične nastave, anonimne ankete studenata, diplomiranih studenata, partnera izvan Univerziteta, predstavnika poslodavaca, usklađivanje i primjenu novih zahtjeva i standarda zanimanja, primjenu novih propisa, usklađivanje sa dostignućima nauke, redovna unaprijeđenja periodičnim sistemskim analizama, samoevaluaciju studijskog programa, pripremu za i ispunjenje kriterija za akreditaciju studijskih programa, praćenje relevantnih indikatora kvaliteta Fakulteta i studijskog programa, ostvarivanje ishoda učenja i zadovoljstvo studenata i dr. Primjenjeni sistem osiguranja kvaliteta pruža sveobuhvatnost, reprezentativnost, periodičnost, neovisnost i gdje je potrebno anonimnost. Fakultet svoje aktivnosti osiguranja kvaliteta studijskog programa provodi u skladu sa važećim propisima Univerziteta, posebno Pravilnikom o osiguranju kvaliteta i Politikom kvaliteta, sa naglaskom na poštivanje vrijednosti definisanih Politikom kvaliteta.

10. Perspektive diplomanata i mogućnost zaposlenja

Jedan od glavnih ciljeva ovog studijskog programa je proizvesti stručnjaka u oblasti socijalne pedagogije koji će prenositi svoje znanje i iskustvo stečeno tokom studija te biti konkurentan na tržištu rada. Ovakva konceptualizacija studijskog programa, intenzivira integrisanost programskih sadržaja iz domena pedagogije, psihologije, socijalnog rada, medicine, prava i teologije. Inoviranje postojećeg NPP-a uslovljeno je jedinstvenim spojem savremenih multidisciplinarnih naučnih dostignuća i duhovnih vrijednosti, s ciljem što preciznijeg definisanja ishoda učenja i kompetencija.

Struktura studijskog programa socijalne pedagogije i način njegove realizacije po svom sadržaju, predmetima, obrazovnim ciljevima i ishodima uporediv je i kompatibilan s više studijskih programa na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i inostranstvu, posebno onih iz zemalja Europske unije. Način organizacije studija omogućava uspješno osposobljavanje stručnjaka Socijalnih pedagoga za primarnu prevenciju, dijagnosticiranje, ranu intervenciju i tretman devijantnih oblika ponašanja kod djece, mladih i odraslih osoba, kao i procesuiranje i naknadnu skrb za osobe s rizičnim ponašanjima, poremećajima u ponašanju, osobe u stanju socijalne potrebe i sl., kako bi se zadovoljile funkcije odgoja, socijalizacije, inkluzije, rehabilitacije, socijalne integracije i resocijalizacije.

U Bosni i Hercegovini, kao i u regiji, diplomirani socijalni pedagozi su zanimljivi poslodavcima iz privatnog i javnog sektora. Stručnjaci socijalni pedagozi uspješno afirmišu profesionalne kompetencije kroz rad u savjetovalištima, predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, dječjim i đačkim domovima, domovima za stara i iznemogla lica, centrima za socijalni rad, centrima za odgoj djece i mladih, dispanzerima i centrima za mentalno zdravlje, odgojnim domovima, dijagnostičko-opservacionim centrima, odgojnim zavodima, kaznenim zavodima, okružnim zatvorima, zavodima za borbu protiv ovisnosti i istraživačkim centrima, prihvatnim centrima i domovima za lica treće životne dobi.

Shodno promjenama u socijalnim djelatnostima u kojima se sve više osjeća uticaj civilnog društva, socijalni pedagozi se sve više afirmišu i u radu nevladinih organizacija, stručnih i humanitarnih udruženja i sl. te su kao stručnjaci prepoznati u području rada na preodgoju u zatvorima, podrška u domovima za stare osobe, kao i u području andragogije kroz cjeloživotno obrazovanje, u ustanovama za prekvalifikaciju i dokvalifikaciju odraslih i sl.

Temelj svakog sociopedagoškog procesa je izgradnja kvalitetnog odnosa među njegovim sudionicima, uz poštovanje socijalnog konteksta te primjenom specifičnih profesionalnih znanja, vještina i sposobnosti, što uključuje definiranje uloga i odgovornosti svakog sudionika procesa. Primarno područje rada socijalnog pedagoga jeste savjetodavni i odgojni rad, koji se zasniva na odgovornosti u traganju za konkretnim rješenjima i prihvatanju problema sa kojima se suočavaju klijenti. Praktičan savjetodavni rad treba da doprinosi poboljšavanju razumijevanja konkretnog problema, prihvatanju novih postupaka, načina djelovanja i ponašanja, te stvaranje i održavanje podržavajućih odnosa sa drugim ljudima. Funkcije praktičnog rada socijalnog pedagoga su:

- uočavanje, prihvatanje i analiziranje potreba klijenata,
- pronalaženje i osmišljavanje strategije u sociopedagoškim intervencijama,
- djelovanje usklađeno s akademskim znanjima, profesionalnim iskustvaom, protokolom i procedurama,
- komunikacija s članovima interdisciplinarnog tima, timski rad,
- neprestani razvoj ličnih potencijala i kompetencija,
- provođenje različitih aktivnosti i intervencija,
- preveniranje i suočavanje sa kriznim situacijama i posredovanje u njihovom rješavanju,
- rad na preoblikovanju socijalnih veza i odnosa, praćenje procesa resocijalizacije, socijalne adaptacije i sl.

Socijalni pedagozi prisutni su u svim segmentima interventnih mjera i aktivnosti društva usmjerenih na unapređivanje razvoja i napretka djece, mladih i odraslih kod kojih postoji rizik ili eventualna pojava smetnji u normalnom funkcioniranju. U Bosni i Hercegovini, uloga Socijalnih pedagoga je nedovoljno inkomponirana u državne strukture poput svih institucionalnih razina obrazovanja, sudstva, zavoda i centara za maloljetnike, zavoda za rehabilitaciju i odvikavanje od ovisnosti, centara za socijalni rad, domova za djecu bez roditeljskog staranja i sl. gdje bi kao stručnjaci mogli doprinijeti “transformaciji” postojećih, rješavanju i sprječavanju mnogih budućih socijalnih problema s kojima se društvo susreće.

11. Opći i posebni uslovi utvrđeni standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja

Visoko obrazovanje je od posebnog javnog interesa i kao takvo zasnovano je na savremenim dostignućima nauke, tehnike i tehnologije, modernoj pedagoškoj teoriji i praksi, humanizmu i etici, a u funkciji je osposobljavanja mladih i odraslih za rad i stvaranje uslova za njihovu stručnu nadgradnju. Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko-sanskog kantona imaju za cilj da doprinesu poboljšanju kvaliteta edukacije i rezultata visokog obrazovanja kao osnovnog preduslova za jednostavnije i uspješnije kompariranje stečenih diploma sa odgovarajućim evropskim i svjetskim diplomama.

"Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko-sanskog kantona" ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 12/012 od 15. maja 2012. godine), propisuju opće i posebne uslove za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, uzimajući u obzir specifičnosti i realne materijalne mogućnosti društva u cjelini. Oni omogućavaju kontinuiran nadzor nad kvalitetom rada visokoškolskih ustanova Kantona, a predstavljaju osnovu za ujednačavanje i približavanje evropskom i svjetskom prostoru visokog obrazovanja. Standardima su utvrđeni opći, a normativima posebni uslovi za kvalitetno obavljanje nastavnog i naučno-istraživačkog rada na visokoškolskim ustanovama, a obuhvataju minimalne prostorne, kadrovske i druge materijalno-tehničke uslove neophodni za obavljanje nastavnog, naučno-istraživačkog rada. Primjenjivanjem ovih standarda i normativa, Islamski pedagoški fakultet kao visokoškolska ustanova, studentima garantuje:

- sigurnu i kvalitetnu realizaciju teorijske i praktične nastave u obimu i kvalitetu utvrđenom u nastavnom planu i programu, a koja je uvjetovana raspolaganjem odgovarajućim prostorima, opremom i drugim nastavnim sredstvima primjerenim prirodi studija, tehničkim, sigurnosnim, sanitarnim i drugim materijalno-tehničkim uvjetima,
- raspolaganje odgovarajućim brojem i strukturom akademskog osoblja za kvalitetno i nesmetano izvođenje naučno – istraživačkog rada, predavanja, vježbi, rada na seminarima, konsultacijama i ispitima u skladu sa nastavnim planom i programom,
- komforno i ugodno radno vrijeme nastavnika, asistenata i drugih saradnika, kao i odgovarajući broj administrativno-tehničkog osoblja.

11.1. Prostor, oprema, namještaj, biblioteka i ostali uslovi za rad

Islamski pedagoški fakultet sa aspekta propisanih standarda i normativa za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko-sanskog kantona, omogućava komforne i optimalne uvjete studiranja sa aspekta *površine ukupnog prostora po studentu*, kroz osiguranje prostornih, sanitarnih, zdravstveno-higijenskih i drugih uslova, pri čemu struktura prostora zadovoljava izuzetno dobre uslove za odvijanje nastavno-naučnog procesa (osvijetljenost, temperatura, funkcionalnost, bezbjednost i sl.). Fakultet ima osiguran *pristup invalidnim licima* u prostorije ustanove, što podrazumijeva da je invalidnom licu (studentu ili zaposleniku) omogućen samostalan pristup objektu, samostalna komunikacija u prostore neophodne za studij, odnosno rad (amfiteatre, učionice, laboratorije, biblioteku, čitaonicu, toalet i druge prostore). Pored navedenog, fakultet raspolaže izuzetno kvalitetnim *nastavnim sredstvima* u skladu sa zahtjevima nastavnog plana i programa koji se realizira. *Sanitarni uslovi* u pogledu osiguranja odgovarajućeg broja toaleta u odnosu na broj studenata i uposlenika su izuzetno dobri. Fakultet ima odvojene sanitarne čvorove za muške i ženske korisnike, a na svakom mjestu namijenjenom za pranje ruku Fakultet ima osigurane savremene uređaje i sredstva za pranje i sušenje ruku, kao i sredstva za dezinfekciju ruku. *Biblioteka* na Islamskom pedagoškom fakultetu je opremljena izuzetno bogatim bibliotečkim fondom i drugom opremom te ima stručno osoblje kako bi studentima služila kao bibliotečko-informacijski centar. Osiguran je bogat fond stručne literature i odgovarajuće bibliotečke građe koji podržava nastavni proces i naučno-istraživački rad u ustanovi, oprema za sistematsko pronalaženje, odabir i nabavku, stručnu obradu, organiziranje, klasificiranje i katalogiziranje, čuvanje, izdavanje i korištenje bibliotečke građe. Obavezna literatura dostupna je studentima, a u biblioteci je osigurana u količini od minimalno 20% od broja studenata koji slušaju predmet. Dodatnu literaturu čine referentna domaća i strana, stručna i naučna literatura, u štampanom ili elektronskom obliku, koja sadržajem podržava nastavni plan i program studija, u obimu proporcionalnom broju studenata na studijskom programu.

Izuzetno kvalitetna *računarska oprema i internet mreže* na Islamskom pedagoškom fakultetu omogućavaju studentima potpuni konfor tokom studiranja. Svaka učionica i amfiteatar imaju najmanje po jedan računar (osim kabineta informatike) i jedan projektor za prezentaciju multimedijalnih nastavnih sadržaja. Za akademsko osoblje u radnom odnosu s punim radnim vremenom fakultet je obezbjedio jedan računar po osobi, u kabinetu ili prenosivi računar sa pristupom internetu. Jedan računar se nalazi i u prostoriji studentskog predstavničkog tijela. Ukupan broj računara na Islamskom pedagoškom fakultetu je 55, gdje

se ubrajaju i računari u kancelarijama administrativnog osoblja. Svi računari imaju adekvatan hardver, minimalno Pentium 4 procesor ili drugi kompatibilan, 2.1 GHz brzinu procesora, 1 Gb memorije, operativni sistem Windows XP ili neki noviji operativni sistem ili ekvivalent, kao i pristup internetu. Fakultet ima osiguranu stalnu širokopojasnu internet konekciju. Računari u računarskim učionicama i prostorima za akademsko i neakademsko osoblje te prostorijama studentskih predstavničkih tijela su umreženi i imaju pristup širokopojasnom internetu.

12. I ciklus studija

12.1. Obrazovni ciljevi i profil I ciklusa studija

Osnovni cilj studijskog programa "Socijalna pedagogija" je da obrazuje i osposobi studente za obavljanje složenih zadataka u ustanovama i institucijama koje se bave pitanjima odgoja i obrazovanja, socijalizacije, rehabilitacije i preodgoja. Posebni ciljevi studijskog programa "Socijalna pedagogija" su:

- razvijanje kompetencija u području sociopedagoške prevencije, detekcije, tretmana i resocijalizacije,
- razvijanje vještina za rješavanje praktičnih problema korisnika usluga socijalnog pedagoga,
- razumijevanje evropskog obrazovnog konteksta kao referentnog okvira za afirmaciju sociopedagoškog pristupa.

Po sticanju diplome *bachelor Socijalne pedagogije* će biti osposobljen za samostalno obavljanje stručnih poslova iz oblasti socijalne integracije, socijalne rehabilitacije, preodgoja i prevencije. Znanja i vještine stečene tokom studija moći će upotrijebiti u rješavanju sociopedagoških problema u ovoj oblasti i tako dati svoj doprinos razvoju ove naučne grane.

12.2. Ishodi učenja I ciklusa studija

Temeljni koncept studijskog programa „Socijalna pedagogija" na I ciklusu studija jeste da se studentima omogući sticanje kvalitetnih teorijskih, praktičnih i specijalističkih znanja i vještina potrebnih za timski i individualni rad iz oblasti prevencije i tretmana poremećaja u ponašanju, resocijalizacije, socijalne rehabilitacije i socijalne integracije. Studijski program „Socijalna pedagogija" na I ciklusu studentima obezbjeđuje nadogradnju stečenih znanja i vještina na općem srednjem ili stručnom obrazovanju, a time i viši nivo kompetencija primjenjivih u sociopedagoškom radu.

Nakon završenog studijskog programa „Socijalna pedagogija“ na I ciklusu studija, u trajanju od 8 semestara i sa ostvarenih 240 ECTS bodova, diplomant će moći:

- identificirati, analizirati i interpretirati različite teorijske pristupe u socijalnoj pedagogiji i participirati u naučno – istraživačkom radu, koristeći se relevantnom naučnom i stručnom literaturom,
- primjenjivati metodologijske koncepte za izradu projektnih prijedloga i njihove realizacije s ciljem unaprjeđivanja odgojno-obrazovne prakse u odgojno-obrazovnim i drugim ustanovama, kao i za stvaranje ugodne radne klime,
- razumijevati, programirati, primjenjivati i evaluirati različite programe prevencije i njihovu efikasnost kroz savjetodavni rad sa djecom, mladima i odraslima, na temelju savremenih sociopedagogijskih paradigmi,
- uspoređivati, kritički analizirati i predlagati nove pristupe različitim obrazovnim politikama i načinima njihove provedbe u zemlji i svijetu,
- razumijevati i podsticati razvijanje moralnih i duhovnih vrijednosti kroz rehabilitacijske i resocijalizacijske procese djece i mladih s poremećajima u ponašanju,
- razvijati socijalnu osjetljivost u sociopedagoškom radu sa djecom, mladima i starijim osobama,
- razvijati i primjenjivati vrijednosne obrasce duhovne skrbi i naučne strategije duhovne njege i brige u sociopedagoškim tretmanima sa osobama u terminalnoj fazi života,
- prepoznavati, razumijevati i uvažavati potrebe korisnika usluga socijalnog pedagoga, te pravovremeno i primjereno intervenirati na iste, prateći i podržavajući proces cjeloživotnog razvoja pojedinca i grupe,
- primjenjivati različite odgojne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa učenicima s teškoćama u razvoju,
- razumijevati i primjenjivati standarde sociopedagoške struke, koncipirati i voditi stručnu dokumentaciju, te primjenjivati etički kodeks u okviru sociopedagoškog djelovanja,
- pratiti i aktivno sudjelovati u radu stručno razvojnih službi različitih odgojnih, obrazovnih, andragoških, zdravstvenih i socijalnih ustanova,
- izrađivati plan razvoja vlastitog profesionalnog identiteta, stvarajući pretpostavke za nastavkom obrazovanja na specijalističkim, višim nivoima studija i cjeloživotnom obrazovanju.

12.3. Nastavni plan I ciklusa studija

I GODINA

I SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Opća pedagogija	3	2	6
2.	Socijalna pedagogija	3	2	6
3.	Opća psihologija	2	2	5
4.	Socijalna politika i zaštita	2	2	4
5.	Životopis Vjerovjesnika	3	2	5
6.	Metodologija izrade naučnog rada	2	2	4
	UKUPNO	***15***	***12***	***30***

II SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Porodična pedagogija	3	2	6
2.	Predškolska pedagogija	3	2	6
3.	Socijalni rad s pojedincem i grupom	3	2	5
4.	Humanizam religijskih sistema	2	2	4
5.	Osnovi islamskog vjerovanja	3	1	4
6.	Uvod u arapski jezik	3	2	5
	UKUPNO	***17***	***11***	***30***

II GODINA

III SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Maloljetnička delinkvencija	3	2	6
2.	Školska pedagogija	2	2	5
3.	Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju	2	2	5
4.	Razvojna psihologija	2	2	4
5.	Uvod u učenje Kur'ana	3	2	6
6.	*Izborni predmet*	2	2	4
	UKUPNO	***14***	***12***	***30***

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

IZBORNI:

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Savremena historija BiH	2	2	4
2.	Sociologija odgoja i obrazovanja	2	2	4
3.	Komunikacijske vještine	2	2	4
4.	Socijalna ekologija	2	2	4

IV SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Socijalna zaštita ciljanih grupa	3	2	5
2.	Didaktika	2	2	4
3.	Savremeni bosanski jezik	2	2	4
4.	Komparativno porodično pravo	3	1	4
5.	Specijalna pedagogija	2	2	4
6.	Metode poslaničkog odgoja	3	2	5
7.	*Izborni predmet*	2	2	4
	UKUPNO	***17***	***13***	***30***

* Student bira 1 strani jezik sa liste ponuđenih izbornih predmeta, a nastava se organizuje za sve jezičke grupe gdje je iskazan interes od strane sedam ili više studenata.

IZBORNI:

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Engleski jezik I	2	2	4
2.	Njemački jezik I	2	2	4
3.	Arapski jezik I	2	2	4

III GODINA
V SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Zdravstveni odgoj i edukacija	3	2	6
2.	Osnovi krivičnog prava i postupka	2	2	4

3.	Andragogija	2	2	4
4.	Opća psihopatologija	2	2	4
5.	Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama	2	2	4
6.	Sistem zaštite i prevencije u islamu	3	1	4
7.	*Izborni predmet*	2	2	4
	UKUPNO	***16***	***13***	***30***

* Student bira strani jezik sa liste ponuđenih izbornih predmeta koji je slušao u IV semestru

IZBORNI:

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Engleski jezik II	2	2	4
2.	Njemački jezik II	2	2	4
3.	Arapski jezik II	2	2	4

VI SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Metode igrom i kreativna terapija	3	2	6
2.	Metodika duhovnog odgoja	2	2	5
3.	Psihologija ličnosti	2	2	5
4.	Penologija	2	2	5
5.	Socijalni sistem u islamu	3	2	5
6.	*Izborni predmet*	2	2	4
	UKUPNO	***14***	***12***	***30***

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

IZBORNI:

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Socijalni rad u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama	2	2	4
2.	Osnove psihoterapije i savjetovanja	2	2	4
3.	Ekološka pedagogija sa ekoterapijom	2	2	4
4.	Zdravstvena njega i zaštita zdravlja	2	2	4

IV GODINA

VII SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Socijalna gerontologija	3	2	5
2.	Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji I	2	2	4
3.	Inkluzija	2	2	4
4.	Porodični i bračni konflikti	2	2	4
5.	Kur'anska antropologija	3	2	5
6.	Socijalna patologija	2	2	4
7.	*Izborni predmet*	2	2	4
	UKUPNO	***16***	***14***	***30***

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

IZBORNI:

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Ljudska prava i slobode u islamu	2	2	4
2.	Religija i zdravlje	2	2	4
3.	Učenje Kur'ana	2	2	4

VIII SEMESTAR

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Metodika rada socijalnog pedagoga	3	3	6
2.	Socijalna psihologija	3	2	6
3.	Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji II	2	2	5
4.	Tretman ovisnika	2	2	4
5.	*Izborni*	2	2	4
6.	*Izrada diplomskog / završnog rada*	-	-	5
	UKUPNO	***12***	***11***	***30***

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

IZBORNI:

Br.	Nastavni predmet	Fond sati nastave		ECTS
		P	V	
1.	Tretman osoba s posebnim statusom u religijskom učenju	2	2	4
2.	Interkulturalni odgoj	2	2	4
3.	Životopisi Božijih vjerovjesnika	2	2	4
4.	Religijska etika	2	2	4

12.4. Matrica ishoda učenja na I ciklusu studija socijalne pedagogije

Ishodi učenja na I ciklusu studija „Socijalne pedagogije“ na općeobrazovnim i stručnim predmetima tokom I ciklusa studija „Socijalne pedagogije“ sintetiziraju generička i stručna i profesionalna znanja socijalnih pedagoga kroz 12 ishoda učenja (I- ishod učenja), koji se mogu podijeliti na:

Tabela 1. Oznaka ishoda učenja Socijalnog pedagoga

I-1	*identificira, analizira i interpretira različite teorijske pristupe u socijalnoj pedagogiji i participira u naučno – istraživačkom radu, koristeći se relevantnom naučnom i stručnom literaturom,*
I-2	*primjenjuje metodologijske koncepte za izradu projektnih prijedloga i njihove realizacije s ciljem unaprjeđivanja odgojno-obrazovne prakse u odgojno-obrazovnim i drugim ustanovama, kao i stvaranje ugodne radne klime,*
I-3	*razumije, programira, primjenjuje i evaluira različite programe prevencije i njihovu efikasnost kroz savjetodavni rad sa djecom, mladima i odraslima, na temelju savremenih sociopedagogijskih paradigmi,*
I-4	*uporeñuje, kritički promišlja i predlaže nove pristupe različitim obrazovnim politikama i načinima njihove provedbe u zemlji i svijetu,*
I-5	*razumije i podstiče razvijanje moralnih i duhovnih vrijednosti kroz rehabilitacijske i resocijalizacijske procese djece i mladih s poremećajima u ponašanju,*
I-6	*pokazuje i razvija socijalnu osjetljivost u sociopedagoškom radu sa djecom, mladima i starijim osobama,*
I-7	*razvija i primjenjuje vrijednosti duhovne skrbi i naučne strategije duhovne njege i brige u sociopedagoškim tretmanima sa osobama u terminalnoj fazi života,*
I-8	*prepoznaje, razumije i uvažava potrebe korisnika usluga socijalnog pedagoga, te pravovremeno i primjereno odgovara na iste, prateći i podržavajući proces cjeloživotnog razvoja pojedinca i grupe,*
I-9	*primjenjuje različite odgojne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa učenicima s teškoćama u razvoju,*

I-10	*razumije i primjenjuje standarde sociopedagoške struke, izrađuje i vodi stručnu dokumentaciju, te primjenjuje etički kodeks u okviru sociopedagoškog djelovanja,*
I-11	*prati i sudjeluje u radu stručno razvojnih službi različitih odgojnih, obrazovnih, andragoških, zdravstvenih i socijalnih ustanova,*
I-12	*izrađuje plan razvoja vlastitog profesionalnog identiteta, stvarajući pretpostavke za nastavkom obrazovanja na specijalističkim, višim nivoima studija i cjeloživotnom obrazovanju.*

Tabela 2. Matrična struktura ishoda učenja Socijalnog pedagoga

Predmet	**ISHODI UČENJA STUDIJSKOG PROGRAMA PO PREDMETIMA**											
	I-1	**I-2**	**I-3**	**I-4**	**I-5**	**I-6**	**I-7**	**I-8**	**I-9**	**I-10**	**I- 11**	**I-12**
Opća pedagogija	x	x	x	x		x		x	x	x	x	
Socijalna pedagogija	x	x	x		x	x			x	x	x	x
Opća psihologija		x	x			x	x	x			x	
Socijalna politika i zaštita		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Životopis Vjerovjesnika	x	x	x		x	x	x					
Metodologija izrade naučnog rada	x	x	x					x	x	x		
Porodična pedagogija	x	x	x		x	x	x	x				x
Predškolska pedagogija	x	x	x			x	x	x			x	x
Socijalni rad s pojedincem i grupom	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x
Humanizam religijskih sistema	x	x	x		x	x	x					
Osnovi islamskog vjerovanja	x	x	x		x	x	x					x
Uvod u arapski jezik	x	x	x				x				x	
Maloljetnička delinkvencija	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x
Školska pedagogija	x	x	x			x	x	x	x		x	x
Tretman mladih s poremećajima u ponašanju	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x
Razvojna psihologija	x	x	x			x	x	x			x	x
Uvod u učenje Kur'ana	x	x	x		x	x	x					
Savremena historija BiH	x	x	x		x	x						x
Sociologija odgoja i obrazovanja	x	x	x	x		x	x	x		x	x	
Komunikacijske vještine	x	x	x			x	x	x			x	x
Socijalna ekologija	x	x	x		x	x	x	x			x	
Socijalna zaštita ciljanih grupa	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x

Didaktika	x	x	x			x	x	x		x	x	x
Savremeni bosanski jezik	x	x	x				x					x
Komparativno porodično pravo	x	x	x			x	x	x			x	x
Specijalna pedagogija	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Metode poslaničkog odgoja	x	x	x		x	x	x	x			x	
Engleski jezik I	x	x	x					x			x	x
Njemački jezik I	x	x	x					x			x	x
Arapski jezik I	x	x	x					x			x	x
Zdravstveni odgoj i edukacija	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Osnovi krivičnog prava i postupka	x	x	x			x	x	x		x	x	
Andragogija	x	x	x			x	x	x		x	x	x
Opća psihopatologija	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama	x	x	x	x			x	x			x	x
Sistem zaštite i prevencije u islamu	x	x	x		x	x	x	x				x
Engleski jezik II	x	x	x					x			x	x
Njemački jezik II	x	x	x					x			x	x
Arapski jezik II	x	x	x					x			x	x
Metode igrom i kreativna terapija	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
Metodika duhovnog odgoja		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Psihologija ličnosti	x	x	x			x	x	x			x	
Penologija	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Socijalni sistem u islamu	x	x	x	x		x	x	x			x	
Socijalni rad u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Osnove psihoterapije i savjetovanja	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x
Ekološka pedagogija sa ekoterapijom	x	x	x	x		x	x	x			x	x
Zdravstvena njega i zaštita zdravlja	x	x	x			x	x	x			x	
Socijalna gerontologija	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji I	x	x	x				x	x	x	x	x	x
Inkluzija	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	

Porodični i bračni konflikti	x	x	x			x	x	x			x	
Kur'anska antropologija	x	x	x		x	x	x			x		
Socijalna patologija	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Ljudska prava i slobode u islamu	x	x	x	x		x	x	x		x	x	x
Religija i zdravlje	x	x	x		x	x	x			x	x	x
Učenje Kur'ana		x			x		x					x
Metodika rada socijalnog pedagoga	x	x	x		x	x	x		x	x	x	x
Socijalna psihologija	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x
Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji II	x	x	x				x	x	x	x	x	x
Tretman ovisnika	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Tretman osoba s posebnim statusom u religijskom učenju	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
Interkulturalni odgoj	x	x	x			x	x	x			x	x
Životopisi Božijih vjerovjesnika	x	x	x		x	x	x	x				
Religijska etika	x	x	x		x	x	x	x			x	

12.5. Uvjeti za upis i ponovni upis na studijski program

Na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Bihaću se raspisuje konkurs za prijem i upis novih studenata za svaku akademsku godinu. Ne postoji prijemni ispit već se boduje (pravila bodovanja donosi NNV) opći uspjeh učenika za sva 4 razreda srednje škole i ocjena maturskog rada te priznanja/nagrade za osvojena neka od 3 prva mjesta iz navedenih predmeta od značaja za studij na kantonalnom, federalnom, državnom nivou i učenik generacije. Na Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Bihaću mogu se upisati i studenti koji su studirali na drugim fakultetima sa istim ili sličnim NPP sa najmanje dva položena ispita, a koji se slušaju na matičnom fakultetu. Odluku o prijemu studenata koji se upisuju kao prijepis sa drugih istih ili sličnih fakulteta donosi komisija koju imenuje NNV-e fakulteta.

Osoba koja izgubi status studenta, isti može ponovno steći pod uvjetom: 1. da Fakultet ima prostorne i kadrovske uvjete za omogućavanje redovnog izvršenja obaveza studenta, 2. da student polaže ispite po nastavnom planu i programu koji važi u vrijeme ponovnog stjecanja statusa studenta, 3. da student nema neizmirenih finansijskih obaveza prema Fakultetu. Uz zahtjev za donošenje odluke o ponovnom sticanju statusa studenta, obavezno se prilaže obrazložen zahtjev studenta.

13. Resursi potrebni za realizaciju studijskog programa i način njihovog obezbjeđenja

13.1. Osoblje

Po kapacitetu studijskog programa za realizaciju nastave i vježbi prema pedagoškim standardima i normativima Univerzitet u Bihaću i Islamski pedagoški fakultet ima nastavnike i saradnike koji u potpunosti mogu realizirati nastavni proces na I ciklusu studija Socijalna pedagogija (tabela 3).

Tabela 3. Lista nastavnog osoblja angažiranog na studijskom programu Socijalne pedagogije

Nastavnik – saradnik	Akademsko zvanje	Uža oblast
Dr. sc. Muharem Štulanović	redovni profesor	Islamske nauke
Dr. sc. Fuad Sedić	redovni profesor	Islamske nauke
Dr. sc. Sulejman Topoljak	redovni profesor	Islamske nauke
Dr. sc. Izet Terzić	vanredni profesor	Islamske nauke
Dr. sc. Nusreta Kepeš	vanredna profesorica	Pedagogija
Dr. sc. Hajrudin Hodžić	vanredni profesor	Lingvistika – Arapski jezik
Dr. sc. Hakija Kanurić	Docent	Islamske nauke
Dr. sc. Dijana Sulejmanović	docent	Psihologija
Dr. sc. Nedim Čirić	viši asistent (izbor u doc. toku)	Pedagogija
Mr. Smaila Balić Rahmanović	viša asistentica	Socijalna pedagogija Socijalni rad
Mr. Emina Alešević	viša asistentica	Pedagogija
Mr. Arijana Midžić	Asistentica	Pedagogija
Nina Halilbašić	Asistentica	Islamske nauke
Izbor u toku psihologija	viši/a asistent/ica	Psihologija

Na studijskom programu Socijalne pedagogije angažirano je ukupno 8 nastavnika, 4 saradnika (viša asistenta) i 1 saradnik (asistent), (izbor za 1 saradnika asistenta/višeg asistenta je u toku), a koji su u stalnom radnom odnosu na Islamskom pedagoškom fakultetu, odnosno na Univerzitetu u Bihaću (tabela 3). Istovremeno, nastavnici navedeni prema tabeli 3 angažirani su u procesu izvođenja nastave i na drugom studijskom programu „Islamska vjeronauka“ na I i II ciklusu, koji se izvode kao dio nastavnog procesa na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Bihaću.

Uposlenici Univerziteta u Bihaću, odnosno Islamskog pedagoškog fakulteta u Bihaću u zvanju nastavnika imaju osnovnu sedmičnu normu od 6 sati (uz mogućnost dodatnog angažmana sa 6 sati preko norme nastave), što je po semestru najviše 180 sati nastave, odnosno 360 sati tokom akademske godine. Norma za saradnike (asistente i više asistente) iznosi 10 sati sedmično (uz mogućnost dodatnog angažmana sa 5 sati preko norme nastave) što je najviše 225

sati u toku semestra ili 450 sati u okviru jedne akademske godine. U studijskom programu Socijalne pedagogije planirano je 219 sati nastave (predavanja i vježbi) od I do VIII semestra na obaveznim i izbornim predmetima. Uzimajući u obzir trenutno opterećenje nastavnika i saradnika Univerziteta u Bihaću, zatim politiku upisa, planiranja i kreiranja budućeg opterećenja nastavnika i saradnika, izvjesno je da će nastavnici i saradnici predviđeni za angažman na studijskom programu "Socijalna pedagogija" pored učešća na studijskom programu „Islamske vjeronauke" I i II ciklusa, imati prostora u svojoj osnovnoj normi i preko norma nastavi za izvođenje nastave i na studijskom programu I ciklusa studija Socijalne pedagogije. Ovome u prilog ide i činjenica da je nastava organizirana tako da će nastavnici i saradnici biti opterećeni samo sa jednim dijelom od ukupnog fonda sati unutar silabusa pojedinih predmeta, a pojedini predmeti ovog studijskog programa su kompatibilni sa predmetima na studijskom programu Islamske vjeronauke, čime će biti omogućeno i zajedničko slušanje nastave u skladu sa standardima i normativima.

U proteklih pet akademskih godina (2016/2017. do 2020/2021.) nastavnici i saradnici koji su izvodili nastavu na I ciklusu studija „Socijalne pedagogije" bili su opterećeni nastavom kako slijedi: 3 redovna profesora (opterećenost 100%, 110%, 123%), 3 vanredna profesora (opterećenost 123%, 100%, 100%), 1 docent (opterećenost 110%) i 2 viša asistenta (opterećenost 110%, 100%). U tekućoj akademskoj godini na Islamskom pedagoškom fakultetu došlo je do napredovanja jedne uposlenice iz saradničkog zvanja višeg asistenta u nastavničko zvanje docenta na oblasti Psihologija, a zaposlen je i 1 viši asistent čije je napredovanje u nastavničko zvanje docenta na oblasti Pedagogija pokrenuto. Fakultet je zaposlio i dva nova asistenta, a u toku je i izbor u zvanje asistenta/višeg asistenta na oblasti Psihologije, čime se planira i dodatno rasterećenje dosadašnjeg opterećenja nastavnika i saradnika. Kao što se može vidjeti iz opterećenja nastavnika i saradnika, u proteklih 5 akademskih godina, prisutno je konstantno preopterećenje i nastavnog i saradničkog osoblja, ali se reduciranjem kontakt sati nastave na pojedinim predmetima i upošljavanjem novih nastavnika i saradnika nastojalo rasteretiti dosadašnje opterećenje nastavnika i saradnika nastavom, vodeći računa o zadržavanju postojeće i povećanju buduće kvalitete studijskog programa. U nastavku slijedi preliminarni plan pokrivenosti nastave:

PRELIMINARNI PLAN POKRIVENOSTI NASTAVE

I GODINA

I SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Opća pedagogija	Vanjski saradnik	3	0
		Mr. Emina Alešević, v.ass	0	2
2.	Socijalna pedagogija	Dr. sc. Nusreta Kepeš; van. prof.	3	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v ass.	0	2
3.	Opća psihologija	Dr. sc. Dijana Sulejmanović; docent	2	0
		Izbor u toku	0	2
4.	Socijalna politika i zaštita	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
5.	Životopis Vjerovjesnika	Dr. sc. Fuad Sedić; red. prof.	3	0
		Nina Halilbašić, ass.	0	2
6.	Metodologija izrade naučnog rada	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2

II SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Porodična pedagogija	Vanjski saradnik	3	0
		Dr. sc. Nedim Čirić; v.ass.	0	2
2.	Predškolska pedagogija	Dr. sc. Nusreta Kepeš; van. prof.	3	0
		Mr. Emina Alešević, v.ass	0	2
3.	Socijalni rad s pojedincem i grupom	Vanjski saradnik	3	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v ass.	0	2
4.	Humanizam religijskih sistema	Dr. sc. Izet Terzić; vanr. prof.	2	0
		Dr. sc. Izet Terzić; vanr. prof.	0	2
5.	Osnovi islamskog vjerovanja	Dr. sc. Sulejman Topoljak; red. prof.	3	0
		Vanjski saradnik	0	1
6.	Uvod u arapski jezik	Dr. sc. Hajrudin Hodžić; vanr. prof.	3	0
		Vanjski saradnik	0	2

II GODINA

III SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Maloljetnička delinkvencija	Vanjski saradnik	3	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass.	0	2
2.	Školska pedagogija	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Emina Alešević, v.ass	0	2
3.	Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass.	0	2
4.	Razvojna psihologija	Dr. sc. Dijana Sulejmanović; docent	2	0
		Izbor u toku	0	2
5.	Uvod u učenje Kur'ana	Dr. sc. Hakija Kanurić; docent	3	0
		Nina Halilbašić, ass.	0	2

IZBORNI PREDMETI

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

6.	Savremena historija BiH	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
6.	Sociologija odgoja i obrazovanja	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
6.	Komunikacijske vještine	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
6.	Socijalna ekologija	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2

IV SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Socijalna zaštita ciljanih grupa	Vanjski saradnik	3	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass.	0	2
2.	Didaktika	Vanjski saradnik	2	0
		Dr. sc. Nedim Čirić; v.ass.	0	2
3.	Savremeni bosanski jezik	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
4.	Komparativno porodično pravo	Dr.sc. Muharem Štulanović; red. prof	3	0
		Vanjski saradnik	0	1
5.	Specijalna pedagogija	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Arijana Midžić, ass.	0	2
6.	Metode poslaničkog odgoja	Dr. sc. Fuad Sedić; red. prof.	3	0
		Nina Halilbašić; ass.	0	2

IZBORNI PREDMETI

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

7.	Engleski jezik I	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
7.	Njemački jezik I	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
7.	Arapski jezik I	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2

III GODINA

V SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Zdravstveni odgoj i edukacija	Dr. sc. Nusreta Kepeš; van. prof.	3	0
		Dr. sc. Nedim Čirić; v.ass.	0	2
2.	Osnovi krivičnog prava i postupka	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2

3.	Andragogija	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Emina Alešević, v.ass	0	2
4.	Opća psihopatologija	Vanjski saradnik	2	0
		Izbor u toku	0	2
5.	Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass.	0	2
6.	Sistem zaštite i prevencije u islamu	Dr. sc. Sulejman Topoljak; red. prof.	3	0
		Vanjski saradnik	0	1

IZBORNI PREDMETI

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

7.	Engleski jezik II	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
7.	Njemački jezik II	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
7.	Arapski jezik II	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2

VI SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Metode igrom i kreativna terapija	Dr. sc. Nusreta Kepeš; van. prof.	3	0
		Dr. sc. Nedim Čirić; v.ass.	0	2
2.	Metodika duhovnog odgoja	Dr. sc. Hakija Kanurić; docent	2	0
		Nina Halilbašić; ass	0	2
3.	Psihologija ličnosti	Dr. sc. Dijana Sulejmanović; docent	2	0
		Izbor u toku	0	2
4.	Penologija	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
5.	Socijalni sistem u islamu	Vanjski saradnik	3	0
		Vanjski saradnik	0	2

IZBORNI PREDMETI

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

6.	Socijalni rad u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass.	0	2
6.	Osnove psihoterapije i savjetovanja	Vanjski saradnik	2	0
		Izbor u toku	0	2
6.	Ekološka pedagogija sa ekoterapijom	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Arijana Midžić, ass	0	2
6.	Zdravstvena njega i zaštita zdravlja	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2

IV GODINA

VII SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Socijalna gerontologija	Vanjski saradnik	3	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass	0	2
2.	Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji I	Vanjski saradnik	2	0
		Dr. sc. Nedim Čirić; v.ass	0	2
3.	Inkluzija	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Emina Alešević, v.ass	0	2
4.	Porodični i bračni konflikti	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
5.	Kur'anska antropologija	Vanjski saradnik	3	0
		Nina Halilbašić; ass.	0	2
6.	Socijalna patologija	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass	0	2

IZBORNI PREDMETI

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

7.	Ljudska prava i slobode u islamu	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2
7.	Religija i zdravlje	Dr. sc. Fuad Sedić; red. prof.	2	0
		Nina Halilbašić; ass.	0	2
7.	Učenje Kur'ana	Dr. sc. Hakija Kanurić; docent	2	0
		Nina Halilbašić; ass	0	2

VIII SEMESTAR

Br.	Predmet	Nastavnik/saradnik	P	V
1.	Metodika rada socijalnog pedagoga	Vanjski saradnik	3	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass	0	3
2.	Socijalna psihologija	Dr. sc. Dijana Sulejmanović; docent	3	0
		Izbor u toku	0	2
3.	Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji II	Vanjski saradnik	2	0
		Dr. sc. Nedim Čirić; v.ass.	0	2
4.	Tretman ovisnika	Vanjski saradnik	2	0
		Mr. Smaila Balić Rahmanović; v.ass	0	2

IZBORNI PREDMETI

*Student bira 1 predmet sa liste ponuđenih izbornih predmeta

5.	Tretman osoba s posebnim statusom u religijskom učenju	Dr. sc. Hakija Kanurić; docent	2	0
		Nina Halilbašić; ass	0	2
5.	Interkulturalni odgoj	Dr. sc. Hakija Kanurić; docent	2	0
		Nina Halilbašić ass.	0	2
5.	Životopisi Božijih vjerovjesnika	Vanjski saradnik	2	0
		Nina Halilbašić; ass	0	2

5.	Religijska etika	Vanjski saradnik	2	0
		Vanjski saradnik	0	2

Od ukupnog broja sati 1815 koji su predviđeni u NPP-u za predavanja, 8 uposlenih nastavnika u svim naučno nastavnim zvanjima ukupno pokrivaju 1140 sati, odnosno 62,80% predavanja. Od ukupnog broja sati 1470 koji su predviđeni u NPP-u za vježbe, asistenti i viši asistenti ukupno pokrivaju 1110 sati, odnosno 75,51% vježbi. Potreba za angažmanom nastavnika izvan Islamskog pedagoškog fakulteta dopunjuje se nastavničkim i saradničkim osobljem sa ostalih fakulteta Univerziteta u Bihaću ili povremeno gostujućim profesorima koji se biraju u redovnoj konkursnoj proceduri, za svaki semestar posebno. Nastavnici vanjski saradnici ukupno pokrivaju 375 sati predavanja, odnosno 20,66% predavanja. Vanjski saradnici asistenti/viši asistenti ukupno pokrivaju 360 sati vježbi, odnosno 24,49% vježbi. U nastavku slijedi prikaz opterećenja nastavnika i asistenata/viših asistenata na ovom studijskom programu.

PRIKAZ NORME I PREKO NORME NASTAVNIKA NA GODIŠNJEM NIVOU

	Predmet	**Sati**	**Odsjek**
Dr. sc. Nusreta Kepeš; vanredni prof.	Socijalna pedagogija	3	SPDS
	Zdravstveni odgoj i edukacija	3	SPDS
	Predškolska pedagogija	3	SPDS
	Metode igrom i kreativna terapija	3	SPDS
	UKUPNO	12	

	Predmet	**Sati**	**Odsjek**
Dr. sc. Fuad Sedić; redovni profesor	Životopis Vjerovjesnika / Sira	3	Islam.vjer./SPDS
	Metode poslaničkog odgoja	3	Islam.vjer./SPDS
	Religija i zdravlje	3	SPDS
	Osnovi hadisa	3	Islam.vjer.
	UKUPNO	12	

	Predmet	**Sati**	**Odsjek**
Dr. sc. Muharem Štulanović; redovni profesor	Komparativno porodično pravo	3	SPDS
	Uvod u učenje Kur'ana	3	Islam.vjer.
	Učenje Kur'ana	3	Islam.vjer.
	UKUPNO	12	

	Predmet	**Sati**	**Odsjek**
Dr. sc. Sulejman Topoljak; redovni	Osnovi islamskog vjerovanja	3	SPDS
	Sistem zaštite i prevencije u islamu	3	SPDS

profesor *(prodekan za nastavu)*	UKUPNO	6	

Dr. sc. Izet Terzić; vanredni profesor *(voditelj odsjeka Islamska vjeronauka)*	**Predmet**	**Sati**	**Odsjek**
	Da'avetske metode	3	Islam.vjer.
	Humanizam religijskih sistema	3	SPDS
	Kultura religija	2	Islam.vjer.
	UKUPNO	8	

Dr. sc. Hajrudin Hodžić; vanredni profesor *(dekan)*	**Predmet**	**Sati**	**Odsjek**
	Uvod u arapski jezik	3	SPDS
	Fonetika i morfologija arapskog jezika	1	Islam.vjer.
	UKUPNO	4	

Dr. sc. Hakija Kanurić; docent	**Predmet**	**Sati**	**Odsjek**
	Uvod u učenje Kur'ana	3	SPDS
	Interkulturalni odgoj	3	SPDS
	Hifz Kur'ana	2	Islam.vjer.
	Metodika duhovnog odgoja	2	SPDS
	Osnovi islamskog vjerovanja (vježbe)	2	SPDS
	UKUPNO	12	

Dr. sc. Dijana Sulejmanović; docent	**Predmet**	**Sati**	**Odsjek**
	Opća psihologija	2	SPDS
	Razvojna psihologija	2	SPDS/Isla. vjer.
	Pedagoška psihologija	3	SPDS/Islam.vjer.
	Psihologija ličnosti	2	SPDS
	Socijalna psihologija	3	SPDS
	UKUPNO	12	

NAPOMENA: U prikazu su izraženi sati za nastavnike na odsjeku Islamske vjeronauke i Socijalne pedagogije i duhovne skrbi, dok ostatak sati pokrivaju vanjski saradnici.

PRIKAZ NORME ASISTENATA / VIŠIH ASISTENATA NA GODIŠNJEM NIVOU

Saradnik	**Predmet**		**Sati**	**Odsjek**
Dr. sc. Nedim Čirić; viši asistent	**Norma**	Porodična pedagogija	2	SPDS
		Didaktika	2	SPDS
		Zdravstveni odgoj i edukacija	2	SPDS
		Metode igrom i kreativna terapija	2	SPDS
		Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji I	2	SPDS
		Metodologija istraživanja u	2	SPDS

		socijalnoj pedagogiji II		
		Metodologija istraživanja u islamskoj vjeronauci	2	Islam. vjer.
		Metodika islamske vjeronauke I	3	Islam. vjer.
		Metodika islamske vjeronauke II	3	Islam. vjer.
		UKUPNO	**20**	

Saradnik	**Predmet**		**Sati**	**Odsjek**
Mr. sc. Arijana Midžić; viši asisent	**Norma**	Specijalna pedagogija	2	SPDS
		Ekološka pedagogija sa ekoterapijom	2	SPDS
		Metodika srednjoškolske vjeronauke	3	Islam. vjer.
		UKUPNO	**7**	

Saradnik	**Predmet**		**Sati**	**Odsjek**
Mr. sc. Emina Alešević; viši asistent	**Norma**	Opća pedagogija	2	SPDS
		Opća pedagogija	2	Islam. vjer.
		Teorija nastave	2	Islam. vjer.
		Školska pedagogija	2	SPDS
		Školska pedagogija	2	Islam. vjer.
		Inkluzija	2	SPDS
		Inkluzija	2	Islam. vjer.
		Predškolska pedagogija sa metodikom ranog odgoja	2	Islam. vjer.
		Andragogija	2	SPDS
		Predškolska pedagogija	2	SPDS
		UKUPNO	**20**	

Saradnik	**Predmet**		**Sati**	**Odsjek**
Mr. Smaila Balić Rahmanović; viši asistent *(voditelj odsjeka Socijalna pedagogija i duhovna skrb)*	**Norma**	Socijalna pedagogija	2	SPDS
		Socijalni rad s pojedincem i grupom	2	SPDS
		Maloljetnička delinkvencija	2	SPDS
		Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju	2	SPDS
		Socijalna zaštita ciljanih grupa	2	SPDS
		Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama	2	SPDS
		Socijalna gerontologija	2	SPDS
		Socijalna patologija	2	SPDS
		Metodika rada socijalnog pedagoga	3	SPDS
		Tretman ovisnika	1	SPDS

	Preko norme	Tretman ovisnika	1	SPDS
		UKUPNO	**21**	

Saradnik	**Predmet**		**Sati**	**Odsjek**
Asistent Psihologija Konkurs u toku	**Norma**	Opća psihologija	2	SPDS
		Razvojna psihologija	2	SPDS
		Razvojna psihologija	2	Islam. vjer.
		Psihologija ličnosti	2	SPDS
		Opća psihopatologija	2	SPDS
		Pedagoška psihologija	2	SPDS
		Pedagoška psihologija	2	Islam.vjer.
		Opća psihologija	2	Islam.vjer.
		Psihologija motivacije u školi	2	Islam.vjer.
		Socijalna psihologija	2	SPDS
		UKUPNO	**20**	

Saradnik	**Predmet**		**Sati**	**Odsjek**
Nina Halilbašić; ass.	**Norma**	Životopis Vjerovjesnika/Sira	2	SPDS/Isla. vjer.
		Metode poslaničkog odgoja	2	SPDS/Isla. vjer.
		Metodika duhovnog odgoja	2	SPDS
		Kur'anska antropologija	2	SPDS
		Osnovi hadisa	1	Islam. vjer.
		Učenje Kur'ana	1	Islam. vjer.
		Hadiski tekstovi	1	Islam. vjer.
		Hadiske teme	1	Islam. vjer.
		Uvod u učenje Kur'ana	2	SPDS
		Religija i zdravlje	2	SPDS
		Interkulturalni odgoj	2	SPDS
		UKUPNO	**18**	

13.2. Prostor

Od septembra 2002. godine, Fakultet je smješten u vlastitoj zgradi ukupne površine korisnog prostora cca 5.000 kvadratnih metara. U zgradi Fakulteta nalazi se devet učionica opremljenih modernim tehničkim pomagalima, dva amfiteatra te kabineti akademskog osoblja. Fakultet posjeduje biblioteku koja sadrži preko 7000 naslova iz svih oblasti koje se izučavaju, a dostupna je literatura na bosanskom, engleskom, njemačkom, francuskom, arapskom i turskom jeziku. U sklopu Fakulteta je i renovirani studentski dom kapaciteta 100 kreveta kao i studentski restoran. Prostor oko same zgrade čine zelene površine te manji sportski teren.

13.3. Oprema

Učionice, amfiteatri i kabineti na fakultetu opremljeni su projektorima i laptopima, kao i smart tablama. Fakultet posjeduje i fono-laboratorij za izvođenje vježbi iz lingvističkih predmeta, te kabinet informatike s 20 računara i pratećom opremom.

14. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

Tokom studija na studijskom programu Socijalna pedagogija, od prve godine predviđeno je da studenti budu uključeni u praktičnu nastavu u okviru pojedinih predmeta. Program prakse se izvodi pod rukovodstvom Voditelja prakse, a u saradnji sa asistentima na vježbama. Studenti su obavezni sudjelovati u praktičnom radu u institucijama sa kojima Fakultet ima potpisane memorandume o suradnji. Svaki sat praktičnog rada studenta praćen je ciljanim, polustruktuiranim protokolom posmatranja i opskrbljen stručnim mentorskim vođenjem.

Studenti praksu obavljaju u ustanovama koje se bave prevencijom, dijagnostikom, edukacijom, rehabilitacijom, resocijalizacijom, kao i drugim vladinim i nevladinim institucijama čija je djelatnost vezana za pomoć i podršku osobama u stanju socijalne potrebe. S obzirom na profesionalno usmjerenje Socijalnog pedagoga, praksa je osmišljena u sljedećim institucijama i ustanovama:

- Odgojno-obrazovnim ustanovama: predškolske institucije, osnovne škole, srednje škole, škole za djecu s posebnim potrebama, dnevni centri;
- Centrima za mentalno zdravlje i bolnicama;
- Savjetovalištima, sigurnim kućama (SOS kuće);
- Kazneno-popravnim zavodima;
- Centrima za socijalni rad i općinskim odjelima za socijalnu pomoć;
- Domovima za starije osobe i domovima za nezbrinutu djecu;
- Centrima za preodgoj maloljetnih lica;
- Detoks centrima i komunama za odvikavanje od ovisnosti;
- Naučno-istraživačkim organizacijama;
- Nevladinim organizacijama koje se bave ranjivom populacijom stanovništva;
- Internatima, đačkim i studentskim domovima, kolektivnim centrima;
- Kulturnim, sportskim i rekreativnim klubovima koji rade sa invalidnim osobama i osobama sa onesposobljenjem.

Fakultet će organizovati pedagošku praksu (Predškolska pedagogija, Školska pedagogija), sociopedagošku praksu (Socijalna pedagogija) metodičku praksu (Metoda igrom i kreativna terapija, Metodika rada socijalnog pedagoga), andragošku praksa (Andragogija), specijalnu-integrativnu, inkluzivnu i savjetodavnu praksu (Specijalna pedagogija, Inkluzija, Porodična pedagogija), interventnu praksu I i II (Tretman ovisnika, Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju), gerontološku praksu (Socijalna gerontologija), penološku praksu (Penologija), praksu iz socijalnog rada (Socijalna politika i zaštita) te praksu u neprofitnim organizacijama (Menadžment u sociopedagoškom radu i neprofitnim organizacijama). U nastavku je prikazana semestralna struktura praktične nastave za studente na studijskom programu Socijalne pedagogije.

Tabela 4. Semestralna struktura praktične nastave

Semestar	*Predmet*	*Broj sati praktičnog rada izražen u satima*
I	Socijalna pedagogija Socijalna politika i zaštita	10 5
II	Predškolska pedagogija Porodična pedagogija	5 10
III	Školska pedagogija Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju	5 15
IV	Specijalna pedagogija	5
V	Andragogija Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama	10 15
VI	Metoda igrom i kreativna terapija Penologija	10 15
VII	Inkluzija Socijalna gerontologija	5 15
VIII	Metodika rada socijalnog pedagoga Tretman ovisnika	10 15
UKUPNO		**150**

Petogodišnja projekcija plana upisa studenta na studijski program

Planirana upisna kvota na prvu godinu I ciklusa studija Socijalne pedagogije iznosi 18 studenta (redovni studij), 2 studenta (samofinansirajući studij) i 5 studenata (vanredni studij). Ista se definira svake godine upisnom kvotom, koju određuje Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Unsko-sanskog kantona, te Vlada Unsko-sanskog kantona, a na prijedlog Fakulteta i Senata Univerziteta u Bihaću.

Uzimajući u obzir razloge pokretanja revizije i inoviranja predloženog studija, društvena potreba za stručnjacima obrazovnog nivoa bachelora Socijalne pedagogije proizilazi iz sve češćih detekcija problema poremećaja u ponašanju kod djece i mladih, kao i drugih sociopedagoških problema koji se svakodnevno javljaju u području odgoja, obrazovanja, inkluzije, socijalne integracije, socijalne rehabilitacije i sl. S druge strane edukacija i osposobljavanje novih 125 stručnjaka u narednih 5 godina, koji mogu obezbijediti potrebe za strateškim planiranjem prevencije poremećaja u ponašanju, socijalnoj rehabilitaciji i inkluziji ciljanih skupina društva, može se opravdati petogodišnja projekcija plana upisa. Projekcija broja upisanih studenata u narednih 5 godina prikazana je u tabeli 5.

Tabela 5. Projekcija broja upisanih studenata u narednih pet godina

Studijska godina	**Planiran broj studenta**
2021/2022.	25
2022/2023.	25
2023/2024.	25
2024/2025.	25
2025/2026.	25
Ukupno	**125**

Uključenost studenata u stručnom i istraživački rad

Studenti će biti uključeni u stručni i naučno istraživački rad kroz seminarske radove, projekte, praksu i izradu završnog/diplomskog rada.

Zajedničke aktivnosti mentora i studenata

Na prijedlog studenta, uz podršku potencijalnog mentora, definisanje i analiza prihvatljivosti teme završnog/diplomskog rada, metodološko profilisanje teme koja je prihvaćena, definiranje, organiziranje i provođenje terenskih i empirijskih istraživanja koja su predviđena u okviru teme, u cilju potvrđivanja ili odbacivanja postavljenje hipoteze, izbor osnovne i pomoćne literature, kao i aktivnosti u selekcionisanju i pronalaženju ostalih izvora potrebnih za uspješno završavanje rada, koordinacija sa članovima komisija koje su involvirane kroz različite faze izrade završnog/diplomskog rada, pripremanje studenta-kandidata I ciklusa studija za odbranu završnog/diplomskog rada.

Motivisanje za i uključivanje studenata u NIR

Zajedničko učešće u radu okruglih stolova, stručnih i naučnih konferencija i simpozijuma kroz prezentiranje rezultata vlastitih istraživanja, zajedničke aplikacije na javne pozive za pisanje projekata iz oblasti poremećaja u ponašanju, prevencije, socijalne rehabilitacije, sociopedagoške intervencije, socijalne inkluzije i sl.

O (planiranoj i predviđenoj) mobilnosti studenata

Na osnovu potpisanih sporazuma o suradnji sa drugim univerzitetima, kao i aktuelnih projekata i saradnje sa drugim visokoškolskim institucijama omogućuje se mobilnost studenata I ciklusa.

Mjere protiv plagijarizma

Ove mjere podrazumijevaju slijedeće:

- Kroz angažman nastavnika i saradnika studentima se prenosi znanje i vještine o metodologiji izrade naučno – istraživačkog rada i tehnikama prepoznavanja plagiranih radova.
- Provjera autentičnosti naučnih i stručnih radova u definiranoj oblasti u skladu sa pravilima;
- Neophodnost da radovi stručnih i naučnih radnika posjeduju međunarodne recenzije prilikom biranja u određena akademska zvanja. Radovi objavljeni u referentnim međunarodnim publikacijama u pravilu prolaze stroge kontrole i provjere autentičnosti čime je maksimalno isključena mogućnost pojavnosti plagijata;
- Da se završni/diplomski rad i drugi naučni i stručni radovi akademske zajednice vide javno i da su dostupni u e-formi;
- Primjena softvera koji će provjeravati vjerodostojnost naučnih radova nastavnika, saradnika i studenata. Na raspolaganju postoji nekoliko softverskih programa koji su namijenjeni otkrivanju značajnijih podudarnosti s tekstovima na internetu i u priznatim akademskim bazama podataka. Kompjuterskim programima za otkrivanje plagijarizma prethode i sistematični pregledi i analize objavljenih naučnih istraživanja koja mjere pojavnost plagijata.

Procedura i postupak izrade završnog/diplomskog rada

Procedura i postupak izrade završnog/diplomskog rada definisani su Pravilima studiranja na I ciklusu Univerziteta u Bihaću.

Instrumenti/mehanizmi savjetovanja o karijeri

Organizacija događaja na Islamskom pedagoškom fakultetu ili u zajednici kojima pored svršenih studenta prisustvuju i predstavnici nevladinih organizacija, lokalnih preduzeća, javnog sektora, i društva u cjelini, kao i konsulltacijama sa nastavnicima i saradnicima, studentu se prezentiraju mogućnosti daljnjeg napredovanja, usavršavanja i izgradnja karijere Socijalnog pedagoga.

15. Informacije o predmetima

U nastavku će biti prikazan nastavni plan te silabusi za obavezne i izborne predmete.

Br.	Semestar	Predmet	Fond sati	ECTS
1.	I	Opća pedagogija	3+2	6
2.	I	Socijalna pedagogija	3+2	6
3.	I	Opća psihologija	2+2	5
4.	I	Socijalna politika i zaštita	2+2	4
5.	I	Životopis Vjerovjesnika	3+2	5
6.	I	Metodologija izrade naučnog rada	2+2	4
7.	II	Porodična pedagogija	3+2	6
8.	II	Predškolska pedagogija	3+2	6
9.	II	Socijalni rad s pojedincem i grupom	3+2	5
10.	II	Humanizam religijskih sistema	2+2	4
11.	II	Osnovi islamskog vjerovanja	3+1	4
12.	II	Uvod u arapski jezik	3+2	5
13.	III	Maloljetnička delinkvencija	3+2	6
14.	III	Školska pedagogija	2+2	5
15.	III	Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju	2+2	5
16.	III	Razvojna psihologija	2+2	4
17.	III	Uvod u učenje Kur'ana	3+2	6
18.	III	*Izborni predmet:* - Savremena historija BiH - Sociologija odgoja i obrazovanja - Komunikacijske vještine - Socijalna ekologija	2+2	4
19.	IV	Socijalna zaštita ciljanih grupa	3+2	5
20.	IV	Didaktika	2+2	4
21.	IV	Savremeni bosanski jezik	2+2	4
22.	IV	Komparativno porodično pravo	3+1	4
23.	IV	Specijalna pedagogija	2+2	4
24.	IV	Metode poslaničkog odgoja	3+2	5
25.	IV	*Izborni predmet:* - Engleski jezik I - Njemački jezik I - Arapski jezik I	2+2	4
26.	V	Zdravstveni odgoj i edukacija	3+2	6
27.	V	Osnovi krivičnog prava i postupka	2+2	4

28.	V	Andragogija	2+2	4
29.	V	Opća psihopatologija	2+2	4
30.	V	Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama	2+2	4
31.	V	Sistem zaštite i prevencije u islamu	3+1	4
32.	V	*Izborni predmet:* - Engleski jezik II - Njemački jezik II - Arapski jezik II	2+2	4
33.	VI	Metode igrom i kreativna terapija	3+2	6
34.	VI	Metodika duhovnog odgoja	2+2	5
35.	VI	Psihologija ličnosti	2+2	5
36.	VI	Penologija	2+2	5
37.	VI	Socijalni sistem u islamu	3+2	5
38.	VI	*Izborni predmet:* - Socijalni rad u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama - Osnove psihoterapije i savjetovanja - Ekološka pedagogija sa ekoterapijom - Zdravstvena njega i zaštita zdravlja	2+2	4
39.	VII	Socijalna gerontologija	3+2	5
40.	VII	Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji I	2+2	4
41.	VII	Inkluzija	2+2	4
42.	VII	Porodični i bračni konflikti	2+2	4
43.	VII	Kur'anska antropologija	3+2	5
44.	VII	Socijalna patologija	2+2	4
45.	VII	*Izborni predmet:* - Ljudska prava i slobode u islamu - Religija i zdravlje - Učenje Kur'ana	2+2	4
46.	VIII	Metodika rada socijalnog pedagoga	3+3	6
47.	VIII	Socijalna psihologija	3+2	6
48.	VIII	Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji II	2+2	5
49.	VIII	Tretman ovisnika	2+2	4
50.	VIII	*Izborni predmet:* - Tretman osoba s posebnim statusom u religijskom učenju - Interkulturalni odgoj - Životopisi Božijih vjerovjesnika - Religijska etika	2+2	4
51.	VIII	*Izrada završnog / diplomskog rada*	-	5

NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA „SOCIJALNA PEDAGOGIJA“

OPĆA PEDAGOGIJA

Naziv predmeta: **Opća pedagogija**		Šifra predmeta: 03-21/111-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija	Ime asistenta: mr. Emina Alešević, ass.	
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Pojmovnik*	***Ukupno***
45	30	40	20	15	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati s fundamentalnim pojmovima i temeljnim pedagogijskim kategorijama iz opće pedagogije (učenje, odgoj, obrazovanje, nastava i sl.), pedagogijom kao naučnom disciplinom, teorijama odgoja, paradigmama u odgoju i obrazovanju, metodama vrednovanja odgojno-obrazovnog procesa u kontekstu teorije konfluentnog obrazovanja, . profesionalizacijom odgajateljskog i sociopedagoškog poziva u kontekstu različitih intervencija u odgojnom radu.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći locirati pedagogiju i njene discipline u sistemu znanstvenih disciplina, razlikovati aspekate odgoja (biološki, antropološki, filozofski i dr.), prepoznati i povezivati pojam odgoj, obrazovanje i sl. sa odgojnim područjem, interpretirati odgoj i obrazovanje kao temeljne pedagoške kategorije kroz multidisciplinarni kontekst, objasniti i uspoređivati antropocentične usmjerenosti odgoja, odnos kulture i odgoja, teorijske koncepcije, primjenjivati metode odgoja u organiziranju odgojno-obrazovnog rada, te koristiti metodiku odgojnog rada u sociopedagoškom radu i vrjednovati ishode odgojno-obrazovnog procesa.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pedagogija kao znanstvena disciplina. Sistem pedagoške nauke. Povezanost pedagogije i drugih znanstvenih disciplina.
2. Sedmica	Društveno-historijska dimenzija pedagogije. Najjednostavnije pedagoške kategorije: učenje / poučavanje. Temeljne pedagoške kategorije i problemi u definisanju pojma odgoj. Odnos odgoja, obrazovanja i nastave.
3. Sedmica	Ljudska priroda i odgoj. Razvoj ličnosti i odgoj. Odgoj kao sredinski faktor u razvoju ličnosti (nativizam, empirizam, teorija konvergencije, multifaktorska teorija).
4. Sedmica	Kultura i odgoj – kulturni "prostor" odgajanja. Etnopedagoški aspekti odgoja mladih.
5. Sedmica	Principi odgojnog rada: svrsishodnosti, aktivnosti, pozitivne orijentacije, mnogostranosti, individualizacije, socijalizacije, jedinstvenosti, dosljednosti.

6. Sedmica	Područja i dimenzije odgoja: tjelesni odgoj, intelektualni odgoj, estetski odgoj, moralni odgoj, radni odgoj, ekološki odgoj i obrazovanje, duhovni odgoj, odgoj za participiranje u društvu.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Područja realizacije zadataka odgoja: predškolski odgoj, školski i domski odgoj, odgoj u slobodnom vremenu, specijalni odgoj. Faktori, metode i sredstva odgojno - obazovnog rada.
9. Sedmica	Odgoj, obrazovanje i društvo. Savremeni izazovi i zahtjevi pedagoške znanosti. Cjeloživotno obrazovanje.
10. Sedmica	Pedagogija igre i slobodnog vremena u konfluentnom obrazovanju. Slobodno vrijeme mladih, način organizovanja i korištenja, aktivnosti slobodnog vremena i njihova klasifikacija, slobodno vrijeme kao faktor odgoja, pedagogija slobodnog vremena.
11. Sedmica	Odgoj i mediji masovne komunikacije, odgoj u školi, obiteljski odgoj, vidovi saradnje porodice. Odgoj u domovima, vrste domova, sadržaj i područja odgojnog rada u domovima, internatska pedagogija.
12. Sedmica	Odgajatelj – profesija i ljudska dužnost. Profesionalna djelatnost odgajateljskog poziva. Metodika odgojnog rada. Gnoseološki i epistemološki problemi savremene pedagogije.
13. Sedmica	Uvod u metodologiju pedagogije, projekat istraživanja, postupci i instrumenti prikupljanja podataka, sistematsko promatranje, intervju, protokol (zapisnik) intervjua, anketa, testovi.
14. Sedmica	Teorijsko - metodologijski problemi savremene pedagogije.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	30%
	2. prezentacije	50%
	3. rad na tekstu	10%
	4. gost predavač	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	10	7. sedmica
3. seminarski rad	15	11. sedmica
4. pojmovnik	15	14. sedmica
5. II kolokvij	10	15. sedmica
6. završni ispit	40	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.

2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Pojmovnik je samostalan rad studenta u pisanoj formi, a obuhvata studentovu stručnu elaboraciju definicija osnovnih stručnih termina i pojmova iz određene oblasti. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnu elaboraciju pojmovnika do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti pojmovnik studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava stručnu elaboraciju terminologije iz određene oblasti.
5. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Profesor za usmeni ispit dodjeljuje studentu 0-10 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Slatina, M. (2006) Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja, Zenica: Dom štampe. (str. 17-149 i str. 265-301)
2. Vujičić, V. (2013) Opća pedagogija: novi pristup znanosti o odgoju, Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor.

3.2. Dodatna literatura

1. Gudjons, H. (1995) Pedagogija-temeljna znanja, Zagreb: Educa
2. Kačapor, S., Vilotijević, M., Krulj, R., Kulić, R. (2002) Pedagogija, temeljna znanja iz opće pedagogije, didaktike, školske pedagogije i andragogije. Sarajevo: Dom štampe.
3. Henting, H. (2008) Što je obrazovanje, Zagreb: Educa
4. Časopisi: *Didaktički putokaz, Zbornik radova IPF-a, Časopis DHS, Školski vijesnik, Naša škola*

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNA PEDAGOGIJA

Naziv predmeta: **Socijalna pedagogija**		Šifra predmeta: 03-21/112-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Prof. dr. Nusreta Kepeš		Ime asistenta: Mr. Smaila Balić Rahmanović
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 75

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praktičan rad*	*Izvještaj*	***Ukupno***
45	30	45	15	10	5	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa socijalnom pedagogijom kao naučnom disciplinom, sociopedagoškim pristupima i intervencijama u detekciji i rješavanju poremećaja u ponašanju kod djece i adolescenata, kompleksnim manifestacijama i oblicima asocijalnog i antisocijalnog ponašanja, različitim teorijskim aspektima društveno relevantnog djelovanja u zajednici.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći uočiti i opisati (razvojne karakteristike pojedinca, individualne razlike, poremećaje u ponašanju pojedinca, bio-psiho-socijalne strukture pojedinca kao osnove za razvoj poremećaja u ponašanju, delikt, ko je žrtava delinkventnog ponašanja, kriminaliteta kao društvene pojave, kao i reakcije društva na kriminalitet), definirati, predvidjeti i objasniti (uzroke i manifestacije poremećaja u ponašanju, proces stigmatizacije, marginalizaciju, socijalno nasilje), vrjednovati (kvalitet pojedinca i socijalno okruženje, potrebu pojedinca i socijalne zajednice), koristiti vještine sociopedagoških intervencija u sociopedagoškoj praksi.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Socijalna pedagogija kao znanstvena disciplina
2. Sedmica	Indikatori reaktivnih poremećaja u ranom uzrastu
3. Sedmica	Poremećaji ponašanja u srednjem djetinjstvu
4. Sedmica	Poremećaji ponašanja u periodu adolescencije
5. Sedmica	Etiologija poremećaja u ponašanju - faktori rizika
6. Sedmica	Faktori zaštite premećaja ponašanja
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Društvena uvjetovanost porodice
9. Sedmica	Sociopedagoška analiza djece bez roditeljske skrbi
10. Sedmica	Sociopedagoška analiza maloljetnih prijestupnika.
11. Sedmica	Sociopedagoška analiza osoba sa invaliditetom
12. Sedmica	Sociopedagoška analiza nacionalnih manjina

13. Sedmica	Epistemiološka istraživanja u socijalnoj pedagogiji,
14. Sedmica	Uloga socijalnog pedagoga u pomagačkim profesijama
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	35 %
	2. prezentacije	40 %
	3. rad na tekstu	10 %
	4. gost predavač	5 %
	5. praktičan rad	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	15	7. sedmica
3. seminarski rad	15	11. sedmica
4. izvještaj i sociopedagoška praksa	5	13. sedmica
5. II kolokvij	15	15. sedmica
6. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Sociopedagoška praksa je samostalan praktičan rad studenta koji se dostavlja u formi pismenog izvještaja, a obuhvata studentov stručni rad na sociopedagoškoj praksi. Sociopedagoška praksa realizovat će se u trajanju od 10 sati praktičnog rada u relevantnim institucijama (5 sati centar za socijalni rad, 3 sata u odgojno-obrazovnim ustanovama i 2 sata u gerijatrijskim centrima). Profesor ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada u navedenim institucijama, uz pismeni izvještaj prakse koji se sastoji od studentove

analize, opservacija, iskazanih sociopedagoških vještina, upućenih primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete sociopedagoške prakse, kao i ocjene mentora u instituciji u kojoj se praksa realizirala. Profesor za uredno napisan izvještaj i pozitivno ocjenjenu sociopedagošku praksu od strane mentora, dodjeljuje studentu do maksimalno predviđenih 5 bodova.

5. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Profesor za usmeni ispit dodjeljuje studentu 0-10 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Kepeš, N.: "Socijalna pedagogija u funkciji prevencije i resocijalizacije poremećaja ponašanja djece i adolescenata", Univerzitetski udzbenik, IPF-a Bihać, 2014
2. Uzelac, S.: Socijalna edukologija, Sagena, 1995.

3.2. Dodatna literatura

1. Bašic, J., Jankovic, J. (Ur.) Rizicni i zaštitni cimbenici u razvoju poremecaja u ponašanju djece i mladeži. Povjerenstvo Vlade RH za prevenciju poremecaja u ponašanju djece i mladeži i zaštitu djece s poremecajima u ponašanju, Zagreb, 2001.
2. N. Kepeš, 2010 "Priručnik za nastavnike o prevenciji nasilja koje uključuje djecu", koautor i urednik, Pedagoški Zavod Zenica, ISBN 978-9958- 9022.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

OPĆA PSIHOLOGIJA

Naziv predmeta: **Opća psihologija**		Šifra predmeta: 03-21/113-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: dr.sc. Dijana Sulejmanović	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti psihologija	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	50	15	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati s fundamentalnim pojmovima iz opće psihologije (učenje, mišljenje, pamćenje, govor i sl.), psihologijom kao naučnom disciplinom, teorijskim paradigmama i metodološkim konceptima istraživanja u psihologiji, zakonitostima psihičkih procesa, te različitim psihološkim fenomenima.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti psihološke paradigme i koncepcije u psihologiji, primjenjivati različite istraživačke metode u psihologiji, razlikovati biološke osnove psihičkih funkcija, interpretirati različite teorije kognitivnih, konativnih i dr. psiholoških procesa, prepoznavati poremećaj pažnje i govora, interpretirati postojeća i iznalaziti nova rješenja problema u učenju i motivaciji, demonstrirati psihološke vještine i umijeća neophodna u sociopedagoškom radu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Upoznavanje sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada te obavezama studenata.
2. Sedmica	Predmet psihologije.
3. Sedmica	Metode i tehnike istraživanja u psihologiji.
4. Sedmica	Biološke osnove psihičkog života čovjeka.
5. Sedmica	Senzorni procesi i percepcija.
6. Sedmica	Svijest.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Učenje i uvjetovanje.
9. Sedmica	Pamćenje.
10. Sedmica	Govor i mišljenje.
11. Sedmica	Motivacija.
12. Sedmica	Emocije.

13. Sedmica	Sposobnosti.
14. Sedmica	Ličnost.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. predavački metod	25%
	2. prezentacije	25%
	3. interaktivna nastava	25%
	4. rad na tekstu	25%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo studenata	10	1-15. sedmica
2. seminarski rad	10	10-13.sedmica
3. I kolokvij	20	7. sedmica
4. II kolokvij	20	15. sedmica
5. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. On se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 20 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Profesor za usmeni ispit dodjeljuje studentu 0-20 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog

ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Rathus, S. A. (2001). Temelji psihologije. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Isić, A. (2016). Opća psihologija. Sarajevo: Centar za napredne studije. 3. Koso-Drljević, M. i Muratović, S. (2021). Osnove psihologije. Sarajevo: Perfecta.
3.2. Dodatna literatura
1. Fajgelj, S. (2014). Uvod u psihologiju. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. 2. Atkinson et al., (2007). Uvod u psihologiju. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Hothersall, D. (2002). Povijest psihologije. Jastrebarsko: Naklada Slap.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNA POLITIKA I ZAŠTITA

Naziv predmeta: Socijalna politika i zaštita		Šifra predmeta: 03-21/114-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti socijalni rad
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Praktičan rad*	*Seminarski rad*	*Ukupno*
30	*30*	*25*	*5*	*10*	*100*

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim pojmovima u socijalnoj politici kao naučnoj disciplini (socijalni razvoj, socijalna sigurnost, socijalna zaštita i dr.), sa predmetom proučavanja, metodama, principima i faktorima, te različitim modelima i pristupima u određivanju savremene socijalne politike, područjima praktične primjene, te porodične politike, nezaposlenosti, zdravstva i sl.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će moći analizirati, objasniti i tumačiti sistem socijalne politike, vrjednovati učinkovitost i predvidjeti probleme sistema socijalne zaštite, uspoređivati sistem socijalne politike i zaštite Bosne i Hercegovine i drugi zemalja.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam i definicija socijalne politike i odnos socijalne politike i drugih nauka
2. Sedmica	Metode, principi i faktori socijalne politike
3. Sedmica	Osnovni pojmovi socijalne politike
4. Sedmica	Socijalna politika i socijalna zaštita
5. Sedmica	Socijalno zakonodavstvo
6. Sedmica	Institucije sistema socijalne zaštite
7. Sedmica	Područja socijalne politike
8. Sedmica	Penzijski sistem
9. Sedmica	Zdravstvena politika i stambena politika
10. Sedmica	Kolokvij (pismena provjera znanja)
11. Sedmica	Socijalna politika porodice
12. Sedmica	Populacijska politika
13. Sedmica	Socijalna politika i problem nezaposlenosti
14. Sedmica	Socijalna politika i socijalna isključenost
15. Sedmica	Socijalna politika i neprofitni sektor

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	50 %
	2. prezentacije	40 %
	3. praktičan rad	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15 sedmica
2. seminarski rad	10	5-8 sedmica
3. prezentacija	5	5-8 sedmica
4. kolokvij	20	10. sedmica
5.praktičan rad	5	13 sedmica
6. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi) od 1-9 sedmice. Kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Praksa je samostalan praktičan rad studenta koji obuhvata studentov samostalan praktičan stručni rad pod nadzorom mentora u relevantnim institucijama. Praksa će se realizovat u trajanju od 5 sati praktičnog rada u relevantnim institucijama. Profesor ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada u navedenim institucijama, uz pismeni izvještaj prakse koji se sastoji od studentove analize, opservacija, iskazanih vještina, upućenih primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete socijalne politike i zaštite, kao i ocjene mentora u instituciji u kojoj se praksa realizirala. Profesor za uredno napisan izvještaj i pozitivno ocjenjenu praksu od strane mentora, dodjeljuje studentu do maksimalno predviđenih 5 bodova.
5. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o

znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Miković, M (2009): Osnove socijalne politike, Sarajevo: Fakultet političkih nauka.
2. Ćišić, B. (2005), Socijalna politika, Univerzitet u Tuzli

3.2. Dodatna literatura

1.Puljiz, V. I sar. (2005): Socijalna politika (Historija. Područja)., Zagreb: Pravni fakultet
2.Ovsenik, M. i Ambrož, M. (2002). Neprofitni sektor na području socijalnih usluga, Dom štampe, Zenica.

3. Zrinščak, S. (1998): Globalizacija i socijalna država, Zagreb: RSP i SSSH

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ŽIVOTOPIS VJEROVJESNIKA

Naziv predmeta: **Životopis Vjerovjesnika**		Šifra predmeta: 03-21/115-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Fuad Sedić	Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.	
Broj sati nastave sedmično: 3P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	50	15	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa životopisom posljednjeg Božijeg vjerovjesnika Muhammeda, a.s. kroz misiju odgoja i poučavanja ljudi, načinima brige za stanje duše, kur'anske tekstove, vrijednosne obrasce kao što su milost, samilost, divan uzor i sl. kao i analizirati načine rješavanja problema pojedinca i zajednice po uzoru na metode Poslanika, a.s.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati siru kroz promoviranje, njegovanje i prakticiranje kod pojedinca i zajednice u sociopedagoškom radu, objasniti i interpretirati različite aspekte života Muhammeda, a.s., kroz hermeneutičko izvlačenje odgojnih pouka i prakticiranje istih u svrhu osnaživanja ljudske prirode, koristiti principe, savjete, smjernice iz prakse Poslanika, a.s., u skladu sa vrjednosnim obrascima kulture i običaja odrastanja, a shodno uslovima sredine i vremena u kojem se nalaze.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Uvod: jezičko i terminološko značenje pojma Sira; Značaj izučavanja Poslanikovog životopisa; Izvori Poslanikove biografije.
2. Sedmica	Arabija prije islama; Mekka, Kaba, Kurejš, karakteristike predislamskog života, pouke i poruke.
3. Sedmica	Život prije poslanstva: Poslanikovo rođenje, djetinjstvo, ženidba, današnje razumijevanje tih događaja.
4. Sedmica	Period poslanstva (prije Hidžre): povijesni događaji - pouke i poruke; tajno i javno pozivanje, Isra' i Mi'radž.
5. Sedmica	Hidžra: Značaj Hidžre u povijesti islama; Tok i poruke Hidžre. Današnje razumijevanje hidžre.
6. Sedmica	Poslanik poslije Hidžre: život u Medini, gradnja džamije, bratimljenje, Medinska povelja, smjernice za suživot u svim vremenima.
7. Sedmica	Poslanikovi ratni pohodi (*gazevat*): Bedr, Uhud, Benu-n-Nedir, Bitka ne hendeku, Benu Kurejza, Hudejbija, komunikacija sa okolnim državama, Hajber, Mu'ta, Fethu Mekke, Hunejn, Tebuk. pouke iz tih događanja.
8. Sedmica	I Kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Događaji poslije oslobađanja Mekke: deputacije, Oprosni hadž i njegove

	poruke. Današnja komunikacija s ljudima.
10. Sedmica	Poslanikova porodica: njegove supruge i razlozi višeženstva; Poslanikova djeca i njihovi potomci.
11. Sedmica	Lik i djelo Muhammeda, a.s. Poslanikova humanost i etika.
12. Sedmica	Ikre' i njegove refleksije na ljudsku povijest.
13. Sedmica	Poslanik kao učitelj i pedagog.
14. Sedmica	Poslanikova smrt i događaji nakon toga
15. Sedmica	II Kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. Eks katedra	60 %
	2. Prezentacije	30 %
	3. Debata studenata	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo	10	1-15. sedmica
2. Seminarski rad	10	9-14 sedmica
3. I kolokvij	15	8. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. Završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta.

Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. El-Mubarekfuri, *Zapečaćeni džennetski napitak*, Visoki saudijski komitet, Sarajevo, 1998. i 2001. 2. Mirza Mešić, Muhammed, s.a., - poslanik čovječanstva, Zagreb.
3.2. Dodatna literatura
1. Ibn Hišam: *Poslanikov životopis*, s arapskog preveo Mustafa Prljača, Bemust, Sarajevo, 1998. 2. Muhammed Rewwas Qal'ahdži: *Ličnost posljednjeg Allahovog poslanika*, s arapskog preveli Safvet Halilović i Mehmed Kico, Sarajevo, 2006. 3. Fuad Sedić: *Posebnosti Muhammeda, s.a.v.s., i njegovog ummeta*, Bihać, 2005. 4. Karen Armstrong: *Muhammed, Poslanik za naše vrijeme*; Buybook. Sarajevo, 2008. 5. Fuad Sedić: *Ashabi-najodabranija generacija*, Bihać, 2015.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

METODOLOGIJA IZRADE NAUČNOG RADA

Naziv predmeta: **Metodologija izrade naučnog rada**		Šifra predmeta: 03-21/116-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti društvenih nauka		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti društvenih nauka
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim pojmovima u području metodologije naučnih istraživanja, vještinama pisanja naučnih radova racionalno koristeći raspoložive resurse naučne i stručne literature, etapama i karakteristikama procesa izrade naučnog i stručnog rada, informatičkim vještinama korištenja informacione tehnologije, softverskim i internet alatima u svrhu lakše izrade naučnog i stručnog rada.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog predmeta, studenti će moći definirati i interpretirati osnovne metodološke pojmove kojima se objašnjavaju pojave u metodologiji društvenih nauka i istraživački proces, objašnjavati kako se odvija istraživački proces, vršiti selekciju prikladnih istraživačkih metoda koje trebaju dovesti do naučnih rezultata, prikupljati i selektirati podatke, koristiti različite vrste formi pisanja, praktične vještine iz područja metodologije u izradi eseja, seminarskih radova kao i svih drugih formi naučnih i stručnih radova, kategorizirati i porediti složene pojave u skladu sa metodološkim standardima, analizirati, upoređivati i kritički valorizirati kompleksne strukture društvene pojave ili procesa u cilju njihovog promatranja i izvođenja zaključaka, identificirati i sažimati ključne činjenice, prezentirati i smisleno argumentirati stajališta kroz pismeno i usmeno interpretiranje.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojmovno određenje nauke
2. Sedmica	Metodologija naučnog istraživanja
3. Sedmica	Odnos naučne metode i metodologije
4. Sedmica	Opće filozofske metode spoznaje
5. Sedmica	Opće naučne metode
6. Sedmica	Tehnike prikupljanja podataka (posmatranje, intervju, fokus grupe, delfi metoda, studija slučaja eksperimentalna metoda, desk metoda)
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera)
8. Sedmica	Tipologija naučnih radova

9. Sedmica	Faze izrade naučnog i stručnog djela
10. Sedmica	Prikupljanje i obrada empirijskih podataka
11. Sedmica	Sistemi citiranja
12. Sedmica	Reprezentativnost uzorka, naučno tumačenje i interpretacija podataka
13. Sedmica	II Kolokvij (pismena provjera)
14. Sedmica	Forme pisanja u društvenim naukama (apstrakt, prikaz, esej, seminarski, diplomski, magistraski i master rad, doktorska disertacija, tehničke upute pisanja)
15. Sedmica	Izrada projekta istraživanja

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. interaktivna nastava	20 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	20	7. sedmica
3. II kolokvij	20	13. sedmica
4. esej	10	6-14 sedmica
5. Završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja iz metodologije izrade naučnog rada i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita,

sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Veladžić, N. i Kržalić A. (2011): *Metodologija* (udžbenik), Pravni fakultet, Bihać
3.2. Dodatna literatura
1. Demirović, M. i Kukić, S. (2003): *Metodologija društvenih nauka*, Pravni fakultet, Bihać 2. Filipović, Muhamed (2004): *Metodologija znanosti i znanstvenog rada*, Svjetlost, Sarajevo. 3. Weber, Max (1989): *Metodologija društvenih nauka*, Globus, Zagreb. 4. Saltaga, Fuad (1997): *Metodologija društvenih nauka*, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 5. Šušnjić, Đuro (1999): *Metodologija*, Čigoja, Beograd

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

PORODIČNA PEDAGOGIJA

Naziv predmeta: **Porodična pedagogija**		Šifra predmeta: 03-21/121-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: II
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija	Ime asistenta: Dr. sc. Nedim Čirić; v. ass.	
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praksa*	***Ukupno***
45	30	45	20	10	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa najvažnijim determinantama porodične pedagogije, metodologijom istraživanja porodice, porodičnog odgoja i intraporodične dinamike, sistemskim pristupom u izučavanju porodice, društvenom uvjetovanosti odgoja u porodici, istraživanjem različitih problema unutar porodice, te njihovim praktičnim rješavanjem, metodama iz pedagoške prakse u radu sa porodicom, vještinama dijaloga i pregovaranja u problemskim situacijama kroz rad sa roditeljima i djecom, pedagoškim strategijama rješavanja problema u porodici i jačanjem pedagoške kulture porodice.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći koristiti vještine identificiranja temeljnih odgojnih problema u savremenoj porodici, analizirati i predvidjeti jednostavne i složene probleme u porodičnom odgoju, odnosu društvo - porodica, objašnjavati transformacijske procese u savremenoj porodici, koristiti sistemski pristup u izučavanju porodice i porodičnog odgoja, kreirati i razvijati odgojnu klimu u porodici, prepooznati savremene probleme roditeljstva, praviti distinkciju između odgojno funkcionalne i odgojno disfunkcionalne porodice, identificirati uzroke ponašanja djece i mladih, dovodeći ih u vezu sa odgojnim djelovanjem porodice, koristiti pedagoški savjetodavni rad sa roditeljima.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam, predmet i zadaci porodične pedagogije. Porodična pedagogija u sistemu pedagoških disciplina.
2. Sedmica	Metodologija istraživanja porodice i porodičnog odgoja. Nastanak i razvoj porodice.
3. Sedmica	Savremena transformiranja porodice i njena budućnost. Transformirajući procesi u bosanskohercegovačkoj porodici.
4. Sedmica	Varijable porodičnog života. Teorijski pristupi poimanju porodice. Porodica u eko-okruženju.
5. Sedmica	Sistemski pristup razumijevanju porodice. Životni ciklus porodice.
6. Sedmica	Brak i formiranje bračne zajednice. Intraporodična dinamika.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)

8. Sedmica	Kultura roditeljstva i odgojni stilovi u porodici. Individualni razvojni ciklus djeteta.
9. Sedmica	Porodica kao afektivni, socijalni i kulturni milje. Kulturalno određenje porodice. Porodica kao vrijednosni prostor.
10. Sedmica	Trendovi promjena porodične kulture i porodičnog odgoja. Majčinstvo i očinstvo. Uticaj braće i sestara i drugih odraslih u porodici na porodičnu odgojnu klimu.
11. Sedmica	Odgojna funkcionalnost/disfunkcionalnost porodice. Eko blizina porodice. Uticaj porodičnih varijabli na uspjeh djeteta izvan porodice.
12. Sedmica	Osnovne odrednice pedagoškog savjetodavnog rada sa porodicom. Specifičnosti savjetodavnog rada sa porodicom. Oblici pedagoškog savjetodavnog rada sa porodicom.
13. Sedmica	Mogućnosti i ograničenja savjetodavnog rada sa porodicom. Specifičnosti savjetodavnog rada sa porodicama različitih struktura
14. Sedmica	Polazišta u izgrađivanju partnerstva škole i porodice
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	20 %
	2. diskusije i razgovor	30 %
	3. prezentacije	30 %
	4. praktičan rad	15 %
	5. gost predavač	5 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1—15. sedmica
2. I kolokvij	10	7. sedmica
3. seminarski rad	15	10. sedmica
4. savjetodavna praksa	10	13. sedmica
5. II kolokvij	10	15. sedmica
6. završni ispit	45	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Porodične pedagogije. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada

do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.

4. Savjetodavna praksa je samostalan praktičan rad studenta koji se obavlja u formi stručnog pedagoškog savjetovanja djece, mladih i roditelja. Dnevnik prakse se dostavlja u pismenoj formi, a obuhvata studentov stručni rad na savjetodavnoj praksi. Savjetodavna praksa realizovat će se u trajanju od 10 sati praktičnog rada u institucijama kao što su (sociopedagoške životne zajednice, domovi djece bez roditeljskog staranja, sigurne kuće, savjetovališta, NVO za zaštitu prava djece, staračke domovi, odjel za brak i porodicu pri muftijstvima/medžlisima i sl.). Studenti su obavezni upoznati se tokom prakse sa osnovnim procedurama i protokolima u savjetodavnom radu sa djecom i roditeljima, napraviti lični protokol i intervju koji će realizirati na terenu sa pojedincem ili grupom, a u vezi sa opisom i mogućim rješavanjem nekih od aktuelnih bračnih, roditeljskih ili porodičnih problema. Dnevnik savjetodavne prakse izdaje Islamski pedagoški fakultet u Bihaću, a njegov sadržaj obuhvata studentova iskustva u praktičnom savjetodavnom radu iz porodične pedagogije, a koji se sastoji iz sljedećih dijelova:
   - pedagoška evidencija (protokoli snimanja, inventari i sl),
   - aktivnosti u savjetodavnom radu (deskriptivno, u boji i slici),
   - opservacija, mišljenje i evaluacija savjetodavnog rada,
   - galerija slika i
   - prilozi.

   Profesor ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada u navedenim institucijama, uz dnevnik prakse koji se sastoji od studentove analize, opservacija, iskazanih pedagoških vještina, upućenih primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete savjetodavne prakse, kao i ocjene mentora u instituciji u kojoj se praksa realizirala. Profesor za uredno napisan izvještaj i pozitivno ocjenjenu savjetodavnu praksu od strane mentora, dodjeljuje studentu od 0-10 bodova.
5. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Profesor za usmeni ispit dodjeljuje studentu 0-15 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Pašalić Kreso, A. (2012). *Koordinate obiteljskog odgoja,* Sarajevo: Jež 2. Alić, A, (2012). *Struktura i dinamika obiteljske kulture,* Sarajevo: Dobra knjiga.
3.2. Dodatna literatura
1. Bergman, W. (2007). *Umijeće roditeljske ljubavi,* Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Janković, J. (2004). *Pristupanje obitelji-sustavni pristup*, Zagreb: Alinea. 3. Juul, J. (2002). *Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi,* Zagreb: Alinea. 4. Ljubetić, M. (2014). *Od suradnje do partnerstva-obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice*, Zagreb: Element 5. Tomić, R. (2008). *Obiteljski odgoj*, Tuzla: Off Set

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA

Naziv predmeta: **Predškolska pedagogija**		Šifra predmeta: 03-21/122-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: II
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Prof. dr. Nusreta Kepeš		Ime asistenta: Mr.sc. Emina Alešević, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 75

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Dnevnik prakse*	*Predškolska praksa*	***Ukupno***
45	30	40	15	15	5	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa predškolskom pedagogijom kao naučnom disciplinom, razumjeti rani odgoj i obrazovanje i njegove utemeljenosti u savremenim naučnim spoznajama, društveno-kulturnu uvjetovanost ranog odgoja, učenje kao prirodnu aktivnost djece od rođenja do polaska u školu.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći identificirati i sagledati probleme u ranom odgoju i obrazovanju u kontekstu savremenih naučnih spoznaja, prezentirati i koristiti ključne pojmove iz legislative predškolskog odgoja (Zakon, Standardi i normativi, Cjeloviti program), odabrati i koristiti metode odgojnog rada u praksi, analizirati metode učenja i načine kreativnog poticanja u ranom odgoju, pripremiti i realizirati predškolske aktivnosti sa djecom u godini pred polazak u školu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definicija i funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja. Cilj, predmet i zadaci predškolske pedagogije kao naučne discipline. Temeljni pojmovi
2. Sedmica	predškolske pedagogije. Didaktički principi u predškolskom odgoju. Načela odgojno-obrazovnog. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, pedagoški standardi I normative.
3. Sedmica	Značaj Predškolske pedagogije u sistemu naučnih disciplina. Razlozi povezivanja i primjeri antropološke sociološke, filozofske i psihološke, biosigurnosne mjere u vrtiću.
4. Sedmica	Partnerstvo porodice i vrtića
5. Sedmica	faze i specifičnosti osjetljivih faza razvoja. Značenje pokreta i razvoja
6. Sedmica	Važnost društvenog konteksta u poticanju ranog razvoja; društvena svijest o važnosti predškolskog odgoja; strategija poticanja ranog razvoja. Socijalizacija – pojam, razvojno određenje, posebnosti socijalizacije u ranom životnom dobu, osobine djece predškolske dobi, razvoj dječje društvenosti, prve društvene grupe.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Pojmovno određenje kurikuluma, Povjesni razvoj, teorije, inegrirani kurikulum, tematsko planiranje,

9. Sedmica	Regio koncept, Pestaloci koncept, Montessori koncept, Inkluzija u vrtiću.
10. Sedmica	Pripremljena okolina, Priprema djece za polazak u školu.
11. Sedmica	Odgojno obrazovanje oblasti jezik, matematika, priroda, senzomotorni razvoj, govor i komunikacija, umjetnost.
12. Sedmica	Metode i tehnike rada sa djecom, didaktički materijal
13. Sedmica	Odgojna područja i odgojno-obrazovni ishodi u Cjelovitom razvojnom programu (fizički razvoj djeteta, socio-emocionalni razvoj, spoznajni razvoj, govorno-komunikacijski i područje razvoja
14. Sedmica	Izrada GPR-a, Izrada akcionog strateškog plana. Samoevaluacija predškolskih ustanova
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	20 %
	2. prezentacije	40 %
	3. rad na tekstu	15 %
	4. praktičan rad	20%
	5. gost predavač	5 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	10	7. sedmica
3. seminarski rad	10	9. sedmica
4. predškolska praksa	10	10. sedmica
5. dnevnik predškolske prakse	10	11. sedmica
6. II kolokvij	10	15. sedmica
7. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Predškolske pedagogije. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može

ostvariti od 0-10 bodova.

4. Predškolska praksa je samostalan praktičan rad studenta koji se obavlja u formi stručnog pedagoškog rada sa djecom predškolske dobi u trajanju od 5 sati (1 sat rad na pedagoškoj dokumentaciji, 1 sat rada sa stručnim saradnicima vrtića, 1 sat rada u grupi pod nadzorom odgajatelja, 1 sat rada sa roditeljima pod nadzorom odgajatelja i 1 sat individualnog rada sa djecom s poteškoćama u razvoju). Mentor iz predškolske ustanove ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada u predškolskim ustanovama, na osnovu realiziranih praktičnih aktivnosti u odgojnom radu sa djecom predškolske dobi. Predškolska praksa se vrednuje od 0-10 bodova zajednički od strane mentora u predškolskoj ustanovi i predmetnog profesora.
5. Dnevnik predškolske prakse se dostavlja u pismenoj formi, a obuhvata studentov stručni pedagoški rad. Dnevnik predškolske prakse izdaje Islamski pedagoški fakultet u Bihaću, a njegov sadržaj obuhvata studentova iskustva u praktičnom odgojnom radu iz predškolske pedagogije, a koji se sastoji iz sljedećih dijelova:
   - pedagoška evidencija i dokumentacija (protokoli snimanja, inventari i sl),
   - aktivnosti u odgojnom radu s predškolskom djecom (deskriptivno, u boji i slici),
   - opservacija, mišljenje i evaluacija odgojnog rada,
   - galerija slika i
   - prilozi.

   Profesor ocjenjuje kvalitetu dnevnika predškolske prakse koji se sastoji od studentove analize, opservacija, iskazanih pedagoških vještina u korištenju pedagoške dokumentacije, upućenih primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete predškolske prakse. Profesor za uredno napisan dnevnik predškolske prakse dodjeljuje studentu do maksimalno predviđenih 0-10 bodova.
6. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Kamenov E. (2002): *Predškolska pedagogija I i II*, Beograd 2. Slunjski. E. (2001): *Integrirani predškolski kurikulum*. Zagreb, Mali profesor.
3.2. Dodatna literatura
1. J. Jovičić, *Kako pripremiti dete za vrtić*, Kreativni centar, Beograd, 2000. god. 2. Philips, S (1999): *Montessori priprema za život, odgoj neovisnosti i odgovornosti*, Zagreb.. 3. Hasanagić, A. (2010): *Indikatori zrelosti djece za polazak u školu*, doktorska disertacija,

Filozofski fakultet u Istočnom Sarajevu.

4. Omerović, M., Musić, H., Šehović, M., Tomić, R. (2009): *Predškolska pedagogija*, Off Set, Tuzla

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNI RAD SA POJEDINCEM I GRUPOM

Naziv predmeta: **Socijalni rad sa pojedincem i grupom**		Šifra predmeta: 03-21/123-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: II
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad	Ime asistenta: mr. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.	
Broj sati nastave sedmično: 3P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Izrada socijalne anamneze*	*Ukupno*
45	30	30	20	125

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim teorijskim konceptima i praktičnim vještinama socijalnog rada sa pojedincem (casework) ili radom na slučaju, etičkim i profesionalnim identitetom kroz praktičan socijalni rad s pojedincem i u grupi, socijalnom kohezijom i interakcijama kroz profesionalni socijalni rad u grupi, kao i vještinama i strategijama rukovođenja grupom.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i interpretirati bitne činjenice iz historije života klijenata, definisati socijalnu dijagnozu, prognozu i terapiju (tretman), izraditi socijalnu anamnezu klijenta, koristiti metode, tehnike i postupke kroz procedure u socio-terapeutskom radu s pojedincem, identificirati vrste grupa u grupnom socijalnom radu, te koristiti socijalne vještine u radu i vođenju grupe.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Povijesni aspekti razvoja socijalnog rada kao profesije
2. Sedmica	Određenja i zadaci socijalnog rada s pojedincem
3. Sedmica	Faze socijalnog rada s pojedincem
4. Sedmica	Značaj sistemskog pristupa u socijalnom radu
5. Sedmica	Važnost i uloga komunikacije u socijalnom radu
6. Sedmica	Intervju kao metod socijalnog rada
7. Sedmica	Socijalna dijagnoza i socijalna anamneza
8. Sedmica	Vrijednosti i etika socijalnog rada
9. Sedmica	Vođenje administracije u socijalnom radu s pojedincem
10. Sedmica	Kolokvij (pismena provjera znanja)
11. Sedmica	Grupa i grupni rad u socijalnom radu; Faze razvoja grupnog rada i rukovođenje programom
12. Sedmica	Rješavanje konfliktnih situacija i vještine pregovaranja
13. Sedmica	Socioterapija
14. Sedmica	Evaluacija grupnog rada
15. Sedmica	Izazovi savremene prakse socijalnog rada

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. grupni rad	20%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. socijalna anamneza	20	12. sedmica
2. kolokvij	20	10. sedmica
3. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi), a boduje se od 0-20 bodova.
3. Izradom individualne socijalne anamneze klijenta, studenti produbljuju znanja o aspektima važnim za socijalni rad s pojedincem i gruipom. Socijalna anamneza klijenta se piše u formi pismenog izvještaja u skladu sa metodologijom izrade socijalne anamneze koja se provodi u praksi. Profesor ocjenjuje kvalitetu i stručnost socijalne anamneze klijenta kao individualnog rada studenta, do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti socijalnu anamnezu klijenta studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde izrade socijalne anamneze. Za kvalitetno urađenu socijalnu anamnezu u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje socijalne anamneze klijenta, profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Dervišbegović, M. (2003). *Socijalni rad-teorija i praksa*, Zonex. Sarajevo. 2. Urbanc, K. (2006). *Izazovi socijalnog rada sa pojedincem*, Alinea. Zagreb
3.2. Dodatna literatura
1. Žižak, A.(2009). *Izazovi grupnog rada s djecom, mladima i odraslima u riziku.* Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. Zagreb. 2. Shulman, L.(1996). *Vještine pomaganja pojedincima i grupama*. Društvo za psihološku pomoć „Sunce“. Osijek. 3. Ajduković, M. (1997). *Grupni pristup u psihosocijalnom radu - načela i procesi*, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb. 4. Petrović D., Sedmak T., B.Ćorić, (2005). *Metode grupnog socijalnog rada*, Autorsko izdanje, Beograd.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

HUMANIZAM RELIGIJSKIH SISTEMA

Naziv predmeta: **Humanizam religijskih sistema**		Šifra predmeta: 03-21/124-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: II
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Prof. dr. Izet Terzić		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti religijska etika i odgoj
Broj sati nastave sedmično: 2P+2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa elementima humanog odnosa među ljudima, sa korijenima iz religijskih sistema, interpretacijama religijskog humanizma u teoriji i praksi čovječanstva, dijalogom kao metodom u radu s drugima sa aspekta značaja vrijednosti humanog djelovanja u socijalnoj zajednici, pozitivističkom paradigmom humanitarnih organizacija u svijetu i BiH.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i objašnjavati humanizam u religijskim učenjima, prepoznati potrebu istraživanja izvornog učenja humanizma u religijama, kritički valorizirati teorijsko-praktični sklad primjene humanizma u religijskim učenjima, osmišljavati prijedloge i planove s ciljem doprinosa u izgradnji boljeg i humanijeg društva, objašnjavati i koristiti volonterske vještine u socijalnoj zajedici, sagledavati strategije humanitarnog djelovanja i profesionalnog učešća u pozitivnom razvoju socijalne zajednice, te koristiti znanja i vještine u funkciji brige za čovjeka, životinju i okoliš.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Terminološke odrednice humanizma
2. Sedmica	Historijski aspekt humanizma kroz monoteističke religije
3. Sedmica	Historijski aspekt humanizma kroz islam
4. Sedmica	Izvori i nastanak religija u svijetu
5. Sedmica	Oblici, bogatstvo i raznovrsnost religijskih poruka čovječanstvu
6. Sedmica	Pojam humanizma kao jedne od najbitnijih osobenosti religije
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Odnos Boga prema čovjeku i odnos čovjeka prema Bogu
9. Sedmica	Religijski sistemi uključeni u društveni život čovjeka
10. Sedmica	Razvijanje humanog odnosa među ljudima
11. Sedmica	Humanitarne organizacije nastale na temelju religijskog učenja
12. Sedmica	Praktično djelovanje vjerskih humanitarnih organizacija u svijetu i na tlu Bosne i Hercegovine
13. Sedmica	Religijsko-humani odnosi prema životinjama

14. Sedmica	Primjena vjerskih propisa u pogledu biljnog svijeta, zaštita ljudskog okoliša - ekologije
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60%
	2. prezentacije	30%
	3. rad na tekstu	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej	10	4. sedmica
2. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
3. I kolokvij	15	7. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
2. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
3. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Marcel A. Boisard, *Humanizam islama*, Sarajevo, 2002 2. *Kur'an*, izbor ajeta na temu humanizma (prijevod Besim Korkut) 3. *Hadiske zbirke*, izbor hadisa na temu *humanizma* 4. *Biblija, Stari i Novi zavjet*
3.2. Dodatna literatura
1. Dobrača Kasim: *Kloni se zla*, Sarajevo, 1974. 2. Ebu Hamid El-Gazali, *Norme ponašanja*, Sarajevo, 2001. 3. Derviš Spahić, *Pouke o moralu i bogobojaznosti*, Sarajevo, 2004.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

OSNOVI ISLAMSKOG VJEROVANJA

Naziv predmeta: **Osnovi islamskog vjerovanja**		Šifra predmeta: 03-21/125-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: II
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: prof. dr. Sulejman Topoljak		Ime asistenta: doc. dr. Hakija Kanurić
Broj sati nastave sedmično: 3P + 1V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
45	15	30	10	**100**

1. **O PREDMETU**

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa akaidom kao naučnom disciplinom, njenim predmetom izučavanja, pojmom islamskog vjerovanja odnosom u između čovjeka i Boga, čovjeka i kosmosa, čovjeka i prirode, čovjeka i čovjeka, pojavama i događajima u mikro i makro svijetu koje potvrđuju osnovne postulate islamske doktrine, korištenjem mudrosti i pouke s ciljem definiranja prirodne vizije ljudskog života, kosmosa i odnosa u njemu, humanističkog pristupa vjerskim učenjima i njihovoj praktičnoj primjeni kroz jačanje mentalne i duhovne snage kao dimenzije čovjekove prirode.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objašnjavati osnovne i temeljne postulate islamskog vjerovanja, analizirati dileme čovjeka o kosmosu, identificirati rješenja i primjeniti ih na probleme savremenog čovjeka, sagledati duhovne snage i ulogu vjere u životu pojedinca i zajednice, predvidjeti uzroke nesreće i nezadovoljstva savremenog čovjeka, usmjeravati i koristiti terapije za duhovno blagostanje, valorizirati osnovne postulate islamskog vjerovanja, prirode čovjeka u vjerskom kontekstu, interpretirati viziju vjere u Boga, s obzirom na socijalni i prirodni kontekst.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Akaid kao naučna disciplina
2. Sedmica	Vjera, nauka i filozofija
3. Sedmica	Posljedice potiskivanje vjere iz života ljudi
4. Sedmica	Bog u percepciji islamskog vjerovanja
5. Sedmica	Metafizički svijet
6. Sedmica	Božije poslanice - objava
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Božiji poslanici i vjerovjesnici
9. Sedmica	Kraj ovoga svijeta i početak drugog
10. Sedmica	Sudbina i ljudska sloboda
11. Sedmica	Suština i negacija vjerovanja
12. Sedmica	Islam i otpadništvo
13. Sedmica	Grijeh u islamskoj doktrini,

14. Sedmica	Anuliranja grijeha u islamskom vjerovanju
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60%
	2. prezentacije	30%
	3. rad na tekstu	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo na nastavi	10	1-15. sedmica
2. esej	10	10. sedmica
3. I kolokvij	15	7. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Topoljak, S. *Osnovi islamskog vjerovanja – Uvod u nauku akaida*, Novi Pazar, El-Kelimeh, 2017. 2. Ibn Ebul-Izz El-Hanefi, *Vjerska učenja islama*, Sarajevo, El-Kalem, 2015.
3.2. Dodatna literatura
1. Muhammed Nu'ajm *Jasin: Iman – temelji- suština – negacija, prijevod: Zuhdija Adilović,* 2. Et-Zuhdija Adilović: *Hasan Kafija Pruščak i njegovo djelo Svjetlost istinske spoznaje o temeljima vjere, Islamska Pedagoška Akademija, Zenica 2004.Takwa, Zenica 1995.* 3. Nedim El-Džisr, *Vjerovanje u Boga u svjetlu filozofije, nauke i Kur'ana,* Sarajevo, 1980. 4. En-Nedve El-Alemijje liššebabi El-Islami, *El-Mevsvatu el-mujessere fil-edjani vel-mezahibi el-muasire*, *Riyadh, 1989.* 5. Ali Tantavi, *Opći prikaz vjere islama, Zagreb, 1993.*

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

UVOD U ARAPSKI JEZIK

Naziv predmeta: **Uvod u arapski jezik**		Šifra predmeta: 03-21/126-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: I	Semestar: II
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: dr. sc. Hajrudin Hodžić, vanr. prof.	Ime asistenta: saradnik iz naučne oblasti arapskog jezika	
Broj sati nastave sedmično: 3P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	***Ukupno***
45	30	50	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovama arapske lingvistike na ortografskom, fonetsko-fonološkom i djelimično morfološkom nivou izučavanja, pravilima arapske ortografije, vještinama početnog čitanja i razumijevanja gramatičke cjeline uz korištenje praktičnog dvosmjernog prijevoda i komunikacije.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći prepoznati i koristiti pravila i druge osnove arapske lingvistike na ortografskom, fonetsko-fonološkom i djelimično morfološkom nivou, razlikovati i tumačiti elementarna pravila arapskog jezika na ortografskom, fonetsko-fonološkom i morfološkom nivou čitanja i pisanja.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Historijski razvoj arapskog jezika i društvene uslovljenosti jezičke podvojenosti kod Arapa: diglosija
2. Sedmica	Arabizmi u bosanskom jeziku
3. Sedmica	Arapska fonetika. Artikulaciono-akustičke osobine arapskog konsonantskog sistema; arapski vokalski sistem - kratki i dugi vokali; poluvokali / prva grupa harfova
4. Sedmica	Arapska fonetika - nastavak; druga grupa harfova; usvajanje osnovne leksike
5. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
6. Sedmica	Pravopis. Pravopisni znaci – *tašdid, sukun, madda, wasla, tanwin*, određeni član – sunčeva i mjesečeva slova; pravila čitanja
7. Sedmica	Morfologija; Korijen riječi
8. Sedmica	Kategorizacija riječi: ime, glagol, partikula. Ime: Imenice, zamjenice, pridjevi
9. Sedmica	Imenice ženskog roda; padežni sistem (nominativ, genitiv, akuzativ)
10. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)
11. Sedmica	Relacija pripadnosti: semantička genitivna veza (prosta)
12. Sedmica	Broj imenica: Dvojina; Pravilna množina muškog i ženskog roda; nepravilna množina – kongruiranja
13. Sedmica	Zamjenice: lične, pokazne, upitne
14. Sedmica	Prosta glagolska vremena: perfekt–konjugacija glagola i pravila proste

	glagolske rečenice.
15. Sedmica	III kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	80 %
	2. prezentacije	10 %
	3. gosti predavači	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	15	5. sedmica
2. II kolokvij	15	10. sedmica
3. III kolokvij	20	15. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
2. III kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata kompleksniji dio sadržaja odslušanih kroz predavanja i vježbe na predmetu „Uvod u arapski jezik“. Zbog razumijevanja osnova arapske lingvistike na ortografskom, fonetsko-fonološkom i djelimično morfološkom nivou, za savladavanje ovih sadržaja potrebno izdvojiti više vremena za samostalno učenje, pa će se III kolokvij bodovati od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Na završnom usmenom ispitu, profesor dodjeljuje studentu 0 - 10 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. *Skripta Uvod u arapski jezik*, Bihać, 2019.
2. Sikirić, Š., Pašić, M. Handžić, M., *Gramatika arapskog jezika*, Starješinstvo IZ-e, Sarajevo, 1984.

3.2. Dodatna literatura
1. Muftić, Teufik: *Arapsko pismo*, Sarajevo, 1982; 2. Božović, R.: *Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom*, Sarajevo, 1984.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA

Naziv predmeta: **Maloljetnička delinkvencija**		Šifra predmeta: 03-21/231-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Nastavnik: Nastavnik iz naučne oblasti socijalna pedagogija	Saradnik: mr. sc. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.	
Broj sati nastave sedmično: 3P + V 2	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
45	30	50	25	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa pojmom, uzrocima i posljedicama maloljetničke delinkvencije, kao i modelima društvene reakcije na pojavu maloljetničke delinkvencije u Bosni i Hercegovini i savremenom svijetu, teorijom o etiologiji, socio-kulturnim faktorima, prevencijom maloljetničke delinkvencije, principima, ciljevima i programom socio-pedagoškog rada u procesu resocijalizacije i međunarodnih standarda u radu s maloljetnicima.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći identificirati i identificirati uzroke maloljetničke delinkvencije, analizirati posljedice maloljetničke delinkvencije, provoditi i kreirati plan adekvatnih socio-pedagoških mjera, sudjelovati kao član tima u preveniranju ili u izvršenju odgojnih mjera i odgojnih preporuka.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam, definisanje i etiologija maloljetničke delinkvencije;
2. Sedmica	Teorije o etiologiji maloljetničke delinkvencije (biološke, psihološke, sociološke, ekološka teorija, teorija multifaktorskog pristupa)
3. Sedmica	Socio-kulturni uzroci i rasprostranjenost maloljetničke delinkvencije
4. Sedmica	Maloljetnička delinkvencija kao socijalni i pedagoški problem zajednice
5. Sedmica	Društvena reakcija na pojavu maloljetničke delinkvencije (pravosudni, socijalno-zaštitni i model restorativne pravde)
6. Sedmica	Međunarodni instrumenti u radu s maloljetnim delinkventima
7. Sedmica	Normativno-pravna regulativa zaštite i sankcionisanja maloljetnih delinkvenata (maloljetničko pravosuđe, uzrast za krivičnu odgovornost, zaštita i postupanje sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku)
8. Sedmica	I Kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Sociopedagoški rad s maloljetničkim delinkventima
10. Sedmica	Ustanove za resocijalizaciju, Podrška u školama; Sociopedagoška podrška; Umreženost institucija i nevladinih organizacija u lokalnoj zajednici
11. Sedmica	Vrste i provođenje odgojnih mjera prema maloljetnim delinkventima
12. Sedmica	Mjere upozorenja i odgojne preporuke:uloga Centra za socijalni rad u

	primjeni odgojnih preporuka u lokalnoj zajednici
13. Sedmica	Prevencija maloljetničke delinkvencije
14. Sedmica	Uloga porodice i škole i međunarodni standardi oblasti prevencije maloljetničke delinkvencije
15. Sedmica	II Kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	70 %
	2. prezentacije	20 %
	3. rad na tekstu	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	15	8. sedmica
3. II kolokvij	15	15.sedmica
4. esej	10	10. sedmica
5. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Karić, N. (2017). *Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici*, OFF-SET, Tuzla. 2. Buljubašić, S. (2008). *Maloljetnička delinkvencija*, DES, Sarajevo.
3.2. Dodatna literatura
1. Tomić, R., Šehović, M., Karić, N., Hasanović I. (2008). *Delinkventno ponašanje djece i mladih*, OFF-SET, Tuzla, 2008. 2. *Mladi u sukobu sa zakonom* (2002). UNICEF, Fond otvoreno društvo Bosna i Hercegovina, Banja Luka. 3. Ilić, Z. (2000). *Resocijalizacija mladih prestupnika*, Defektološki fakultet, Beograd. 4. Milosavljević, M. (2003). *Devijacija i društvo*, Draganić, Beograd.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ŠKOLSKA PEDAGOGIJA

Naziv predmeta: **Školska pedagogija**		Šifra predmeta: 03-21/232-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija	Ime asistenta: Mr.sc. Emina Alešević, v. ass.	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praksa*	***Ukupno***
30	30	40	20	5	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim pojmovima iz školske pedagogije, školom kao odgojno obrazovnom, socijalnom i kulturnom institucijom, zakonskim normama funkcioniranja škole kao institucije, pedagoškom dokumentacijom u školi, nastanim planom i programom, školom u sociokulturnom kontekstu, sociopedagoškim problemima i devijacijama u ponašanju učlenika u školi, elementima kvalitetne škole, procedurama za vrednovanje rada škole, vještinama za kreiranje novih potencijala i kvalitetnih okruženja za učenje.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati prirodu škole iz odgojnog i socijalnog konteksta, interpretirati strukturu škole i ulogu u tom sistemu, značaj uloge škole u društvu i uticaj društvenih procesa na razvoj škole, rješavati organizacijska pitanja škole, koristiti metode podsticanja saradnje škole i drugih faktora odgojno-obrazovnog procesa, uz nezaobilazno podsticanje inoviranja škole i saradnje s drugim školama i tržištem rada, vrjednovati rad škole, uspoređivati i komparirati mjere za unapređenje kvaliteta odgojnog rada škole sa relevantnim kriterijima i preporukama, koristiti pedagošku dokumentaciju.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Školska pedagogija kao znanstvena disciplina. Kretanja u školskoj pedagogiji, njihova interaktivna relacija sa školom.
2. Sedmica	Škola kao socijalno- historijska tvorevina. Kriza škole.
3. Sedmica	Makroperspektivističke i mikroperspektivističke teorije škole. Teorija kurikuluma.
4. Sedmica	Elementi školske kulture (školska klima, organizacijska kultura škole, škola kao institucija vrijednosti). Organizacija života i rada škole. Zakonska legislativa osnovnog i srednjeg obrazovanja.
5. Sedmica	Temeljne kompetencije evropske škole (učiti znati, učiti biti, učiti činiti, učiti živjeti zajedno). Školski sistemi. Alternativne škole.
6. Sedmica	Interakcijsko-komunikacijski aspekt djelovanja škole (međuljudski odnos, lični i profesionalni odnos, elementi reciprociteta u odnosu, zakonitosti socijalne percepcije).
7. Sedmica	Partnerstvo porodice i škole (distinkcija između saradnje i partnerstva,

	principi i organizacijski modeli realizacije partnerstva porodice i škole, uloga socijalnog pedagoga).
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Menadžment u obrazovanju (pojam i vrste menadžerskih funkcija, upravljanje ljudskim resursima). Kvalitetna i inovativna škola. Planiranje i programiranje rada škole.
10. Sedmica	Distinktivni identitet škole i redefinirani sistem usavršavanja nastavnika (interno uspostavljanje kvaliteta; reformski zakon o stručnom usavršavanju nastavnika).
11. Sedmica	Akciono istraživanje u školi (pojam, značaj i mogućnosti iz uloge socijalnog pedagoga)
12. Sedmica	Dokimološki aspekt djelovanja škole (vrednovanje pedagoga škole, nastavnika, vrednovanje učenika; principi, vrste, metode i efekti vrednovanja).
13. Sedmica	Vrednovanje i samovrednovanje rada škole. Interno i eksterno vrednovanje. Institucionalno vrednovanje. SWOT analiza. Uloga socijalnog pedagoga u procesu vrednovanja.
14. Sedmica	Uloga porodice i škole i međunarodni standardi oblasti prevencije maloljetničke delinkvencije
15. Sedmica	II Kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	20 %
	2. prezentacije	40 %
	3. praktičan rad	15%
	4. diskusija i razgovor	25 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1—15. sedmica
2. I kolokvij	10	8. sedmica
3. školska pedagoška praksa	15	do 14. sedmice
4. seminarski rad	10	10. sedmica
5. prezentacija	5	11. i 12. sedmica
6. II kolokvij	10	15. sedmica
7. Završni ispit	40	Ispitni rokovi

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenost studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.

3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Školske pedagogije. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Školska pedagoška praksa je samostalan praktičan rad studenta koji se obavlja u formi stručnog pedagoškog rada u osnovnoj ili srednjoj školi, u trajanju od 5 sati. Za kvalitetnoobavljenu školsku pedagošku praksu i dostavljen dnevnik pedagoške prakse, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova. Za vrijeme školske pedagoške prakse, studenti su obavezni posjetiti školskog pedagoga, upoznati se sa pedagoškom dokumentacijom u školi, prisustvovati 1 času razredne ili predmetne nastave, te 1 času odsjeljenske zajednice, te održati 1 čas odjeljenske zajednice u saradnji sa razrednikom, kao i sudjelovati u nekoj od školskih vannastavnih aktivnosti (sekcije, priredba i sl.). Mentor iz škole ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada studenta, na osnovu realiziranih praktičnih aktivnosti kroz rad studenta sa učenicima na času odsjeljenske zajednice. Školska praksa se vrednuje od 0-15 bodova zajednički od strane mentora u školi i predmetnog profesora na slijedeći način:
   a) Samostalna realizacija 1 časa odjeljenske zajednice vrednuje od 0-7 bodova
   b) Dnevnik pedagoške prakse (kojeg izdaje Islamski pedagoški fakultet u Bihaću), obuhvata izvještaj o studentovim iskustvima u praktičnom radu iz škole, koji se sastoji iz sljedećih dijelova: pedagoška evidencija i dokumentacija, aktivnosti škole (škola u boji i slici), opservacija nastavne prakse (razredne i predmetne nastave), 1 pismena priprema za održani čas odjeljenske zajednice, galerija slika i prilozi – vrednuje se od 0-8 bodova Profesor ocjenjuje kvalitetu dnevnika školske pedagoške prakse koji se sastoji od studentove analize, opservacija, iskazanih pedagoških vještina u korištenju pedagoške dokumentacije, upućenih primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete odgojnog rada u školi. Profesor za uredno napisan dnevnik školske pedagoške prakse dodjeljuje studentu do maksimalno predviđenih 0-8 bodova.
5. Završni ispit se provodi u pismenoj i usmenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Na završnom usmenom ispitu, profesor dodjeljuje studentu 0 - 10 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Ajanović, Dž. – Stevanović, M. (1998). *Školska pedagogija*, Sarajevo: Prosvjetni list. 2. Omerović, M. (2014). *Vrednovanje pedagoškog rada u školi – susret s metodičkom praksom,* Tuzla: Off Set.
3.2. Dodatna literatura
1. Ćatić, R. (1998). *Osnovnoškolska pedagogija*. Zenica: Pedagoška akademija u Zenica 2. Domović, V. (2003), *Školsko ozračje i učinkovitost škole*, Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Jurčić, M. (2012). *Pedagoške kompetencije savremenog učitelja.* Zagreb: Recedo. 4. Matijević, M. (2001), *Alternativne škole*. Zagreb: Tipex

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

TRETMAN DJECE I MLADIH S POREMEĆAJIMA U PONAŠANJU

Naziv predmeta: **Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju**		Šifra predmeta: 03-21/233-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalna pedagogija		Ime asistenta: mr. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	*Praksa*	***Ukupno***
30	30	40	10	15	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa teorijskim, znanstvenim i praktičnim spoznajama savremenog programiranja tretmana za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju, praktičnom primjenom vještina za stručan, kreativan i istrazivacki rad u oblasti programiranja i realizacije sociopedagoških tretmana.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći identificirati i klasificirati pojavne oblike PUP-a kod djece i mladih, sastaviti plan za praktičnu realizuju stručnih tretmana s ciljem tretiranja PUP-a, koristiti različite modele, metode i postupke u dijagnosticiranju, valorizirati tretmanske aktivnosti i procjenje efektivnosti pojedinih programa i tretmana.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definiranje pojmova „poremećaja u ponašanju“; Definicije; Klasifikacije; Učestalost
2. Sedmica	Uzroci nastanka i razvoja PUP (biološki, psihički. socijalni)
3. Sedmica	Programiranje tretmana - elementi programa
4. Sedmica	Značaj, faktori i način detekcije poremećaja
5. Sedmica	Uloga, značaj i metode socijalne dijagnostike
6. Sedmica	Programiranje i vrste tretmana
7. Sedmica	Direktni i indirektni tretman
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Individualni i grupni tretman
10. Sedmica	Značaj i uloga savjetovanja u tretmanskim aktivnostima
11. Sedmica	Direktivno i nedirektivno savjetovanje
12. Sedmica	Evaluacija tretmana: tipovi, faze evaluacije, dizajniranje evaluacije
13. Sedmica	Evaluacija tretmana: analiza i interpretacija podataka. Izvještavanje i aplikacija rezultata
14. Sedmica	Programiranje prevencije prestupništva djece i omladine
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA I OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	55 %
	2. prezentacije	20 %
	3. praktičan rad	15 %
	4. rad na tekstu	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	15	8. sedmica
2. esej	10	10. sedmica
3. II kolokvij	15	15. sedmica
4. interventna praksa I	20	14. sedmica
5. Završni ispit	40	Ispitni rokovi

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
3. Interventna praksa I je samostalan praktičan rad studenta koji se obavlja u formi stručnog sociopedagoškog interventnog rada u disciplinskim centrima, zavodima za odgoj i obrazovanje djece sa smetnjama u razvoju, kazneno popravnim zavodima, komunama, pritvorskim jedinicama, školama i sl. Interventna praksa je planirana u trajanju od 15 sati. Za kvalitetno obavljenu interventnu praksu i dostavljen izvještaj interventne prakse, student može ostvariti maksimalno od 0-20 bodova. Za vrijeme interventne prakse, studenti su obavezni posjetiti neku od institucija (vrtić, školu, centar za rehabilitaciju, centar za socijalni rad, kaznenopopravni zavod i sl), upoznati se interventnim tretmanima i programima koji se provode u cilju rehabilitacije i prevencije PUP-a. Mentor iz nadležne ustanove ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada studenta, na osnovu realiziranih praktičnih aktivnosti kroz rad studenta sa djecom i mladima na konkretnom tretmanu ili programu. Interventna praksa se vrednuje od 0-20 bodova zajednički od strane mentora u ustanovi i predmetnog profesora na slijedeći način:
   a) Samostalno učešće u aktivnostima prevencije, rehabilitacije i sl. od 0-5 bodova
   b) Dnevnik interventne prakse (kojeg izdaje Islamski pedagoški fakultet u Bihaću), obuhvata izvještaj o studentovim iskustvima u praktičnom radu iz ustanove, koji se sastoji iz sljedećih dijelova: evidencija i dokumentacija, program aktivnosti (ustanova u boji i slici), opservacija tretmana ili programa, galerija slika i prilozi – vrednuje se od 0-15 bodova. Profesor ocjenjuje kvalitetu dnevnika interventne

prakse koji se sastoji od studentove analize, opservacija, iskazanih pedagoških vještina u korištenju dokumentacije, upućenih primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete tretmana ili konkretnog programa. Profesor za uredno napisan dnevnik interventne prakse dodjeljuje studentu do maksimalno predviđenih 0-15 bodova.

4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. J. Bašić, A. Žižak: Programski spekti tretmana djece i omladine sa poremećajima u ponašanju, Zagreb 1999. 2. F. Petermann, U. Petermann: Trening sa agresivnom djecom, Naklada Slap, 2001.
3.2. Dodatna literatura
1. Stakić, M. Milovanović: Metode socijalnog rada, Društvo socijalnih radnika, Beograd, 1991 2. V. Žunić-Pavlović, Evoluacija u resocijalizaciji, Panteron, Beograd, 2004.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Naziv predmeta: **Razvojna psihologija**		Šifra predmeta: 03-21/234-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: dr.sc. Dijana Sulejmanović	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti psihologija	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Istraživački seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	20	20	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji, njenim historijskim temeljima, periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja, biološkim i okolinskim faktorima razvoja, metodologijom istraživanja razvoja, etičkim načelima u istraživanju te razvojnim teorijama.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći prepoznati, sagledati i predvidjeti psihičke promjene kroz cjeloživotni razvoj čovjeka, genetske i sredinske osnove razvoja, stepen aktuelnog kognitivnog razvoja, koristiti vještine za prepoznavanje odstupanja od normalnog razvoja, tumačiti ponašanja vezana za određene dobne skupine, koristiti metode i tehnike u ispitivanju razvojnih stadija pojedinca, predložiti adekvatne mehanizme na promjene uzrokovane starenjem.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Upoznavanje sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada te obavezama studenata.
2. Sedmica	Predmet izučavanja razvojne psihologije.
3. Sedmica	Metode i tehnike istraživanja u razvojnoj psihologiji.
4. Sedmica	Teorije razvoja: kognitivističko-razvojni modeli
5. Sedmica	Teorije razvoja: teorije o utjecaju okoline i učenja
6. Sedmica	Teorije razvoja: etologija.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Prenatalni razvoj. Razvoj novorođenčeta. Dojenačka dob.
9. Sedmica	Rano djetinjstvo.
10. Sedmica	Razvoj moralnog mišljenja.
11. Sedmica	Zrelost djeteta za školu. Dijete školskog uzrasta.
12. Sedmica	Adolescencija.
13. Sedmica	Psihologija odraslog doba. Rana odrasla dob. Srednja odrasla dob.
14. Sedmica	Psihologija starenja. Predstaračka i staračka dob.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks.katedra	25%
	2. prezentacije	25%
	3. interaktivna nastava	25%
	4. rad na tekstu	25%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo na nastavi	10	1-15. sedmica
2. istraživački seminarski rad	30	15. sedmica
3. I kolokvij	20	7. sedmica
4. II kolokvij	20	15. sedmica
5. završni ispit	20	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismena provjera znanja) rade se u pisanoj formi i obuhvataju nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom i izlaganjem istraživačkog seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Istraživački seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost istraživačkog seminarskog rada do maksimalno predviđenih 30 bodova. Profesor može vratiti istraživački seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-30 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 20 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Berk, L. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2015). Dječja razvojna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.
3.2. Dodatna literatura
1. Schaie, K. W. i Willis, S. L. (2001). Psihologija odrasle dobi i starenja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Lacković-Grgin, K. i Ćubela Adorić, V. (2006). Odabrane teme iz psihologije odraslih. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Vasta, R., Haith, M. M. i Miller, S. A. (1998). Dječja psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

UVOD U UČENJE KUR'ANA

Naziv predmeta: **Uvod u učenje Kur'ana**		Šifra predmeta: 03-21/235-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Doc. dr. Hakija Kanurić		Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 75

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	***Ukupno***
45	30	75	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa elementarnim pravilima i uvjetima za učenje Kur'ana, teorijskog i praktičnog pristupa učenju Kur'ani kerima, metodologijom, metodama i tehnikama za učenje i izučavanje Kur'ana kroz odlike Časnog Kur'ana, adabe učača i učenja Kur'ana, te tedžvida – pravila učenja Kur'ana, razvijati kulturu kontinuiranog učenja Kur'ana.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti pravila i uvjete za učenje Kur'ana,koristiti vještine podsticanja za povećanje kulture kontinuiranog učenja Kur'ana, primjeniti pravila teorijskog i praktičnog učenja Kur'ani kerima, objasniti Kur'ansku metodologiju, koristiti metode i tehnike za učenje Kur'ana kroz odlike Časnog Kur'ana, adabe učača i učenja Kur'ana, te tedžvida – pravila učenja Kur'ana, te će moći prepoznati sure iz Kur'ana.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Kur'an kao program ljudskog ponašanja i morala. Arapski harfovi i način pisanja.Sure: El-Ihlas, El-Felek i En-Nas.Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
2. Sedmica	Čuvari Kur'ana. Tedžvid – propisno učenje Kur'ana. Sure: El-Kafirun, En-Nasr. El-Leheb.Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
3. Sedmica	Učenje Kur'ana kao ibadet.Ishodišta harfova.Sure: El-Kevser, El-Kafirun. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
4. Sedmica	Kur'an kao obredoslovna namaska obaveza. Osobine i načini izgovora harfova.Sure: Kurejš, El-Ma'un. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
5. Sedmica	Kur'an kao zagovornik učaču na Sudnjem danu. Pravila učenja Kur'ana. Sure: El-Asr, El-Fil. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana. I kolokvij (usmena provjera znanja)
6. Sedmica	Kur'an kao najvredniji govor i zikr. Pravila učenja nun sakina i tenvina. Sura El-Humeze. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
7. Sedmica	Kur'an kao čuvar i svjetlo u kaburu. Pravila učenja nun sakina i tenvina. Sura:Et-Tekasur.
8. Sedmica	Kur'an kao lijek. Pravila učenja mim sakin. Sura: El-Kari'a. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.

9. Sedmica	Kur'an kao naučno čudo. Pucketanje (Kalkala). Sura: El-'Adijat. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
10. Sedmica	Kur'an o događajima u budućnosti. Osnovna (obična) dužina. Sura: Ez-Zilzal. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana. II kolokvij (usmena provjera znanja)
11. Sedmica	Nadnaravni jezik Kur'ana. Izvedene dužine prouzrokovane hemzetom. Sura: El-Bejjina Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
12. Sedmica	Adabi učenja Kur'ana. Izvedene dužine prouzrokovane sukunom ili tešdidom. Sura: El-Kadr. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
13. Sedmica	Adabi učenja Kur'ana. Vrste zastajanja pri učenju. Sura: El-'Alak. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
14. Sedmica	Propisi abdesta i čistoće pri učenju Kur'ana. Pojedinačna pravila učenja Kur'ana. Sura: Et-Tin. Tilavet – čitanje časnog Kur'ana.
15. Sedmica	III kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks.katedra	80%
	2. prezentacije	20%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij (usmena provjera znanja)	20	5. sedmica
2. II kolokvij (usmena provjera znanja)	20	10. sedmica
3. III kolokvij (pismena provjera znanja)	20	15. sedmica
4. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Zbog specifičnosti nastavnog predmeta, I i II kolokvij (usmena provjera znanja) rade se u usmenoj formi, a obuhvataju nastavne materijale koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi do 5. odnosno 10. sedmice). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
2. III kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pismenoj formi, a obuhvata nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi do 15. sedmice). III kolokvij se boduje od 0-20 bodova
3. Završni usmeni ispit se odnosi na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim usmenim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom usmenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. *Kur'an*; 2. Muharem Štulanović, *Taj čudesni Kur'an*, Bihać 2019. 3. Nedim Haračić, *Propisno učenje Kur'ana*, Sarajevo 2011.
3.2. Dodatna literatura
1. Muharem Štulanović*, Adabi (propisi) učača i učenja Kur'ana.* 2. Imam en-Nevevi „*Adabi učenja Kur'ana*“ Sarajevo, 1997. 3. Ćamil Silajdžić i Ibrahim Trebinjac: „*Tedžvid – pravilno učenje, Kur'ana*“, Sarajevo, 1985.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SAVREMENA HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Naziv predmeta: **Savremena historija Bosne i Hercegovine**		Šifra predmeta: 03-21/236-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti historija		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti historija
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	*Ukupno*
30	30	30	10	100

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa različitim aspektima savremene bosansko-hercegovačke historije u kontekstu istraživanja genocida i drugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava kao fenomena u savremenoj društvenoj nauci i širim oblastima.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će moći objašnjavati, prezentirati i interpretirati događaje iz savremene prošlosti BiH, porediti historijske događaje u savremenom društvenom kontekstu, koristiti etičke, opće, univerzalne i civilizacijske vrijednosti u promoviranju savremenog društva BiH.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Državnopravni i politički razvitak Bosne i Hercegovine
2. Sedmica	Okupacija Bosne i Hercegovine 1878., i austro-ugarska uprava
3. Sedmica	Bosna i Hercegovina 1914-1918., stvaranje jugoslavenske države i BiH u Jugoslaviji između dva svjetska rata
4. Sedmica	Bosna i Hercegovina u vrijeme rata 1941-1945. i Bosna i Hercegovina u SFRJ
5. Sedmica	Bosna i Hercegovina kao samostalna i suverena država
6. Sedmica	Genocid-određenje pojma genocida i osnovne karakteristike zločina genocida. Historija ranih i "klasičnih" genocidnih fenomena.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Holokaust i zločini genocida poslije uspostavljanja Ujedinjenih nacija.
9. Sedmica	Međunarodna zajednica i zločin genocida, grupa kao žrtva.
10. Sedmica	Genocid u BiH na kraju XX stoljeća.
11. Sedmica	Zločin kao kulturni fenomen.
12. Sedmica	Izbjegličke krize u savremenom svijetu i historiji i njihova veza sa genocidom
13. Sedmica	Historija koncentracionih logora, prisilni nestanci – definicija, žrtve,

	počinioci.
14. Sedmica	Forenzička nauka i masovne grobnice i uticaji na demografske promjene stanovništva.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks.katedra	70%
	2. prezentacije	30%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	15	7. sedmica
3. II kolokvij	15	15. sedmica
4. esej	10	10. sedmica
5. završni ispit	50	Ispitni rokovi

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Mustafa Imamović, *Historija Bošnjaka*, Sarajevo, 1998. 2**.** Smail Čekić, *Dejtonski (mirovni) mirovni sporazum-legalizacija genocida u RBiH*, Sarajevo, 2016.
3.2. Dodatna literatura
1. Raphael Lemkin, *Axis rule in occupied Europe*, Washington D.C., 1944. 2. Norman Cigar, *Genocide in Bosnia: The policy of "ethnic cleansing*", College station, Texas, 1995. 3. Israel Charny, *Encyclopaedia of genocide*, London, 2000. 4. Mujo Begić, *Genocid u Sanskom Mostu*, Sarajevo, 2017. 5. Smail Čekić, *Agresija na Bosnu i genocid nad Bošnjacima 1991-1993*, Sarajevo, 1994.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIOLOGIJA ODGOJA I OBRAZOVANJA

Naziv predmeta: **Sociologija odgoja i obrazovanja**		Šifra predmeta: 03-21/237-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti sociologija	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti sociologija	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa odgojno-obrazovnim sistemom kao društvenom kategorijom, njegovom organizacijom, unutarnjom strukturom, teorijskim zasnivanjem odgoja i obrazovanja u savremenom društvu i društveno-historijskom razvoju, značajem obrazovanja za razvoj društva i pojedinca.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti odgoj i obrazovanje iz socijalnog konteksta, strukturu sistema obrazovanja, razlikovati politike obrazovanja u svijetu, analizirati i interpretirati kulturu, odgoj i obrazovanje u kontekstu društvenih promjena, indentificirati aspekate saradnje institucija odgoja i obrazovanja sa obrazovnim vlastima, porodicom i pojedincima, upoređivati područja autentičnog odgoja i odgajanja i njegovog razlikovanja od institucionalnog (instrumentaliziranog) odgoja.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Nastanak i razvoj sociologije odgoja i obrazovanja. Historijski razvoj sociologije odgoja i obrazovanja. Sociologija odgoja i obrazovanja i druge znanosti.
2. Sedmica	Društvo i odgojno-obrazovni fenomen. Društvena uslovljenost odgoja i obrazovanja.
3. Sedmica	Kultura, odgoj i obrazovanje. Kultura i odgoj: Ciklus kultra - odgoj - ličnost, modeli učenja kulture. Implicitna i eksplicitna kultura i obrasci odgajanja.
4. Sedmica	Enkulturacija, akulturacija, antagionistička akulturacija. Odgojno - obrazovna integracija i/ili asimilacija u kulturalnom području. Pitanje kulturalnog kontinuiteta i diskontinuitea u odgoju.
5. Sedmica	Kulturni identitet i njegove odgojno-obrazovne implikacije u globaliziranom svijetu. Razlikovanje odgoja i indoktrinacije. Autentični odgoj kao historijska paralela kulturi.
6. Sedmica	Teorija konfluentnog obrazovanja. Struktura konfluentnog obrazovanja. Obrazovanje sposobnosti promatranja, pamćenja, mišljenja, osjeća(n)ja, mašte i volje.
7. Sedmica	Principi konfluentnog obrazovanja (Princip spontaniteta i samoaktiviteta, Princip interakcije i komunikacije, Princip slobode i odgovornosti, Princip

	aktualiteta i totaliteta).
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Obrazovanje i društvena nejednakost. Društveni i ekonomski značaj odgoja i obrazovanja. Obrazovne politike u Bosni i Hercegovini i svijetu. Obrazovanje i društvene promjene.
10. Sedmica	Sociologijaobrazovanja – teorijska polazišta (funkcionalističko, konfliktno, liberalno, interakcionističko, Obrazovanje, razvoj i socijalne promjene, društvena i kulturalna reprodukcija / kulturni i društveni kapital, mobilnost i konflikti, globalizacija i obrazovne perspektive)
11. Sedmica	Institucionalni sistem obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Procesi profesonalizacije i obrazovni sistem. Institucionalna uloga predškolskih i školskih ustanova u odgoju i obrazovanju djece i mladih. Djeca i mladi između porodice i škole.
12. Sedmica	Uloga «paralelnih škola» (radio, TV, internet, štampa, film) u odgoju i obrazovanju.
13. Sedmica	Odgoj i obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, ekološko obrazovanje, obrazovanje za socijalnu pravdu i za razvoj samosvijesti.
14. Sedmica	Savremeni problemi obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Institucionalni izazovi odogoja i obrazovanja u budućnosti.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks.katedra	60%
	2. prezentacije	30%
	3. interaktivan rad	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1—15. sedmica
2. I kolokvij	15	8. sedmica
3. seminarski rad i prezentacija	20	9. i 10. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	40	Ispitni termini
2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:		

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Sociologija ofždgoja i obrazovanja. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Slatina, M. (2005). *Od individue do ličnosti*. Zenica: Dom štampe.
2. Žiga J. i Đozić A. (2013). *Sociologija*, Tuzla: Off Set. (str. 325-360.,423-467.)
3. Ogbu, J. G. (1989). *Pedagoška antropologija*, Zagreb: Školske novine

3.2. Dodatna literatura

1. Vujević, M. (1991). *Uvod u sociologiju obrazovanja*, Zagreb: Informator.
2. Peco, A. (2014). Obrazovanje-između mita i stvarnosti, Mostar: NFU.
3. Entoni, G. (2007). *Sociologija,* Beograd: Ekonomski fakultet.
4. Wulf, C. (2015). *Anthropologie in der globalisierten Welt. Auf dem Weg zu neiner neuen Anthropologie*, Moskva: Ideja
5. Delors, J. (1998), *Učenje:blago u nama*. Zagreb: Educa.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Naziv predmeta: **Komunikacijske vještine**		Šifra predmeta: 03-21/238-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti komunikologija	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti komunikologija	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa najvažnijim oblicima komuniciranja u socijalnoj sredini, elementima komunikacije i interakcije, elementima verbalne i neverbalne komunikacije, profesionalne i službene komunikacije, kao i stručnim izražavanjem u govornim i pisanim vještinama.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći uočiti i analizirati osnovna obilježja verbalne i neverbalne komunikacije, prepoznati osnovna komunikacijska pravila, interpretirati i evaluirati komunikaciju u socijalizaciji pojedinca, razlikovati osnovne komunikacijske vještine, upoređivati sličnosti i razlike socijalnih i komunikacijskih vještina, koristiti specifične komunikacijske vještine s obzirom na uloge i kontekste kroz samopredstavljanje, slušanje, primanje i davanje feedbacka i sl.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Komunikacija: definicija i obilježja. Šta je komunikacija zašto ju je teško definirati? Kako se razumije i opisuje interpersonalna komunikacija? Mitovi o interpersonalnoj komunikaciji. Ključna obilježja komunikacijskog procesa. Hamburška komunikološka škola: karakteristike razgovora prema Friedmannu von Thunu, hamburški komunikacijski kvadrat, Watzlawickovi zakoni komunikacije.
2. Sedmica	Karakteristike komunikacije. Elementi komunikacijskog procesa. Znakovi i simboli. Jezik. Govor. Poruke- kako ih oblikujemo. Informacija i značenje. Denotacija i konotacija. Komponente jezika Figurativno jezičko značenje
3. Sedmica	Komunikacija kao kompetencija i vještina Komunikacijske vještine se, poslije predavanja, usvajaju na vježbama (Samopredstavljanje, Aktivno slušanje, Empatija, Kontrola ljutnje)
4. Sedmica	Komunikacija kao kompetencija i vještina Komunikacijske vještine se, poslije predavanja, usvajaju na vježbama (Vještine asertivnosti, Ja-poruke, Davanje i primanje povratne informacije) Započinjanje, održavanje i zaključivanje razgovora
5. Sedmica	Različiti modeli razumijevanja komunikacijskog procesa. Modeli razumijevanja interpersonalne komunikacije. Komunikacija kao interakcija.

	Cirkularni pristup komunikaciji. Komunikacija kao transakcija
6. Sedmica	Podjele komunikacije. Značaj interpersonalne komunikacije. Neverbalna i verbalna komunikacija. Izravna povratna veza, interakcija i koherencija. Unutarnja i vanjska pravila komunikacije. Interpersonalna komunikacija kao aktivnost
7. Sedmica	Verbalna komunikacija: Konverzacija. Složena narav konverzacije. Struktura konverzacije. Govorni čin. Koordinirano upravljanje značenjem. Konvergencije. Upravljanje konverzacijskom koherencijom. Neverbalno upravljanje konverzacijom. Popravljanje pogrešaka u konverzaciji. Uklanjanje pogrešnog obrasca. Tri pristupa proučavanju konverzacije (Relacijski pristup, Pristup sa stajališta društvene razmjene, Pristup sa stajališta predstavljanje samoga sebe) Persuazija. Definicija interpersonalne persuazije. Vrste ishoda persuazije
8. Sedmica	Dijalog. Temelji dijaloškog svjetonazora. Dijaloški pogled na svijet Davida Bohma. Dijaloški pogled na svijet iz postmoderne i konstruktivističke perspektive. Značaj dijaloškog svjetonazora u radu pomagača. Dijaloški pogled na svijet i međukulturalna perspektiva u pomagačkim profesijama. Imago dijalog: kako djelotvorno razgovarati u partnerskim odnosima. I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Profesionalni razgovor. Relacijske kompetencije. Uloga konfrontacije u profesionalnom razgovoru. Povratna informacija. Primjena načela profesionalnog razgovora i dijaloga u praksi
10. Sedmica	Motivacijski razgovor (intervjuiranje) – MI, Pojam MI, Učenje MI, Primjene MI
11. Sedmica	Pisana komunikacija. Makroaspekti pisanja: stavljanje na papir. Mikroaspekti pisanja: uređivanje. Strategija za pisanje uspješnih pisama. Pisanje izvještaja. Dopisi. e-mail, faksevi, izvještaji za javnost, ostali dokumenti
12. Sedmica	Neverbalni komunikacijski kanali: vizuelna komunikacija (gledanje, kontakt očima, viđenje), facijalna ekspresija (izrazi lica), govor tijela (dodir, držanje tijela, geste rukama, klimanje glavom),osobni prostor (zone distance sagovornika), prikazivanje sebe (odjeća, obuća, frizura, šminka, nakit), parajezik (paraligvistički aspekti govora).
13. Sedmica	Javni nastup, Govor u javnosti, Odabir teme, Profiliranje publike, Prikupljanje građe, Potkrjepe, Organizacija glavnog dijela govora, Početak i završetak govora, Sastavljanje govora, Govorna izvedba Vizualna pomagala
14. Sedmica	Interpersonalna komunikacija u različitim kontekstima: Usmene i vizualne prezentacije. Planiranje i pripremanje prezentacije. Opći dojam. Povratna informacija. Popis zadataka za prezentaciju. Sastanci i pregovori. Učinkoviti sastanci. 'Win-win' pregovori
15. Sedmica	Interpesonalna komunikacija u različitim kontekstima: Komunikacija u malim grupama, Definicija male grupe, Razvojne faze grupe, Kvalitetne odluke, Kohezija. Rješavanje konflikta u malim grupama: Definicija konflikata u malim grupama. Prednosti konflikata. Negativni efekti konflikata. Tipovi konflikata. Stilovi razrješavanja konflikata u malim grupama. Neslaganje na prihvatljiv način. Vođenje pregovora. Deset procedura ako pregovori ne uspiju. II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks.katedra	50%
	2. prezentacije	40%
	3. interaktivan rad	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	20	8. sedmica
2. II kolokvij	20	15. sedmica
3. Esej	10	do 13 sedmice
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Profesor za usmeni ispit dodjeljuje studentu 0-10 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Reardon, K. Kathleen, *Interpersonalna komunikacija. Gdje se misli susreću*, Alinea, Zagreb 1998.
2. Žižak, Antonija, Vidović Vizek Vlasta, Ajduković Marina, *Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu,* Sveučilište u Zagrebu, ERF Zagreb, 2012.

3.2. Dodatna literatura
1. Hall, Eduard, *Nemi jezik*, Bigz, Beograd, 1976. 2. Lucas, E. Stephen, *Umijeće javnog govora*, deseto izdanje, Naklada Mate d.o.o., Neum,, 2015. 3. Dizdarević, Ismet, *Psihologija masovnih medija*, Univerzitet u Sarajevu, 1997. 4. Knapp, L. Mark, Hall A. Judith, *Neverbalna komunikacija u ljudskoj interakciji*, Naklada Slap, Zagreb 2010. 5. von Thun, Friedemann Schulz, *Kako međusobno razgovaramo 1. Smetnje i razjašnjenja. Opća psihologija komunikacije*, Erudita, Zagreb 2001.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNA EKOLOGIJA

Naziv predmeta: **Socijalna ekologija**		Šifra predmeta: 03-21/239-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: III
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti ekologija multidisciplinarno	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti ekologija multidisciplinarno	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa socijalno-ekološkim problemima (ekspanzija društvenog u prirodno, ovisnost i samostalnost tehno-sistema, socijalno-ekološki problemi, tri prostora konflikta i ekološka niša).
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći definirati socijalnu ekologiju kao granu ekologije, prepoznati i analizirat socioekološke pristupe, objasniti uzroke i posljedice globalnih ekoloških problema, ozbiljnost antropogenog uticaja (tehnosistemi), koristiti saznanja i vještine kroz djelovanje na relaciji odnosa čovjek i priroda s ciljem rješavanja socioekoloških problema u postizanju održivosti.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Ekologija, socijalna ekologija. Nastanak, razvoj koncept, terminološko određivanje osnovnih pojmova socijalne ekologije i socioekološkog razmišljanja.
2. Sedmica	Kultura i ekologija. Čovjek kao ekološki faktor. Adaptacija i pobuna (paralelni procesi, adaptacija blokada-pobuna i ekološki angažman).
3. Sedmica	Neke metodološke napomene (struktura uticaja na mišljenje, ponašanje i djelovanje pojedinaca i grupe, prikupljanje podataka i obrada rezultata, globalne ekološke orijentacije).
4. Sedmica	Globalni ekološki problemi. Socijalno ekološka kriza (tehnoekosistemi, hrana, resursi, otpad, štednja i potrošnja).
5. Sedmica	Globalizacija i okoliš. Karakteristike i uticaj na okoliš
6. Sedmica	Ekološka etika. Ekološko etički pristupi.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Sadašnjost i budućnost (socijalno-ekonomske i okolišne dimenzije, očekivanja od budućnosti).
9. Sedmica	Ekološki menadžment.
10. Sedmica	Religija i etika okoliša. Religijski i drugi tekstovi kao poticaj čovjekovog razmišljanja i ponašanja.
11. Sedmica	Koje su savremene promjene uticale na razvoj ekološke etike? Ekološki pokreti i organizacije.

12. Sedmica	Možemo li govoriti o univerzalnim etičkim principima u odnosu čovjeka prema susvijetu. Pojam susvijeta.
13. Sedmica	Ekološka edukacija. Terminologija (zaštita prirode, zaštita okoliša, održivi razvoj). Značaj obrazovanja.
14. Sedmica	Zelena ekonomija – složen izazov. U kojoj je mjeri, ako uopće, čovjek odgovoran za živi i neživi svijet prirode i što po tom pitanju (ne) treba činiti?
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks.katedra	60%
	2. prezentacije	30%
	3. interaktivan rad	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmice
2. I Kolokvij	20	7. sedmica
3. II Kolokvij	20	15. sedmica
4. Esej	10	13. sedmica
5. Završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Cifrić I. (1989) *Socijalna ekologija*, Globus, Zagreb. 2. Muhamedagić F., Cero M., Veladžić M. (2020) *Ekologija i održivo upravljenje okolišem*, Univerzitetski udžbenik, Bihać.
3.2. Dodatna literatura
1. Saphić M. (2006) *Etika i društvo*. Sarajevo 2. Babić, N., Irović, S., Sentjabov, A. (2008). *Edukacija, vrijednost i održivi razvoj*. U: Uzelac, V., Vujičić, L. (ur.), Cjeloživotno učenje za održivi razvoj, svezak 1 (str. 119-124). Sveučilište u Rijeci. Rijeka. 3. Cifrić I. (2009) *Kultura i okoliš*, Zaprešić VŠPU, B.A. Krčelić 4. Ajatollah Dž. A. (2013) *Načela morala u Kur'anu*. Sarajevo 5. Artić, M. (2000). „*Čovjek i priroda u svjetskim religijama*“. U: Socijalna ekologija. Vol. 9 No.1-2(1-21).

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNA ZAŠTITA CILJANIH GRUPA

Naziv predmeta: **Socijalna zaštita ciljanih grupa**		Šifra predmeta: 03-21/241-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad		Ime asistenta: mr. sc. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 3 P + V 2		Ukupan broj sati nastave semestralno: 75
Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima: 75		

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Preventivni programi*	*Ukupno*
45	30	30	20	125

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa ulogama i funkcijom sistema socijalne zaštite, funkcioniranjem sistema socijalne zaštite, primjenom multidisciplinarnog pristupa u sistemu socijalne zaštite pojedinca i grupe u nevolji, identifikacijom dobrotvornih organizacija, neformalnih društvenih skupina, vjerskih skupina, ili međuvladinih organizacija, upoznavanje kompleksnosti sistema socijalne zaštite i prava korisnika socijalne zaštite, relevantnih zakona u oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom na području BiH.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i objašnjavati primjene procedura socijalne zaštite na ciljane društvene grupe, koristiti zakonsku legislativu i procedure u procesu ostvarivanja prava iz socijalne zaštite djece, mladih i odraslih, upoređivati i koristiti kvalitetne modele i mehanizme drugih zemalja u socijalnoj zaštiti pojedinca i grupe.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam, modeli i značaj socijalne zaštite
2. Sedmica	Nosioci socijalne zaštite u sadašnjim uslovima u BiH - ustanove socijalne zaštite u BiH
3. Sedmica	Korisnici socijalne zaštite - ciljane grupe
4. Sedmica	Institucionalini i vaninstitucionalni oblici socijalne zaštite osoba sa invaliditetom
5. Sedmica	Briga o starim i iznemoglim osobama
6. Sedmica	Modeli socijalnog uključivanja korisnika socijalne zaštite
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Socijalna zaštita u uslovima pandemije izazvane specifičnim okolnostima
9. Sedmica	Zaštita djece koja su u stanju socijalne potrebe (sa poteškoćama u razvoju, djeca žrtve trgovine ljudima, prosjaci, romska djeca, djeca sa poremećajima u ponašanju i sl.)
10. Sedmica	Beskućnici i rješavanje njihovog problema u društvu
11. Sedmica	Zaštita bivših boraca – vojnika koji u sebi nose postratne trauma - PTSP
12. Sedmica	Socijalna zaštita civilnih žrtava rata

13. Sedmica	Migranti – ljudi u pokretu kao izazov za nosioce socijalne zaštite
14. Sedmica	Saradnja i koordinacija zdravstvenog, obrazovnog I bezbjednosnog sistema na nivo lokalne zajednice, kantona, entiteta i na nivou BiH u sprovođenju politike socijalne zaštite
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks.katedra	60%
	2. prezentacije	30%
	3. interaktivan rad	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. Kolokvij I	10	7. sedmica
3. Kolokvij II	10	15. sedmica
4. Preventivni programi	20	10-13. sedmica
5. Završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
3. Izradom preventivnih programa studenti produbljuju znanja o pojedinim aspektima prevencije. Preventivni program se piše u skladu sa metodologijom izrade preventivnih programa sistema socijalne zaštite. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naziv preventivnog programa i njegovo područje realizacije. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost preventivnog programa do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti preventivni program studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde preventivnog programa. Za kvalitetno urađen preventivni program u pisanoj formi, student može ostvariti od 0-20 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Habul, U. (2007): Socijalna zaštita u Bosni i Hercegovini-tranzicija, zakonodavstvo, praksa, FPN, Sarajevo. 2. Šarčević, E., Ur. (2012): *Sistem socijalne zaštite BiH i regija*, Sarajevo. 3. Beattie, R, Socijalna zaštita za sve: ali kako?, Revija socijalne politike, br.3-4, god.7, Zagreb, 2000, str. 327-341.
3.2. Dodatna literatura
1.Kljajić, V., i drugi (1999.): *Tranzicija politike socijalne zaštite, dio studije IBHI-a*, Sarajevo; 2. Mary Daly ,Queen's University, Belfast: *Pristup socijalnim pravima u Evropi*, Evropski Komitet za socijalnu koheziju, Council of Europe, 2003; 3.Miković, M., Bašić S., (2019): *Odabrane teme savremene socijalne politike i socijalnog rada.*

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

DIDAKTIKA

Naziv predmeta: **Didaktika**		Šifra predmeta: 03-21/242-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija		Ime asistenta: dr. sc. Nedim Čirić, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	20	20	100

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa savremenim tokovima i polazištima teorijskih okvira nastavnog procesa, elementarnom didaktičkom terminologijom u području nastave, različitim vrstama i modelima nastave kao i svrsishodnim oblicima i metodama učinkovitog učenja i poučavanja.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći defnisati i analizirati nastavu kroz upotrebu didaktičke terminologije, objasniti savremene didaktičke teorije, interpretirati kurikulumski pristup nastavi, koristiti različite vrste i modele nastavog procesa, školsku pedagošku dokumentaciju, rješavati probleme nastavne klime i atmosfere iz nastavne prakse, razvijati metodologiju za unaprjeđenje kvalitete nastavnog procesa, koristiti metodologiju istraživanja u nastavnoj praksi kako bi se obogaćivala didaktika kao pedagoška disciplina.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Predmet, definicija, funkcija, ciljevi i zadaci didaktike kao pedagoške discipline. Odnos didaktike sa drugim naukama. Registar didaktičke terminologije. Filozofija obrazovanja - filozofsko - pedagoški pristupi i ideje o nastavi i obrazovanju.
2. Sedmica	Pojam i definicija nastave, struktura nastavnog procesa i njene zakonitosti. Ciljevi i zadaci nastave. Didaktički principi.
3. Sedmica	Savremene didaktičke teorije i pristupi nastavi: didaktika kao teorija učenja (P. Heimann, G. Otto i W. Schulz); didaktika kao umijeće poučavanja (T. Schulze i C. Berg); didaktika kao teorija u okviru kritičko - konstruktivne odgojne znanosti W. Klafkija; didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija F. Cubea, didaktika kao teorija kurikuluma C. Möller, didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije R. Winkela.
4. Sedmica	Faktori nastave, nastavna sredstva i tehnička pomagala - obrazovna tehnologija u nastavnom radu. Inovacije u nastavi.
5. Sedmica	Nastavni predmet i struktura kurikuluma - analiza NPP-a osnovnih i srednjih škola. Metodologija planiranja i oblikovanja kurikuluma (teorija ciljeva, modeli formuliranja ciljeva učenja, kriteriji izbora sadržaja i metodologija didaktičkog oblikovanja sadržaja).
6. Sedmica	Planiranje nastave i vrste planiranja. Pripremanje nastavnika za nastavu.

	Koncept planiranja nastave po Bloomovoj taksonomiji. Kriterij dobre i kvalitetne nastave. Modeli diagnostike i evaluacije nastavnog rada. Savremeni aspekti kvalitete nastavnog procesa.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Organizacioni oblici savremene nastave. Socijalni oblici (forme) rada u odjeljenju – frontalni, grupni, individualni, rad u paru. Sistem interakcijskih odnosa u grupi. Koopertivno učenje u paru.
9. Sedmica	Savremeni model (aktivnog i interaktivnog učenja) aktivne i interaktivne nastave. Planiranje i priprema interaktivnog rada.
10. Sedmica	Tradicionalna i savremena paradigma učenja. Tradicionalni i savremeni nastavni sistemi. Priprema nastave po egzemplarnom modelu.
11. Sedmica	Pedagoške radionice u nastavi. Organizacija radionice kroz prizmu dinamike individualnog rada. Analiza konkretnih nastavnih priprema.
12. Sedmica	Nastavna teorija u praksi (konkretna didaktička rješenja na nastavnom satu kroz analizu video zapisa sa časa). Energenti u nastavi- različiti poticaji u nastavi kroz konkretnu radionicu.
13. Sedmica	Savremene strategije učenja i poučavanja. Izrada pismene pripreme za čas kroz upotrebu savremenih strategija učenja i poučavanja.
14. Sedmica	Terenska nastava. Koncepti planiranja i programiranja nastave škole u prirodi. Ekopedagoški aspekti izvođenja razredne i predmetne nastave kroz školu u prirodi.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks.katedra	30 %
	2. prezentacije	40 %
	3. interaktivan rad	30 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. Kolokvij I	20	7. sedmica
3. Kolokvij II	20	15. sedmica
4. Seminarski rad i prezentacija	20	10-14. sedmica
5. Završni ispit	30	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Didaktika. Seminarski rad se piše u skladu sa

metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.

4. Završni ispit se provodi u pismenoj i usmenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 20 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Profesor na završnom usmenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 10 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Ćatić, R. (2003). *Osnovi didaktike*. Zenica: Pedagoški fakultet.
2. Omerović, M. (2016). *Metodika nastavnog rada – pedagoška moć odlučivanja*. Tuzla: Off Set

3.2. Dodatna literatura

1. Jensen, E. (2003). *Super nastava*. Zagreb: Educa.
2. Ciryacu, Ch. (l994). *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Eduka.
3. Vilotijević, M. (2001). *Didaktika I, II i III*, Sarajevo: BH MOST.
4. Časopisi: *Didaktički putokaz, Metodički obzori, Naša škola, Školski vijesnik*.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SAVREMENI BOSANSKI JEZIK

Naziv predmeta: Savremeni bosanski jezik			Šifra predmeta: 03-21/243-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 60
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti bosanski jezik		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti bosanski jezik	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa općim pravilima i normama iz pravopisa, savremenih tokova Bosanskoga jezika, razvijati kulturu i svijesti o značaju i ulozi jezika kao osnovnog komunikacijskog sredstva među ljudima, službenog pismenog i usmenog izražavanja, kroz upotrebu stručnih pojmova i sadržaja.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati, objasniti i koristiti pravila pravopisa i gramatike u službenom pismenom i usmenom izražavanju, kao i upoređivati savremene tokove i kretanja u pravopisu i gramatici Bosanskog jezika.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Osnovni sadržaji iz historije bosanskog jezika.
2. Sedmica	Standardizacija jezika, standardizacija bosanskog jezika
3. Sedmica	Glasovi i glasovni skupovi
4. Sedmica	Veliko i malo slovo
5. Sedmica	Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi
6. Sedmica	Pravila ijekavskog izgovora
7. Sedmica	Znaci interpunkcije
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Glasovne promjene
10. Sedmica	Morfologija. Morfema. Leksema ili riječ. Morfološki uvjetovane alternacije
11. Sedmica	Gramatičke kategorije riječi: vrste riječi. Gramatičke kategorije oblika riječi: morfološke kategorije imenskih riječi i morfološke kategorije glagola.
12. Sedmica	Promjenljive vrste riječi. Deklinacija, konjugacija i komparacija. Leksičke i gramatičke osobine imenica i pridjeva. Neke osobitosti u deklinaciji. Deklinacijom uvjetovane gl. promjene.
13. Sedmica	Zamjenice. Brojevi: deklinacija i pisanje brojeva.
14. Sedmica	Glagolski oblici: jednostavni i složeni. Nepromjenjive vrste riječi.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks.katedra	60 %
	2. prezentacije	20 %
	3. interaktivan rad	20 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. Kolokvij I	15	7. sedmica
3. Kolokvij II	15	15. sedmica
4. Seminarski rad i prezentacija	20	10-14. sedmice
5. Završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Savremeni bosanski jezik. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj i usmenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Profesor na završnom usmenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 10 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Čedić, I. (2001). *Osnovi bosanskog jezika*. Sarajevo: Institut za jezik. 2. Halilović, S. (1999). *Pravopis bosanskoga jezika*. Zenica: Dom štampe
3.2. Dodatna literatura
1. Radovanović, M. (1986). *Sociolingvistika*. Novi Sad: Književna zajednica. 2. Hadžiefendić-Parić, R. (2003): *Naš jezik 1.* Sarajevo: Sarajevo Publishing. 3. Muratagić-Tuna, H. (2005). *Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi* (sličnosti i razlike). Sarajevo: Bosansko filološko društvo 4. Jahić, Dž. – Halilović, S. – Palić, I. (2000). *Gramatika bosanskoga jezika*. Zenica: Dom štampe 5. Jahić, Dž. – Ništović, H. (1994–1996). *Bosanski jezik – školski rječnik kulture izražavanja.* Zenica: Dom štampe

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

KOMPARATIVNO PORODIČNO PRAVO

Naziv predmeta: **Komparativno porodično pravo**		Šifra predmeta: 03-21/244-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Prof. dr. Muharem Štulanović		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti islamsko-pravne nauke
Broj sati nastave sedmično: 3P + 1V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
45	15	30	10	***100***

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa bračnim pravom i zakonodavstvom FBiH, zakonima zemalja u regiji, sa islamskim bračnim pravom kroz komparativni pristup njihovim izvorima i tekstovima, ulogom i statusom braka i porodice u islamu, šerijatskim propisima, bračnom zajednicom, pravaima i obavezama supružnika, razvodom i postbračnim odnosima u kontekstu islamske i evropske pravne regulative.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i upoređivati brak kroz zakonsku legislativu FBiH, zemalja u okruženju i islamskog porodičnog prava, koristiti temeljne pojmove iz porodičnog i bračnog prava, interpretirati uloge i status braka i porodice u kontekstu islamske i evropske pravne regulative.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Predmet: Komparativno porodično pravo; porodično i bračno pravo u tradicionalnim definicijama; savremene promjene u gledanju na brak i porodicu; uloga elita u uništavanju braka i porodice; kolateralna šteta. Važnost pravne zaštite porodice i braka. Forme sklapanja braka.
2. Sedmica	Pojam i predmet porodičnog prava; podjela. Mjesto p.p. u pravnom sistemu. Izvori; međunarodni izvori; akti i konvencije porodičnog prava. Istanbulska konvencija.
3. Sedmica	Osnovne odredbe Porodičnog zakona Federacije BiH i zemalja regije. Definicija braka u konvencionalnom pravu. Brak u šerijatskom pravu; definicija braka; uvjeti braka u hanefijskom mezhebu. Brak kroz tradicionalne izvore Šerijata; jedinstven pogled islamske doktrine na ženu;
4. Sedmica	Smisao braka u islamu; pravni status bračne zajednice; važnost braka u islamskoj doktrini; odlike islamskog pogleda na brak; zabranjene žene za sklapanje braka; privremene zabrane za brak.
5. Sedmica	Bračna prava i obaveze; vjenčani dar (mehr). Institut mehra kao historijski, revolucionarni napredak i zaokret u dotadašnjim pravnim običajima.
6. Sedmica	Revolucionarno, historijsko poboljšanje statusa i uloge žene u islamu.
7. Sedmica	Tretman razvrata i vanbračnih seksualnih odnosa u šerijatu; ovosvjetska i eshatološka sankcija za nezakonite bračne odnose i perverzije. I kolokvij

	(pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Uvjeti i smetnje za postojanje braka u Porodičnom pravu Federacije i zemalja regije.
9. Sedmica	Intimni bračni život u šerijatskom pravu; propisi intimnog bračnog života.
10. Sedmica	Postupak sklapanja braka u Porodičnom zakonu Federacije i zakonodavstvu regije.
11. Sedmica	Prestanak braka, u Porodičnom zakonu Federacije i zemalja regije.
12. Sedmica	Razvod braka (talak); forma razvoda; disolucija braka kao diskreciono pravo muža; trostruki razvod u jednoj prilici; pravovaljani i pokuđeni razvod; opozivi i neopozivi razvod.
13. Sedmica	Poništenje bračnog ugo-vora (feskh); sporazumni prekid braka (khul'); propisi o ila'u, ziharu i li'anu.
14. Sedmica	Postbračno čekanje ('iddet); vrste 'ddeta; izdržavanje (en-nefekat).
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks.katedra	80 %
	2. prezentacije	10 %
	3. gosti predavači	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Kolokvij I	15	7. sedmica
2. Kolokvij II	15	15. sedmica
3. Esej	20	8-14. sedmica
4. Završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa

ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Muharem Štulanović, Komparativno bračno pravo – brak – komparacija islamskog i pozitivnog bračnog prava Federecije BiH i zemalja regije, Islamski pedagoški fakultet, Bihać, Univerzitetski udžbenik 2018. 2. Porodični zakon FBiH, Republike Srbije i Obiteljski zakon Republike Hrvatske.
3.2. Dodatna literatura
1. Muharem Štulanović, univerzitetski udžbenici Fikh I i Fikh II pod zajedničkim nazivom Put ka džennetskim baščama u svjetlu Kur'ana i sunneta, Sarajevo, 2009. 2. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, Hanefijski fikh, tom II, izdavač Haris Grabus, Sarajevo, 2003. Sulejman Topoljak, Islamsko bračno pravo, Novi Pazar, 2015. 2. Ibrahim Džananović, Primjena šerijatskog porodičnog prava kroz praksu Vrhovnog šerijatskog suda u 1914-1946, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 4. Mehmed Begović, Šerijatsko bračno pravo, Beograd, 1936. 5. Sejjid Sabiq, Fikhus-sunne, Libris, Sarajevo, 2004,

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SPECIJALNA PEDAGOGIJA

Naziv predmeta: **Specijalna pedagogija**		Šifra predmeta: 03-21/245-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: prof. dr. Nusreta Kepeš		Ime asistenta: mr. Arijana Midžić, ass.
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praksa*	***Ukupno***
30	30	25	10	5	100

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim zakonitostima i principima obrazovanja djece sa teškoćama u razvoju, sa specifičnostima različitih oblika poteškoća, korištenjem metoda, oblika i sredstava za rad sa licima s teškoćama u razvoju, vještinama potrebnim za izgradnju pozitivnih stavova kod trećih lica, a prema osobama sa teškoćama u razvoju.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći prepoznati različite razvojne teškoća s obzirom na karakteristike djece u grupi, objasniti i koristiti principe odgojno – obrazovnog rada s obzirom na razvojne teškoće, sastaviti plan za učinkovito i djelotvorno organiziranje odgojno-obrazovnog rada kao poticajno-razvojni, po mjeri svih učenika, u odnosu na njihove sposobnosti, mogućnosti, potrebe i interese te na tim osnovama provoditi integrativnu odgojno- obrazovnu praksu, vrjednovati primjenu integrativnog kurikuluma u okviru diferenciranog pristupa učenicima s posebnim potrebama, razvijati pozitivistički i humani odnos prema aktualnim dosezima specijalne pedagogije i integrativne odgojno-obrazovne prakse.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Konstituisane i razvoj specijalne pedagogije. Teorijske osnove specijalne pedagogije (definicije, predmet, zadaci i područje rada) Specijalna pedagogija u sistemu pedagoških disciplina. Historijski pregled specijalnog obrazovanja u svijetu i u nas. Odnos društva prema osobama sa poteškoćama u razvoju. Zastupljenost osoba s poteškoćama u populaciji; Teorije specijalnog obrazovanja
2. Sedmica	Termini i pojmovi koji se koriste u vezi sa stanjem osoba sa poteškoćama u razvoju (poliorganaksa i monoorganaksa višeinvalidnost, defektnost, abnormalnost, bolest, devijantnost, insuficijentnost, smetnje u razvoju, ometenost u razvoju, oštećenje u razvoju, poteškoće u razvoju, poteškoće u emoconalnom i socijalnom razvoju, posebna potreba, posebne odgojane potrebe..)
3. Sedmica	Etiologija teškoća u razvoju (genetika, odgojni postupci roditelja, pedagoška klima u školi, nasilje, biološki faktori, rasprostranjenost teškoća u razvoju, podjela teškoća u razvoju. Od Bio

	medicinskog model, odnos specijalne pedagogoije i drugih znanosti, integrativna znanost
4. Sedmica	Uža područja i grane specijalne pedagogije: Oligofrenopedagogija, Tiflopedagogija, Surdopedagogija, Logopedska pedagogija, Medicinska pedagogija, Sociopatska pedagogija. Ustanove u odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju osoba s poteškoćama u razvoju.
5. Sedmica	Vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća u smjeru ispodprosječnog ili nepravilnog razvoja. Identifikacija i procjena poteškoća u razvoju (rano otkrivanje i dijagnosticiranje); Prevencija i rehabilitacija teškoća u razvoju.
6. Sedmica	Posebne potrebe djecei mladih s oštećenjima intelektualnih funkcija (kategorija IT prema IQ), intervencije u ranom djetinjstvu. Down sindrom.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Posebne potreba djece i mladeži s oštećenjem senzornih funkcija: vida – sluha. Metodičke osobitosti smetnje vida i sluha; Specifičnosti u učenju i razvoju kod osoba sa senzornim oštećenjem (Brajevo pismo, Znakovni jezik ..), Kategorije sljepoće, gluhoće
9. Sedmica	Definicija i epidemiologija autističnog poremećaja i drugih pervazivnih poremećaja (Aspergovi poremećaj, Rettov poremećaj..) Genska podloga autizma, dijagnoza i klinička slika, edukacijsko-rehabilitacijska podrška)
10. Sedmica	Posebne potreba djece i mladeži s poremećajima govorno-glasovne fukcije i komunikacije (alalija, disfazija, zakašnjeli razvoj) poremećaji artikulacije ritma i tempa glasa (dislalija, dizartija, dispraksija, mucanje, tahilalija, bradilalija, afazija..) Složeni poremećaji govora (psihoneurotički, psihopatički, psihotički govor)
11. Sedmica	Osnovne karaktersitike djece s poremećajima u socio- emocionalnim funkcijma: (hiperkinetički sindom, ADHD, ADD, kompulsivna dezorjentacija, fobična dezorjentacija, socijalne fobije, anksioznost, agresivnost, poremećaj mentalnih funkcija, neuroze)
12. Sedmica	Poremećaji u čitanju, pisanju i računanju (disleksija, disgrafija diskalkulija)
13. Sedmica	Posebne potreba djece, mladeži i osoba s oštećenjem stato-motorike i hroničnim oboljenjima (cerebralna paraliza, epilepsija, dijabetes)
14. Sedmica	Vježbe za prepoznavanje Down sindroma, simptoma mentalne retardacije, autizma, oštećenog sluha, govornih poteškoća, oštećenog vida, tjelesnih smetnji, simptoma dezorjetnacije, depresivnosti, izloženosti agresivnosti, disleksije, disgrafije, diskalkulije, Dijagnostički kriteriji za ADHD
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	25 %
	2. prezentacije	50 %
	3. rad na tekstu	10 %
	4. gost predavač	5 %
	5. praktičan rad	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni***	***Termin***

	bodova	*(sedmica)*
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	10	7. sedmica
3. II kolokvij	10	15. sedmica
4. seminarski rad	15	10. -14. sedmica
5. specijalna - integrativna praksa i dnevnik	15	14. sedmica
6. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Specijalna pedagogija. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Specijalna - integrativna praksa se planira u odgojno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama i u nevladinom sektoru sa trajanjem od 5 sati. Specijalna integrativna praksa je samostalan praktičan rad studenta koji se obavlja u formi stručnog pedagoškog rada sa djecom i mladima sa razvojnim teškoćama. Mentor iz nadležne ustanove u kojoj se realizira specijalna integrativna praksa ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada studenta, na osnovu realiziranih praktičnih aktivnosti u odgojno obrazovnom radu sa djecom s razvojnim teškoćama. Specijalna praksa treba obuhvatiti studentovu analizu i opservaciju rada ustanove sa aspekta specijalnih, prilagođenih, individualiziranih i dr. programa u radu sa djecom koja imaju razvojne teškoće, kao i konkretno uključivanje studenata u praktične aktivnosti kroz odgojno – obrazovni rad s djecom sa teškoćama u razvoju. Specijalna integrativna praksa se vrednuje od 0-5 bodova zajednički od strane mentora u ustanovi i predmetnog profesora. Dnevnik specijalne integrativne prakse se dostavlja u pismenoj formi, a obuhvata studentov stručni integrativni pristup kroz pedagoški rad s djecom koja imaju razvojne teškoće. Dnevnik specijalne integrativne prakse izdaje Islamski pedagoški fakultet u Bihaću, a njegov sadržaj obuhvata studentova iskustva u praktičnom integrativnom pristupu kroz odgojno obrazovni rad, a koji se sastoji iz sljedećih dijelova: pedagoška evidencija i dokumentacija (protokoli snimanja, inventari, programi i sl), aktivnosti u integrativnom pristupu u odgojnom radu s djecom s razvojnim teškoćama (deskriptivno, u boji i slici), opservacija, mišljenje i evaluacija odgojnog rada kroz integrativni pristup, galerija slika i prilozi.
   Profesor ocjenjuje kvalitetu dnevnika specijalne integrativne prakse koji se sastoji od studentove analize, opservacija, iskazanih pedagoških vještina u korištenju pedagoške

dokumentacije, upućenih primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete rada kroz integrativni pristup djeci i mladima s teškoćama u razvoju. Profesor za uredno napisan dnevnik predškolske prakse dodjeljuje studentu od 0-10 bodova

5. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Biondić, I.: Integrativna pedagogija: Odgoj djece s posebnim potrebama; Zagreb: Školske novine, 1993.
2. Mustać, V., Vicić M., (1996) Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi, priručnik za djelatnike, Školska knjiga, Zagreb

3.2. Dodatna literatura

1. O'Hanlon, C.: Special education integration in Europe, David Fulton Publishers, London. 1993.
2. R. Winkel, Djeca koju je teško odgajati, Educa, Zagreb, 1996.
3. Bujas-Petković, Z., Frej-Škrinjar, J. (2010), Poremećaji autističnog spektra, značajke i edukacijsko rehabilitacijska podrška, Školska knjiga, Zagreb.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

METODE POSLANIČKOG ODGOJA

Naziv predmeta: **Metode poslaničkog odgoja**		Šifra predmeta: 03-21/246-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Fuad Sedić		Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 75

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Prezentacije*	***Ukupno***
45	30	35	15	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati s metodama poslaničkog odgoja u prevenciji, upotrebom metoda poslaničkog odgoja u liječenju i odvikavanju od raznih vrsta ovisnosti i društvenih anomalija koje su prisutne u našem društvu, poput širka, bluda, alkohola i dr., analizirati hadiske tekstove s obzirom na razne vrste poremećaja u ponašanju, ovisnosti i sl, s ciljem rješavanja sociopedagoških problema koji predstavljaju smetnje funkcionisanju pojedinca u zajednici, pomoću poslaničkih metoda.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći prepoznati metode poslaničkog odgoja u prevenianju i rehabilitaciji poremećaja u ponašanju, koristiti metode poslaničkog odgoja u rješavanju problema ovisnosti, prevazilaženju socijalno nepoželjnih ponašanja širka, bluda, alkohola i dr., objašnjavati i interpretirati tekstove o Poslanikovim metodama, kao i koristiti iste u sociopedagoškoj praksi.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definisanje osnovnih pojmova: metode, Poslanik, odgoj
2. Sedmica	Historijski prikaz Poslanikovog djelovanja
3. Sedmica	Izazovi džahilijjetskog doba
4. Sedmica	Odgoj u sferi vjerovanja
5. Sedmica	Odgoj u sferi namaza
6. Sedmica	Odgoj u sferi posta
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Odgoj u sferi zekata
9. Sedmica	Odgoj u sferi hadždža
10. Sedmica	Odgoj u sferi braka
11. Sedmica	Odgoj u sferi međuljudskih odnosa
12. Sedmica	Odgoj u sferi džemata, nacije i čovječanstva
13. Sedmica	Savremeni izazovi novog vremena
14. Sedmica	Odvikavanje od droge, alkoholizma, duhana. Metode islamskog uključivanja u društvenu zajednicu

15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	25 %
	2. prezentacije	15 %
	3. interaktivan rad	50 %
	4. gost predavač	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	15	7. sedmica
3. II kolokvij	15	15. sedmica
4. prezentacija	10	1-15. sedmica
5. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom prezentacije, studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmetaMetode poslaničkog odgoja. Prezentacija se radi u skladu sa metodologijom prezentiranja naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme prezentacije. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost prezentacije do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti prezentaciju studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde prezentiranja stručnog ili naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađenu prezentaciju, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova. Prezentaciju student ranije dostavlja profesoru i ostalim studentima, od kojih se zahtjeva da pristupe kritičkoj analizi iste. Profesor može postavljati pitanja i stimulirati ostale studente na interaktivnost. Dužina trajanja usmenog izlaganja i rasprave po prezentaciji nije ograničena, ali se preporučuje da traje oko 30 minuta po jednom studentu, odnosno prezentaciji.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-

3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Šefik Kurdić, *Pedagogija Muhammeda, a.s.* 2. Abdulfettah Ebu Gudde: *Poslanik kao učitelj i njegove metode u podučavanju*, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2003.
3.2. Dodatna literatura
1. Mahmud, dr. *Osnovi islamske pedagogije* - Elementi islamskog pedagoškog tretiranja formativnog perioda djetinjstva i mladosti, El-Kelimeh, Novi Pazar: 2008. 2. Halid M. Halid: Humanost Muhammeda*, a.s*., Sarajevo, 1984.; 3. Martin Lings: *Muhammed, život Vjerovjesnika islama zasnovan na najranijim izvorima*, Connectum, Sarajevo, 2004., 4. Karen Armstrong: *Muhammed, Poslanik za naše vrijeme*; Buybook. Sarajevo, 2008. 5. Muhammed Rewwas Qal'ahdži: *Ličnost posljednjeg Allahovog poslanika*, s arapskog preveli Safvet Halilović i Mehmed Kico, Sarajevo, 2006.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ENGLESKI JEZIK I

Naziv predmeta: **Engleski jezik I**		Šifra predmeta: 03-21/247-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti engleski jezik	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti engleski jezik	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa usmenom i pismenom komunikacijom evropskog referentnog okvira B1, proširivati spoznaje i razvijati sposobnosti mišljenja, pamćenja i prosuđivanja s ciljem ovladavanja svakodnevnim izrazima, razumijevanjem i upotrebom složenijih rečenica.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će se moći sporazumijevati, koristeći leksički fond engleskog jezika na nivou usmenih i pismenih kompetencija evropskog referentnog okvira B1.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Work, rest and play; Life stories; Super commuters
2. Sedmica	Time to relax; Speed dating
3. Sedmica	Beginnings; Starting small; First meetings;
4. Sedmica	The 1001 nights; Small talk;
5. Sedmica	The world of work; Getting qualified; Job-hunting
6. Sedmica	Strange jobs; I'm really sorry!
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja); That's entertainment; The silver screen
8. Sedmica	TV or not TV? What do you think?
9. Sedmica	Into the future; Man or machine? Never to old;
10. Sedmica	Esej, Out of this world; It's for charity;
11. Sedmica	Family and friends; Life with teenagers;
12. Sedmica	Family business; Call me back;
13. Sedmica	You need a holiday; What are you taking?
14. Sedmica	Wish you were here; I've got a problem; Different cultures;
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	50 %
	2. prezentacije	50 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	20	7. sedmica
2. II kolokvij	20	15. sedmica
3. esej	10	10. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju fond riječi i razvijaju kritičko razmišljanje iz sadržaja predmeta. Esej se piše na engleskom jeziku u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti od 0-10 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Face2face – Pre-Intermediate (Student's Book), Cambridge University Press, 2005.
2. Face2face – Pre-Intermediate (Workbook), Cambridge University Press, 2005.

3.2. Dodatna literatura

1. Stručna literatura po izboru nastavnika iz oblasti socijalne pedagogije na engleskom jeziku.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

NJEMAČKI JEZIK I

Naziv predmeta: **Njemački jezik I**		Šifra predmeta: 03-21/248-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti njemački jezik	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti njemački jezik	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj Predmeta	Studenti će se upoznati sa usmenim i pismenim nivoom sporazumijevanja na nivou kompetencije evropskog referentnog okvira A1/2 do dostizanja kompetencija nivoa A2, kroz ovladavanje svakodnevnim izrazima, razumijevanjem i upotrebom prostih rečenica, kako bi student mogao predstaviti sebe i druge, sporazumijeti se jednostavnim izrazima kroz opis svoga porijekla, obrazovanja, okoline i sl.
1.2. Ishodi Učenja	Nakon položenog ispita student će moći koristiti osnovni leksički fond njemačkog jezika na nivou usmene i pismene kompetencije evropskog referentnog okvira A1/2 do dostizanja kompetencija nivoa A2.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Begrüßung und Vorstellung
2. Sedmica	Grammatik (Pronomen)
3. Sedmica	Familie und Freunde
4. Sedmica	Grammatik (Verben)
5. Sedmica	Essen und Trinken
6. Sedmica	Grammatik (Adverbien)
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja) Wohnwelt
8. Sedmica	Grammatik (Adjektive)
9. Sedmica	Alltagsleben- Ereignisse und Tätigkeiten
10. Sedmica	Grammatik (Verbkonjugation)
11. Sedmica	Freizeit (Sport treiben, Musik hören, Bücher lesen)
12. Sedmica	Grammatik (Verbposition im Satz)
13. Sedmica	Lernziele und Lerngewohnheiten
14. Sedmica	Grammatik: Modalverben
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja) Wichtige Wendungen

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	*(%)*
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	40 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	20	7. sedmica
2. II kolokvij	20	15. sedmica
3. esej	10	10. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju fond riječi i razvijaju kritičko razmišljanje iz sadržaja predmeta. Esej se piše na njemačkom jeziku u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti od 0-10 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Deutsch als Fremdsprache Schritte international 1 Kursbuch und Arbeitsbuch Hueber Verlag
2. Schritte Übungsgrammatik Niveau A1-B1 Hueber Verlag

3.2. Dodatna literatura

1. Wörterbücher
2. Rechtschreibung
3. Grammatik der deutschen gegenwärtigen Sprache

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ARAPSKI JEZIK I

Naziv predmeta: **Arapski jezik I**		Šifra predmeta: 03-21/249-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: II	Semestar: IV
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: dr. sc. Hajrudin Hodžić	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti arapski jezik	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	***Ukupno***
30	30	40	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Cilj izučavanja ovog predmeta jeste ovladavanje osnovnim komunikacijskim kompetencijama u četiri osnovne vještine: slušanju i razumijevanju govora, usmenom izražavanju, čitanju i razumijevanju teksta i pismenom izražavanju.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći da koriste vještine slušanja i razumijevanja iz jednostavne govorne situacije, da koriste jednostavno usmeno i pismeno izražavanje, čitanje i razumijevanje teksta na nivou usmenih i pismenih kompetencija evropskog referentnog okvira A1/A2.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Odmor i rekreacija; Fonetičke vježbe; Aktualni sat
2. Sedmica	Bračni život; Fonetičke vježbe; Aktualni sat
3. Sedmica	Bračni problemi; Fonetičke vježbe; Aktualni sat
4. Sedmica	Potraga za poslom; Fonetičke vježbe; Aktualni sat
5. Sedmica	Svijet informatike; Fonetičke vježbe; I kolokvij (pismena provjera znanja)
6. Sedmica	Stubovi islama; Fonetičke vježbe; Aktualni sat
7. Sedmica	Usmena izlaganja studenata na zadanu temu na arapskom jeziku;
8. Sedmica	Usvajanje gramatičke terminologije na arapskom jeziku kroz praktične vježbe
9. Sedmica	Hrana; Fonetičke vježbe; Aktualni sat
10. Sedmica	Adolescencija; Fonetičke vježbe; II kolokvij (pismena provjera znanja)
11. Sedmica	Diskusija o odabranim temama na arapskom jeziku; Aktualni sat
12. Sedmica	Prevod odabranih tekstova sa bosanskog na arapski jezik
13. Sedmica	Diskusija o odabranim temama na arapskom jeziku; Aktualni sat
14. Sedmica	Predstavljanje na arapskom jeziku; Aktualni sat
15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti / III kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	40 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	15	5. sedmica
2. II kolokvij	15	10. sedmica
3. III kolokvij	20	15. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
2. III kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pisanoj formi i obuhvata kompleksniji dio sadržaja odslušanih kroz predavanja i vježbe na predmetu. Zbog razumijevanja arapske lingvistike u pisanju i govoru, za savladavanje ovih sadržaja potrebno izdvojiti više vremena za samostalno učenje, pa će se III kolokvij bodovati od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Na završnom usmenom ispitu, profesor dodjeljuje studentu 0 - 10 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Abs, Mohamad: Arabic for non-native speakers, Abu Dhabi, 2012.
2. Grupa autora: Al-'Arabiyya bayn yadayk, Rijad, 2002.

3.2. Dodatna literatura

1. Sikirić, Š., Pašić, M., Handžić, M.: Gramatika arapskog jezika I, 1984;
2. Nakičević, O., Ahmetspahić, M.: Priručnik arapskog jezika I, Sarajevo, 1989.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ZDRAVSTVENI ODGOJ I EDUKACIJA

Naziv predmeta: **Zdravstveni odgoj i edukacija**		Šifra predmeta: 03-21/351-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Dr.sc. Nusreta Kepeš	Ime asistenta: Dr.sc. Nedim Čirić	
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Istraživački rad*	***Ukupno***
45	30	50	25	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim pojmovima iz teorije i prakse o organizaciji i sistemu zdravstvene zašite u odgojno obrazovnim i drugim ustanovama, izgrađivati pozitivne stavove o očuvanje zdravlja djece, mladih i odraslih u svim fazama njihovog života, razvijati vještine timskog i saradničkog rada kroz saradnju sa medicinskim timom za prevenciju i rano otkrivanje oboljenja na nivou primarne, sekundarne i trercijalne prevencije zdravlja, upoznati se sa profesionalizacijom odgajateljskog i sociopedagoškog poziva kroz bavljenje različitim intervencijama s ciljem promjene svijesti kod rizičnih skupina djece, mladih i odraslih, a sa aspekta povezanosti zdravih životnih stilova, ljudskih i dječijih prava i vrijednosnih orijentacije u kulturnom prostoru odrastanja.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći definisati zdravlje i bolest, dekonstruirati postojeće i konstruirati nove pedagoško- psihološke pojmove npr. pedagoška eutanazija, inkluzija, odgojno- medicinske potrebe, objašnjavati povezanost medicine i pedagogije u teorijskom i praktičnom smislu, razlikovati medicinski i pedagoški koncept etike, koristiti intervencije kod pružanja prve pomoći djetetu i odrasloj osobi kod hitnih stanja, bolesti i povreda, analizirati i uspoređivati osnove simptomatologije zarazne bolesti i trijaže kod akutno bolesne djece, prepoznati poremaćaje u ponašanju i prevencije istih kroz principe zdrave ishrane, koristiti edukacijska umijeća u educiranju trećih lica o istima, za izradu jelovnika prema nutritivnim vrijednostima, koristiti metode podsticanja djece i odraslih u istrajavanju na zdravim prehrambenim i higijenskim navikama, u promociji značaja imunizacije, te higijenskih i protivepidemijskih mjera u odgojno- obrazovnim, ustanovama socijalne i zdravstvene skrbi, provoditi programe primarne i sekundarne prevencije mentalnog i fizičkog zdravlja unutar odgojno-obrazovnih i ustanova socijalne zaštite, valorizirati zdravstveni odgoj u pedagoško-kliničkom radu sa bolesnom djecom i osobama s razvojnim teškoćama.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Poimanje i mjerila zdravlja prema SZO (WHO; OMS); Definicija, predmet i ciljevi zdravstvenog odgoja; Metode i sredstva rada u zdravstvenom odgoju i edukaciji; Načela i specijalna područja zdravstvenog odgoja i edukacije;

	Značaj zdravstvenog odgoja i unapređenje zdravlja djeteta
2. Sedmica	Odnos pedagogija i medicine kroz historiju; Teorije zdravstvenog odgoja; Zakonu o zdravstvenoj zaštiti; Organizacija zdravstvene zaštite dojenčadi, male djece i predškolske djece.
3. Sedmica	Higijensko-sanitarni normativi za izgradnju i održavanje predškolskih ustanova; Biosigurnosne mjere u vrtiću u cilju prevencije zdravlja djece; Okolina i zdravlje, ekološka toksikologija, zdravstvene posljedice dejstva otrova na rast i razvoj djece, primarna prevencija i ekološki odgoj za zdravlje; Preventivni pregledi djece pri upisu u predškolsku ustanovu i pregledi osoblja koji rade u predškolskim ustanovama; Saradnja roditelja i medicinskog osoblja u predškolskim ustanovama.
4. Sedmica	Rast, razvoj i sazrijevanje čovjeka: teoretske osnove, ciljevi;Osnovni pojmovi o zaraznim bolestima, najčešće dječije zarazne bolesti, prevencija dječijih zaraznih bolesti, lična higijena, alergijske bolesti; Obavezne imunizacije djece – kalendar – uz opis bolesti protiv kojih se daje vakcina;
5. Sedmica	Zdravstveno odgojni pristup/ problemu ishrane djece; Ishrana zdrave i bolesne djece predškolske i školske dobi; Poremećaj ishrane i uhranjenosti; Izrada jelovnika prema nutritivnim vrijednostima.
6. Sedmica	Unapređenje zdravlja i zdravstveni odgoj (mentalno zdravlje, fizičko i oralno zdravlje).
7. Sedmica	Prvi kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Zdravstveni izvori znanja u zdravstvenom obrazovanju; Zdravstveni odgoj u osnovnoj školi; Prevencija zaraznih bolesti, ušljivosti, deformacije skeleta; Promocija odgovorong ponašanja, prevencija nasilničkog ponašanja, Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje.
9. Sedmica	Zdravstveni odgoj u srednjoj školi; Prevencija spolno prenosivih bolesti; Planiranje budućnosti; Pravilna prehrana kod povećanih umnih i fizičkih aktivnosti; Prevenecija bulimije, anoreksije; suicida utjecaj ovisnosti na profesionalni i društveni život.
10. Sedmica	Tjelesni odgoj u funkciji razvoja zdravstvene kulture čovjeka; Metode jačanja organizma; Rekreacija i rekreativni objekti; Vrste tjelovježbenih aktivnosti u slobodnom vremenu; Odgovornost za vlastito zdravlje.
11. Sedmica	Zdravstveno ponašanje i zdravstveni odgoj; Životni stil, odgoj i zdravlje; Bolesti ovisnosti; Zdravstveni odgoj u prevenciji konzumiranja duhana kod mladih; Zdravstveni odgoj i prevencija konzumiranja alkohola; Zdravstveni odgoj i prevencija zavisnosti od droga (KD- inventar korištenja droga); Preventivni rad sa žrtvama različitog oblika nasilja, tragovi stresa i post traumatske posljedice. KSONS- skaler koliko sam osjetljiv na stres, indeks usamljenosti
12. Sedmica	Pružanje prve medicinske pomoći djeci i odraslim
13. Sedmica	Zdravstveni problemi srednje i odrasle dobi; Metode rada u procesu rehabilitacije, habilitacije, reedukacije i resocijalizacije pacijenata i njihova integracija u zajednicu
14. Sedmica	Zdravstveni problemi treće životne dobi; Pomoć starijim osobama u učenju; Terminalna faza života- zivot na hospisu i rad sa porodicom
15. Sedmica	Drugi kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	*(%)*
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	30 %
	2. prezentacije	50 %
	3. rad na tekstu	10 %
	4. gost predavač	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. Kolokvij I	15	7. sedmica
3. Kolokvij II	15	15. sedmica
4. Seminarski rad	20	10-13. sedmica
5. Završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Zdravstveni odgoj i edukacija. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Puvačić Z. (1979) Sredina i zdravlje djece u predškolskim ustanovama, IGRO „ Svjetlost“ Zavod za udžbenike Sarajevo 2. Kendić, S. Ćatović, S., i saradnici (2005) Zdravstvena i psihosocijalna zaštita malog i predškolskog djeteta, Univerzitet u Bihaću, Pedagoški fakultet (311-313; 326-332) 3. Sindik, J., Rončević, T. (2014): Metode zdravstvenog odgoja i promocija zdravlja, Sveučilište u Dubrovniku (122-144)
3.2. Dodatna literatura
1. Pehar, L, (2012): Kad medicina (za) staje što preostaje, Sarajevo (169-192) 2. Martinis, O., Fejdetić, M., Tot, D.,Ništ., M. (2013) Zdravstveni odgoj, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Priručnik za učitelje i stručne suradnike u osnovnoj i srednjoj školi, Agencija za odgoj i obrazovanje Zagreb, 3. Durmišević S. Higijena i zdravstvena ekologija. Univerzitetski praktikum. Dom štampe Zenica, Zenica, 2009. 4. Graut R.E. (1972) Nastava zdravstvenog obrazovanja u školama, Izdavačko grafički zavod, Beograd, 5. Tomić B. (1978.) Zdravstveno vaspitanje, Institut za zadravstveno vaspitanje SR Srbije, Beograd.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

OSNOVI KRIVIČNOG PRAVA I POSTUPKA

Naziv predmeta: **Osnovi krivičnog prava i postupka**		Šifra predmeta: 03-21/352-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pravo		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti pravo
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim pravnim pojmovima iz pravne teorije i krivične zakonodavne prakse kroz oblast krivičnog prava i krivičnog postupka, a u kontekstu jačanja stručnih i profesionalnih kompetencija socijalnog pedagoga, primjene krivičnog prava u procesu vođenja krivičnog postupka, krivično pravne terminologije i postupaka u institucionalnom odlučivanju i procesuiranju kod izricanja kazni, socipedagoškim elementima kažnjavanja, kao i metodologijom krivičnog prava u vođenju krivičnog postupka i implementacije pravosnažnosti odluka nadležnih instanci odlučivanja u krivičnom postupku.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći prepoznati krivično pravnu terminologiju prilikom susretanja sa sudskim i drugim institucionalnim odlukama i presudama, koristiti zakon o krivičnom postupku BiH i FBiH, analizirati i objašnjavati metodologijske procedure kroz saradničko sudjelovanje u vođenju krivičnog postupka, valorizirati pravne procedure tokom izricanja sankcija, implementiranja sudskih i drugih institucionalnih odluka i presuda po okončanju krivičnih postupaka i sl., koristiti zakon i pravne procedure u krivično pravnim procesima i procedurama u radu sa djecom i mladima.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Devijantna ponašanja i socijalnopatološke pojave. Društveno reagovanje na kriminalitet.
2. Sedmica	Pojam krivičnog prava i krivičnog postupka. Razvoj krivičnog prava i krivičnog postupka – historijska dimenzija društvene reakcije na kriminalitet.
3. Sedmica	Pojam i klasifikacija krivičnih djela. Osnovna obilježja krivičnih djela.
4. Sedmica	Pripremne radnje i i pokušaj krivičnog djela. Učestvovanje više osoba u izvršenju krivičnog djela.
5. Sedmica	Osnovi koji isključuju postojanje krivičnog djela (nužna odbrana, krajnja nužda, sila i prijetnja).
6. Sedmica	Krivnja. Uračunljivost. Umišljaj i nehat.

7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Krivičnoprocesna načela.
9. Sedmica	Krivičnoprocesni subjekti i njihove funkcije.
10. Sedmica	Zaštita osnovnih prava i sloboda krivičnoprocesnih subjekata.
11. Sedmica	Krivičnoprocesne radnje.
12. Sedmica	Oblici i stadiji krivičnog postupka.
13. Sedmica	Krivične sankcije. Svrha kažnjavanja.
14. Sedmica	Alternativne sankcije i alternativne mjere.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	70 %
	2. prezentacije	30 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. Kolokvij I	15	7. sedmica
3. Kolokvij II	15	15. sedmica
4. Seminarski rad	20	10-13. sedmica
5. Završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Osnovi krivičnog prava i postupka. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što

ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1.Petrović, B. i Jovašević, D.: *Krivično/kazneno pravo BiH - opći dio*, Sarajevo, 2005. 2. Sijerčić-Čolić, H., *Krivično procesno pravo*, Knjiga I i II, Sarajevo, 2008.
3.2. Dodatna literatura
1. Sijerčić-Čolić, H., i Vranj, V.: *Uvod u penologiju i izvršno krivično pravo u BiH*, Sarajevo, 2011. 2. Vranj, V.: *Alternativne mjere i sankcije u krivičnom zakonodavrstvu i praksi u BiH*, Sarajevo, 2009.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ANDRAGOGIJA

Naziv predmeta: **Andragogija**		Šifra predmeta: 03-21/353-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija		Ime asistenta: mr. sc. Emina Alešević, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praksa*	***Ukupno***
30	30	20	10	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa andragogijom kao pedagoškom disciplinom, sa andragogijskim pojmovima i njihovim kompleksnim značenjem u edukologijiskom kontekstu, sa temeljnim principima i područjem obrazovanja odraslih, organizacionim i andragoško didaktičkim modelima i programima obrazovanja odraslih, paradigmama i andragoškim pristupima različitim oblicima, načinima i putevima realizacije odgoja i obrazovanja odraslih, razvijati praktične vještine kroz upotrebu metoda i tehnika poučavanja odraslih, izradu operativnih programa obrazovanja odraslih i sl.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći definisati i objasniti temeljne andragogijske pojmove u sociopedagoškom radu, analizirati strukture i svrhe rada institucija za obrazovanje odraslih, koristiti andragoško didaktička umijeća za planiranje, organiziranje i izvođenje različitih oblika edukacija odraslih, koristiti, razvijati i valorizirati učinkovitost andragoških metoda, andrgoško didaktičkih modela i tehnika u poučavanju odraslih, kao i IT resursa kroz edukaciju odraslih.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Andragogija kao nauka i njezine discipline
2. Sedmica	Obrazovanje odraslih kao civilizacijska potreba
3. Sedmica	Suvremene odrednice obrazovanja odraslih
4. Sedmica	Osnovna područja i sadržaji obrazovanja oraslih
5. Sedmica	Memorandum o cjeloživotnom učenju
6. Sedmica	Formalno, neformalno i informalno učenje i obrazovanje
7. Sedmica	Savremeni faktori obrazovanja odraslih
8. Sedmica	Učenje i poučavanje odraslih
9. Sedmica	Andragoški modeli poučavanja
10. Sedmica	Planiranje i programiranje u obrazovanju odraslih
11. Sedmica	Nastavni proces u obrazovanju odraslih
12. Sedmica	Kompetencije andragoga

13. Sedmica	Koncepcija i odrednice cjeloživotnog obrazovanja
14. Sedmica	Obrazovanje odraslih u EU i na Zapadnom Balkanu
15. Sedmica	Kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	20 %
	2. prezentacije	40 %
	3. diskusija	20 %
	4. praktičan rad	20 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. andragoška praksa	15	14. sedmica
3. seminarski rad	15	10. sedmica
4. kolokvij (pismena provjera znanja)	20	15. sedmica
5. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Andragoška praksa studenata je poseban oblik stručnog andragaoškog rada studenata, kroz koji studenti upoznaju brojne aspekte pedagoško andragoškog poziva, produbljuju i proširuju svoja saznanja, stiču pedagoško-psihološka i didaktičko¬-metodička iskustva.Andragoška praksa obavlja se u okviru predmeta Andragogija u trajanju od 10 sati u nekoj od ustanova ili nevladinih organizacija koje se bave obrazovanjem odraslih. Cilj andragoška prakse je da se student upozna sa različitim aspektima funkcioniranja odgoja i obrazovanja odraslih u institucijama koje se njime bave, da još jednom provjeri svoje profesionalno opredjeljenje i mogućnost vlastite adaptacije na ambijent i uvjete odgojno-obrazovnog rada u procesu edukacije odraslih. Student će tokom realizacije andragoške prakse, biti uključen u aktivnosti realizacije programa andragoška prakse, što će doprinijeti njegovoj boljoj osposobljenosti za profesionalnu djelatnost budućeg socijalnog pedagoga. U realizaciji andragoške prakse studentima pomoć pružaju mentor i direktor ustanove, koji i verificiraju uspješno obavljenu andragošku praksu. Uspješno obavljena andragoška praksa vrednuje se od 0-5 bodova od strane mentora iz andragoške ustanove i predmetnog profesora. Dnevnik andragoške prakse ovjerava se pečatom ustanove, a potpisuje ga predmetni profesor. Strukturu dnevnika andragoške prakse, studenti osmišljavaju kreativno sami, uvažavajući kriterije za ostvarivanje bodova. Elementi dnevnika andragoške prakse treba da sadrže slijedeće:: 1. opis ustanove, 2. predstavljanje specifičnosti programa edukacije, 3. osobenost primjene edukacijski metoda, sredstava, strategija, 4. rad s osobama s posebnim potrebama, 5. dometi djelovanja, 6. ograničenja u funkcioniranju, 7. intervju s edukatorom, 8.

predstavljanje jednog edukacijskog programa, 9. ustanova u ilustrativnom prikazu. Uredno izrađen dnevnik andragoške prakse vrednuje se od 0-10 bodova.

3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Andragogija. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
4. Kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pismenoj formi i obuhvata nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz nastavu (predavanja i vježbi). Kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
5. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Kulić, R., Despotović M. (2010). *Uvod u andragogiju*, Zenica: Dom štampe
2.Pastuović N. (1999). *Edukologija – Integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja*, Zagreb: Znamen

3.2. Dodatna literatura

1.Despotović, Miomir (2016). *Obrazovanje odraslih na Zapadnom Balkanu*, Beograd: Društvo za obrazovanje odraslih.
2. EAEA (2000). *Memorandum o cjeloživotnom učenju*.
3. Freire, P. (2002). *Pedagogija obespravljenih*. Zagreb: Odraz – Održivi razvoj zajednice.
4. Klapan, A. (2004). *Teme iz andragogije*, Rijeka,
5. Liessman, K.P. (2008). *Teorija neobrazovanosti*. Naklada Jesenski i Turk. Zagreb:

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

OPĆA PSIHOPATOLOGIJA

Naziv predmeta: **Opća psihopatologija**		Šifra predmeta: 03-21/354-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti psihologija	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti psihologija	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	***Ukupno***
30	30	20	20	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa terminologijom i metodama iz opće psihopatologije, simptomatološkom i dinamičkom psihopatologijom, uočavati i praviti razlike abnormalnoga i bolesnoga u psihopatologiji, smetnji i poremećaja u razvoju ličnosti pojedinca, smetnji i poremećaja opažanja, mišljenja, afektiviteta, nagona, težanji i volje, smetnje i poremećaja pažnje, shvatanja, orijentacije i pamćenja, smetnje i poremećaja svijesti i doživljavanja vlastitoga ja, odnosa između medicinske klasifikacije i zakonskih izraza za duševne abnormalnosti ili duševne poremećaje, kako bi se mogle odabrati adekvatne sociopedagoške intervencije u radu sa djecom, mladima i odraslima.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći prepoznati, razlikovati i koristiti stručnu terminologiju iz opće psihopatologije tokom sociopedagoških intervencija u radu sa djecom, mladima i odraslima, koristiti metode i postupke opće psihopatologije u objašnjavanju smetnji i poremećaja pažnje, mišljenja, opažanja, nagona, shvatanja i doživljaja pojednica, analizirati klasifikacije poremećaja, koristiti i uspoređivati adekvatne sociopedagoške metode, postupake i intervencije u rješavanju konkretnih problema pojedinaca.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Razvojna psihologija

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Upoznavanje sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada te obavezama studenata.
2. Sedmica	Psihopatologija kao naučna disciplina. Psihičko zdravlje i bolest. Historija psihopatologije.
3. Sedmica	Paradigme u psihopatologiji.
4. Sedmica	Klasifikacija, procjena i intervencija.
5. Sedmica	Psihički simptomi.
6. Sedmica	Naučna istraživanja: uloga i metode.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Anksiozni i srodni poremećaji.
9. Sedmica	Poremećaji raspoloženja.
10. Sedmica	Poremećaji vezani uz zloupotrebu psihoaktivnih supstanci.

11. Sedmica	Teškoće ophođenja.
12. Sedmica	Psihotični poremećaji.
13. Sedmica	Psihički poremećaji dječje i adolescentne dobi.
14. Sedmica	Psihički poremećaji staračke dobi.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks. katedra	25%
	2. prezentacije	25%
	3. interaktivna nastava	25%
	4. rad na tekstu	25%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. seminarski rad	20	13. sedmica
3. I kolokvij	20	7. sedmica
4. II kolokvij	20	15. sedmica
5. završni ispit	30	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Opća psihopatologija. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i

predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Wicks-Nelson, R. i Israel, A. C. (2021). Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja djece i adolescenata - s dopunama iz DSM-a 5. Jastrebarsko: Naklada Slap.
2. Begić, D. (2016). Psihopatologija. Zagreb: Medicinska naklada.

3.2. Dodatna literatura

1. Davison, G. C. i Neale, J. M. (2002). Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja. Jastrebarsko: Naklada Slap.
2. Glaser, J. (2017). Opća psihopatologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

MENADŽMENT U SOCIJALNO-PEDAGOŠKOM RADU I NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA

<table>
<tr><td colspan="3">Naziv predmeta: Menadžment u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama</td><td>Šifra predmeta: 03-21/355-B-SPDS</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nivo: I ciklus</td><td>Godina: III</td><td>Semestar: V</td></tr>
<tr><td colspan="3">Status: Obavezni</td><td>Broj ECTS kredita: 4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nastavnik: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad</td><td colspan="2">Saradnik: mr. Smaila Rahmanović, v. ass.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V</td><td colspan="2">Ukupan broj sati nastave semestralno: 60</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:
<table>
<tr><th>Predavanja</th><th>Vježbe</th><th>Samostalno učenje</th><th>Praksa</th><th>Esej</th><th>Ukupno</th></tr>
<tr><td>30</td><td>30</td><td>20</td><td>15</td><td>5</td><td>100</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim ulogom i funkcijama menadžmenta u ustanovama socijalne zaštite, odgojno-obrazovnim ustanovama i neprofitnim organizacijama, razvijati vještine za praktičnu izradu godišnjih programa rada i evaluacijom, upoznati se sa zakonodavnom i pravnom legislativom o osnivanju i načinu vođenja odgojno-obrazovnih i ustanova socijalne zaštite, neprofitne organizacije i sl., upoznati se sa stilovima upravljanja, vođenja i rukovođenja ustanovama, procesom upravljanja, analize i evaluacije rada ustanova, značaja i uloge partnerstva, timskog rada, rada na projektima i sl.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći koristiti stručnu terminologiju iz oblasti menadžmenta u socijalno-pedagoškom radu i neprofitnim organizacijama, objasniti uloge i funkcije menađera i saradnika ustanove, sastaviti plan godišnjeg programa rada ustanove, razlikovati vođenje i rukovođenje ustanovama, analizirati i koristiti osnovne principe u timskom i projektnom radu, kreirati saradničku klimu s obzirom na ulogu i značaj partnerstva u saradnji različitih ustanova, koristitu adekvatne instrumente za evaluaciju uspješnosti kvalitete rada organizacije ili ustanova i sl., prezentirati i koristiti stručna znanja za vođenje neprofitnih organizacija ili ustanova.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam, definisanje i funkcije menadžmenta
2. Sedmica	Definicija i osnivanje neprofitnih organizacija
3. Sedmica	Organizacija i funkcije neprofitnih organizacija
4. Sedmica	Pojam socijalno-pedagoškog menadžmenta i menadžment u odgojno-obrazovnim ustanovama
5. Sedmica	Menadžment u ustanovama socijalne zaštite
6. Sedmica	Menadžment u neprofitnim organizacijama
7. Sedmica	Volonterski menadžment
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)

9. Sedmica	Funkcija menadžera (planiranje, organizovanje, vođenje)
10. Sedmica	Menadžerske vještine (pregovaranje, lobiranje, vođenje, komunikacijske vještine, umrežavanje)
11. Sedmica	Liderstvo
12. Sedmica	Menadžment u socijalno-pedagoškom radu u ustanovama socijalne zaštite
13. Sedmica	Umrežavanje i partnerstvo ustanova socijalne zaštite i neprofitnih organizacija u realizaciji projekata i programa iz područja socijalno-pedagoškog rada
14. Sedmica	Planiranje u ustanovama socijalne zaštite (strateško, operativno, projektno, akciono)
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks. katedra	50 %
	2. prezentacije	10 %
	3. interaktivna nastava	20 %
	4. praktičan rad	20 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. esej	10	13. sedmica
3. I kolokvij	10	7. sedmica
4. II kolokvij	10	15. sedmica
5. Praksa u neprofitnim organizacijama	20	14. sedmica
6. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
4. Praksa u neprofitnim organizacijama realizira se u trajanju od 15 sati. Tokom prakse, studenti će se upoznati sa organizacijskim poslovima i vještinama menadžmenta određenih organizacija ili ustanova. Zadatak studenata na praksi u neprofitnim

organizacijama jeste da se upozna i sa projktnim radom, načinom pripreme, apliciranja, realizacije i evaluacije određenih projekata. U realizaciji prakse u neprofitnim organizacijama studentima pomoć pružaju mentor i direktor ustanove ili organizacije, koji i verificiraju uspješno obavljenu praksu. Uspješno obavljena praksa vrednuje se od 0-5 bodova od strane mentora iz neprofitne organizacije ili ustanove i predmetnog profesora. Dnevnik prakse ovjerava se pečatom ustanove, a potpisuje ga predmetni profesor. Strukturu dnevnika prakse u neprofitnim organizacijama, studenti osmišljavaju kreativno sami, uvažavajući kriterije za ostvarivanje bodova. Elementi dnevnika prakse treba da sadrže slijedeće: 1. opis ustanove, 2. predstavljanje specifičnosti programa rada organizacije, 3. upravljačka/voditeljska struktura organizacije, 4. područje rada neprofitne organizacije ili ustanove, 5. dometi djelovanja, 6. ograničenja u funkcioniranju, 7. intervju s direktorom, 8. predstavljanje jednog projekta koji je organizacija realizirala, 9. ustanova u ilustrativnom prikazu. Uredno izrađen dnevnik prakse u neprofitnim organizacijama vrednuje se od 0-15 bodova.

5. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Šunje, Aziz, *Top–menadžer vizionar i strateg*, Sarajevo, Tirada, 2006.
2. Klepić, Z.: *Menadžment neprofitnih organizacija*, EF Sveučilište u Mostaru, 2014.
3. Ovsenik, M., Ambrož, M. (2002): *Neprofitni sektor na području socijalnih usluga*, Dom štampe, Zenica.

3.2. Dodatna literatura

1. Jurić, V. (2004): *Pedagoški menadžment – refleksija opće ideje o upravljanju*. Zagreb, Pedagogijska istraživanja, vol. 1(1), 137.–147.
2. Karić, N. (2011): *Značaj razvoja civilnog društva u ostvarivanju ciljeva socijalnog rada u zajednici*, Zbornik radova, Marija De Mattias, Zagreb.
3. Jevđić, J. (2007): *Volontiranje ljude čini sretnim*. Banja Luka: OKC.
4. Vijeće Europe. (1998): *Europska povelja o volonterizmu.* Strazburg.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SISTEM ZAŠTITE I PREVENCIJE U ISLAMU

Naziv predmeta: **Sistem zaštite i prevencije u islamu**		Šifra predmeta: 03-21/356-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Prof. dr. Sulejman Topoljak		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti islamsko-pravne nauke
Broj sati nastave sedmično: 3P + 1 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
45	15	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa filozofijom sistema prevencije i zaštite u islamu, principima sistema zaštite i prevencije kroz islam, uzrocima i posljedicama zanemarivanja preventivnog islamskog odgojnog rada s pojedincem i društvom, sistemom zaštite i prevencije u islamskim učenjima, vrijednosnim obrascima odgojnog rada u islamu, opasnostima od indoktrinacije i drugih ideoloških filozofija, primjenom islamskih normi, propisa i pravila u sprječavanju i intervencijama kod delinkventnosti, destruktivnih ponašanja kao i primjena istih za izgradnju podržavajuće zdrave sredine odrastanja i odgajanja zdrvog čovjeka, kao i prihvatanja islamskih normi i propisa u preventivnom sistemu u islamu s ciljem zaštite univerzalnih ljudskih vrijednosti: vjerovanja, prava na dostojanstven život, potomstva, imovinu i čast.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će moći demonstrirati razumijevanje filozofije odgoja i prevencije u islamu, sistema zaštite i prevencije u islamu, temeljnih pojmova i stručne literaturu, korištenje metoda i postupaka prevencije u sistemu zaštite u islamu, primjenjivanje principa religijske prevencije u profesionalnoj ulozi sociopedagoškog djelatnika, kritičko analiziranje, korigiranje i interpretiranje izazova koji su prijetnja i opasnost za opstanak i zdravlje pojedinca i društva, razbijanje predrasuda i iracionalnih shvatanja kroz prevenciju u borbi protiv svih vrsta nemoralnosti i destruktivnosti čovjeka u savremenom dobu, vještine razvijanja novih modela, strategija i programa prevencije u sistemu zaštite i prevencije u islamu, a zasnovane na autentičnim religijskim učenjima, principima, normama i shvatanjima.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Prevencije i preventivni odgoj opće naznake i značaj
2. Sedmica	Izvori, odlike, filozofija i principi preventivnog odgoja
3. Sedmica	Uloga vjere i morala u prevenciji
4. Sedmica	Prevencija i zaštita pet univerzalnih ljudskih vrijednosti
5. Sedmica	Uloga i značaj sankcija u prevenciji

6. Sedmica	Uloga i značaj društva u prevenciji
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Prevencija i zaštita porodice
9. Sedmica	Prevencija i zaštita društveno-političkih odnosa
10. Sedmica	Prevencija i zaštita tjelesnog, mentalnog i duhovnog zdravlja
11. Sedmica	Prevencija i zaštita identiteta
12. Sedmica	Prevencija i zaštita međuljudskih odnosa i svjetskog mira
13. Sedmica	Prevencija i zaštita ekologije
14. Sedmica	Prevencija i zaštita društvenog morala
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks. katedra	70 %
	2. prezentacije	15 %
	3. interaktivna nastava	15 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. esej	10	13. sedmica
3. I kolokvij	15	7. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što

ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Sulejman Topoljak, *Sistem prevencije i zaštite u islamu*, Novi Pazar, El-Kelimeh, 2017. 2. Muhamed Gazali, *Karakter muslimana*, Sarajevo, Bookline, 2003. 3. Jusuf Karadavi, *Enciklopedija islamskog odgoja*, Hedef, Zenica, 2020.
3.2. Dodatna literatura
1. Šefik Kurdić, *Islamski bonton*, Novi Pazar, El-Kelimeh, 2. Sulejman Topoljak, *Bračno prvo u islamu*, Novi Pazar, El-Kelimeh, 2015. 3. Sulejman Topoljak, *Islamski odgovori*, Novi Pazar, El-Kelimeh, 2012

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ENGLESKI JEZIK II

Naziv predmeta: **Engleski jezik II**		Šifra predmeta: 03-21/357-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti engleski jezik	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti engleski jezik	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je sticanje nivoa usmene i pismene kompetencije evropskog referentnog okvira B1/B2 i ovladavanje složenom leksikom iz oblasti studija.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita student će moći koristiti stručni leksički fond engleskog jezika iz oblasti socijalne pedagogije na nivou usmenih i pismenih kompetencija evropskog referentnog okvira B1/B2.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Engleski jezik I

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	How do you feel? Question forms
2. Sedmica	The best medicine, At the barbecue
3. Sedmica	We haven't got time; Modal verbs
4. Sedmica	It's a nightmare; What's the matter?
5. Sedmica	The tourist trade; Present Perfect Simple
6. Sedmica	Call that a holiday? A trip to India
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja); Born to be wild; Past simple and Past continuous
8. Sedmica	Natural medicines; It's just a game!
9. Sedmica	Home truths; Making comparisons
10. Sedmica	Flatpack world; Is this what you mean?
11. Sedmica	Decisions and Choices; Make up your mind; Protective parents;
12. Sedmica	Touch wood; What's your opinion?
13. Sedmica	One world; Changing weather; The passive; Recycle your rubbish;
14. Sedmica	Dangers at sea; Be careful!
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja); Look after yourself;

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	50 %
	2. prezentacije	50 %

2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	20	7. sedmica
2. II kolokvij	20	15. sedmica
3. esej	10	10. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju fond riječi i razvijaju kritičko razmišljanje iz sadržaja predmeta. Esej se piše na engleskom jeziku u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti od 0-10 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Face2face – Intermediate (Student's Book), Cambridge University Press, 2005.
2. Face2face – Intermediate (Workbook), Cambridge University Press, 2005.

3.2. Dodatna literatura

1. Stručna literatura po izboru nastavnika iz oblasti socijalne pedagogije na engleskom jeziku.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

NJEMAČKI JEZIK II

Naziv predmeta: **Njemački jezik II**		Šifra predmeta: 03-21/358-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz oblasti njemačkog jezika	Ime asistenta: Saradnik iz oblasti njemačkog jezika	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je sticanje nivoa usmene i pismene kompetencije evropskog referentnog okvira A2. Leksika se proširuje i uvježbava do razine aktivnog leksičkog fonda besprijevodnim i prijevodnim postupcima sa njemačkog jezika na bosanski jezik i obrnuto iz tematike koja je referentna za ovaj studij.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita student će moći koristiti leksički fond njemačkog jezika u pisanju i usmenoj komunikaciji iz svakodnevnog života i pojedinih pojmova iz struke na nivou usmene i pismene kompetencije evropskog referentnog okvira A2 i dostizanja kompetencija nivoa A2.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Njemački jezik I

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Berufs und Arbeitswelt
2. Sedmica	Grammatik (Präpositionen)
3. Sedmica	Tätigkeiten und Abläufe in Ämtern und Behörden
4. Sedmica	Grammatik (Satzklammern)
5. Sedmica	Gesundheit und Krankheit
6. Sedmica	Grammatik (Verben-Modalverben)
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja) Körperteile
8. Sedmica	Grammatik (Artikel- Possessivartikel)
9. Sedmica	Alltagsleben in der Stadt und auf dem Weg
10. Sedmica	Grammatik (Präpositionen- lokale Präpositionen)
11. Sedmica	Kundenservice (Telefongespräche)
12. Sedmica	Grammatik (Präpositionen- temporale Präpositionen)
13. Sedmica	Freizeit (Feste und Einladungen)
14. Sedmica	Grammatik: Zahlen – Ordinalzahlen
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja), Kleidung (Kaufhäuser)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	40 %

2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	20	7. sedmica
2. II kolokvij	20	15. sedmica
3. esej	10	10. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju fond riječi i razvijaju kritičko razmišljanje iz sadržaja predmeta. Esej se piše na Njemačkom jeziku u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti od 0-10 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. *Deutsch als Fremdsprache Schritte international 2* Kursbuch und Arbeitsbuch Hueber Verlag
2. *Schritte Übungsgrammatik Niveau A1-B1* Hueber Verlag

3.2. Dodatna literatura

Wörterbücher, Rechtschreibung, Grammatik der deutschen gegenwärtigen Sprache

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ARAPSKI JEZIK II

Naziv predmeta: **Arapski jezik II**		Šifra predmeta: 03-21/359-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: V
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: dr. sc. Hajrudin Hodžić, vanr. prof.		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti arapski jezik
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Cilj izučavanja ovog predmeta je da studente kroz časove prevodilačko-konverzacione prirode uvede u metode i načine upotrebe osnova arapskog književnog jezika u svakodnevnoj praksi, uz primjenu ranije naučenog gradiva.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će moći koristiti leksički fond za prevođenje arapskih tekstova vezanih za svakodnevni život, opisati vjerske i sadržaje iz oblasti socijalne pedagogije, te koristiti komunikaciju na arapskom jeziku na nivou B1 evropskog referentnog okvira.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Arapski jezik I

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Etika; Aktuelni sat
2. Sedmica	Zdravlje; Fonetičke vježbe
3. Sedmica	Turizam; Aktuelni sat;
4. Sedmica	Životinjski svijet; Fonetičke vježbe
5. Sedmica	Kućni ljubimci; Aktuelni sat;
6. Sedmica	Porodični život; Fonetičke vježbe
7. Sedmica	Aktuelni sat; I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Kuhinja; Fonetičke vježbe
9. Sedmica	Posao; Aktuelni sat
10. Sedmica	Predaja eseja; Fonetičke vježbe
11. Sedmica	Historijska mjesta; Aktuelni sat;
12. Sedmica	Stara arapska kuća; Fonetičke vježbe
13. Sedmica	Porodični problemi; Internet; Aktuelni sat;
14. Sedmica	Pubertet; Fonetičke vježbe
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	80 %
	2. prezentacije	10%
	3. gosti predavači	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. I kolokvij	20	7. sedmica
2. II kolokvij	20	15. sedmica
3. esej	10	10. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju fond riječi i razvijaju kritičko razmišljanje iz sadržaja predmeta. Esej se piše na Arapskom jeziku u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti od 0-10 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim i usmenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 – 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Na završnom usmenom ispitu, profesor dodjeljuje studentu 0 – 10 bodova, a organizuje se kroz slobodni i stručni razgovor sa studentom o nekoliko tema iz oblasti nastavnog predmeta koji je tretiran naročito u obaveznoj literaturi. Nakon obavljenog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Abs, Mohamad i drugi: Arabic for non-native speakers, Abu Dhabi, 2012.
2. Grupa autora: Al-'Arabiyya bayn yadayk, Rijad, 2002.

3.2. Dodatna literatura

1. Sikirić, Š., Pašić, M., Handžić, M.: Gramatika arapskog jezika I, 1984;
2. Nakičević, O., Ahmetspahić, M.: Priručnik arapskog jezika I, Sarajevo, 1989.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

METODE IGROM I KREATIVNA TERAPIJA

Naziv predmeta: **Metode igrom i kreativna terapija**		Šifra predmeta: 03-21/361-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Dr.sc. Nusreta Kepeš	Ime asistenta: Dr.sc. Nedim Čirić	
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praksa*	***Ukupno***
45	30	40	25	10	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim pojmovima u okviru predmeta Metode igrom i kreativna terapija, uvjetima za rad sa djecom bez roditeljskog staranja, razvojnim poteškoćama, kategorijom djece i mladih iz marginaliziranih skupina, smetnjama i poremećajima u ponašanju, tragovima nasilja kod osoba koje su ga pretrpile, oblicima igara, zabavno – kreativnim aktivnostima, radionicama, metodičkim umijećima za podsticanje kreativnosti u učenju, obavljanju i izvršavanju zadataka, terapijskim postupcima i kreativnom terapijom u rehabilitaciji, resocijalizaciji, adaptaciji i relaksaciji.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i objasniti smetnje i teškoće u učenju kod djece i mladih, sastaviti plan rada u marginaliziranim skupinama, koristiti terapijske tehnike i metode podsticanja motivacije u radu sa djecom, mladima i odraslima s ciljem prevazilaženja različitih teškoća u svakodnevnom funkcionisanju, koristiti i valorizirati učinkovitost metoda i tehnika u radu sa djecom sa ispoljavajanjem anksioznog poremećaja u vrtiću i školi, predložiti i provesti radno- okupacione tehnike u terapijskim zajednicama (tehnika muziko terapije, art terapije, terapije igrom u radu sa djecom, mladima i osobama treće životne dobi).
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Povjesni razvoj psihoterapije i savremena psihoterapija. MKB 10 dijagnostika mentalnih poremećaja kod djece, mladih i odraslih osoba.
2. Sedmica	Metode i tehnike rada s djecom sa poteškoćama u učenju (vještine samostalnog učenja, multi senzoričko učenje, mape uma, vještine mišljenja, vještine pisanja i zapamćivanja, vještine metakognicije, vještine pokazivanja znanja,
3. Sedmica	Tehnike razgovora u radu sa djecom i mladima u cilju socio-emocionalnog, odgojnog i motivacijskog napretka, vanjski i unutrašnji lokus kontrole, Terapijske tehnike (usmjerena prema djetetu, porodici, školi/vrtiću i socijalnom okuženju), Nagrade, tehnike gašenja, izolacija
4. Sedmica	Rad na ciljevima promjene radnih navika i podizanja motivacije za odgovorno podnašanje i motivaciju za učenjem, upitnici, tabele, nedovršene rečenice o stavovima u vezi sa školom, učenjem i vlastitim sposobnostima.

5. Sedmica	Metode i tehnike rada sa djecom sa ispoljenim anksioznim poremećajem u vrtiću i školi (problemi separacije, specifične fobije, socijalne fobije, panik atak, agorafobija, OKP i sl.) art terapija, terapija pokretom.
6. Sedmica	Mindfullness tehnike i tehnike disanja kod djece sa anksioznim poremećajem. Metoda igre i socioterapija (evokativne -podsjećanje grupne terapije, direktivne grupe, didaktičke grupe)
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Kreativne radno- okupacioni tretmani u terapijskim zajednicama-vođenje savjeta grupe i metoda vođenja u terapijskim zajednicama
9. Sedmica	Primjena Montessori metoda u radu sa djecom koja ispoljavaju agresivnost, praktične aktivnosti u funkciji dječjeg razvoja, Artikulacioni tretman po Montessori metodi.
10. Sedmica	Rad na sebi – profesionalno sagorijevanje (burnout), tehnike procesa sagorijevanja, prevencija-mogućnost izbjegavanja i odlaganja, emocionalne relacije pomagača, dramatizacija profesionalaca,
11. Sedmica	Muziko terapija, notno opismenjavanje u Montessori vrtićima, vježbe tišine, primjena Montessori materijala senzorno- perceptivnog centra u radu sa djecom s poteškoćama u razvoju,
12. Sedmica	Metode igre i postupci u podučavanju djece s poremećajima iz autističkog spektra, rana intervencija, bihevioralna psihoterapija, metoda rješavanja problema, tehnike razvoja razmišljanja, rad sa emocionalno depriviranim.
13. Sedmica	Metode rada sa darovitom djecom i njihova uloga u školi (otkrivanje darovitosti, kreiranje program za darovite, metode i tehnike afektivnog proučavanja darovite djece). Realitetna terapija
14. Sedmica	Igra kao princip i metoda rada u razvoju govora (metode pričanja sa djecom, stvaralačko pričanje, nonsesno pričanje). Metode korištenje tekstova dječje književnosti, prepričavanja, ilustracije i demonstracije, praktičnih radova, igra i govor, samogovor u igri djece, govor u igrama o ulogama, pokretne igre, dramatizacija tekstova.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	25 %
	2. prezentacije	60 %
	3. praktičan rad	10 %
	4. gost predavač	5 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. I kolokvij	10	7. sedmica
3. Metodička praksa	15	11. sedmica
4. II kolokvij	10	15. sedmica
5. Seminarski rad	15	10. sedmica
6. završni ispit	40	Ispitni termini
2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:		

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
3. Metodička praksa je praktičan oblik rada studenata u trajanju od 10 sati u odgojno-obrazovnim i socijalnim ustanovama, te nevladinim organizacijama kroz praktičan rad sa populacijom iz slijedećih kategorija: rad sa predškolskim uzrastom, rad sa porodicama koje su pretrpjele neki vid nasilja, rad sa djecom bez roditeljskog staranja, rad sa ovisnicima, rad sa osobama treće životne dobi, rad sa roditeljima, rad sa djecom sa teškoćama u razvoju, rad sa marginaliziranom skupinom djece i rad sa darovitom djecom. Zadatak studenta na metodičkoj praksi jeste realizacija konkretnih praktičnih aktivnosti kroz praktičan rad sa populacijom iz nabrojanih kategorija. U realizaciji metodičke prakse studentima pomoć pružaju mentor iz ustanove i predmetni profesor, koji i verificiraju uspješno obavljenu metodičku praksu. Uspješno obavljena praksa vrednuje se od 0-5 bodova od strane mentora iz ustanove i predmetnog profesora. Dnevnik metodičke prakse ovjerava se pečatom ustanove, a potpisuje ga predmetni profesor. Strukturu dnevnika metodičke prakse, studenti osmišljavaju kreativno sami, uvažavajući kriterije za ostvarivanje bodova. Elementi dnevnika metodičke prakse treba da sadrže radioničku aktivnost sa slijedećim karakteristikama:: 1. opis ustanove, 2. predstavljanje specifičnosti praktične radioničke aktivnosti, 3. osobenost primjene metoda, igara i terapijskih postupaka sa sredstvima za rad, 4. opis populacije sa kojom se provodi radionička aktivnost, 5. dometi djelovanja radionice, 6. ograničenja u funkcioniranju učesnika, 7. intervju s jednim od učesnika radionice, 8. predstavljanje radioničkog programa, 9. radionica u ilustrativnom prikazu. Uredno izrađen dnevnik metodičke prakse vrednuje se od 0-10 bodova.
4. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Metode igrom i kreativna terapija. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
5. Završni ispit se provodi u usmenoj i praktičnoj formi istovremeno, a obuhvata nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom usmenom i praktičnom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog i praktičnog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema

članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Galić-Jusić, I., (2004) *Djeca s teškoćama u učenju, rad na spoznajnom razvoju, vještinama učenja, emocijama i motivaciji*, Ostvarenje – Donji Vukojevac 2. Matić, R,. (1986) *Metodika razvoja govora djece do polaska u školu*, dopunjeno izdanje, Nova prosveta, Beograd 3. Despotović, T., (2002) *Pomoć pomagačima*, Save the Children, UK Beograd,
3.2. Dodatna literatura
1. McCurry and all (2009) *Parenting your Anxious childr with Mindfulness and acceptance*, New Harbinger Publications 2. WHO (2001) *Uputstva za dijagnostiku i tretman mentalnih poremćaja u primarnoj zaštiti*, MKB -10 Poglavlje za primarnu zaštitu, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu 3. Sally Yahnke Walker (2002); *Darovita djca, vodič za roditelje i odgajatelje*, Veble commerce, Zagreb.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

METODIKA DUHOVNOG ODGOJA

Naziv predmeta: **Metodika duhovnog odgoja**		Šifra predmeta: 03-21/362-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: dr.sc. Hakija Kanurić	Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej i prezentacija*	***Ukupno***
30	30	45	20	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa područjem duhovnih i dobrotvornih poduhvata i organizacija koje svoje socijalno djelovanje temelje na duhovnosti i duhovno znanstvenom pristupu sociopedagoškom radu, razumjeti metode i postupake za duhovnu stabilnost i čvrstinu, primjenjivati metode i postupke s ciljem uzdizanja pojedinca i grupe u društveno moralnom području odgojnog djelovanja, razvijati strategije za podršku duhovnog uzdignuća i sprječavanje duhovnog posrnuća kroz intervencije i podržavajuće aspekte odgojnog rada, te upoznati se sa načinima kako pružiti pomoć kome je potrebna kroz duhovno osnaživanje.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će se moći prepoznati i opisati duhovne vrijednosne obrasce i modele u subkulturnom i vjerskom identitetu, analizirati različite uzroka i posljedice duhovnog posrnuća, koristiti se postupcima i metodama za duhovno osnaživanje, strategijama i tehnikama oslobađanja od nemoralnih osobina, sastaviti i provesti preventivni plan promoviranja i educiranja djece, mladih i odraslih o osobinama i značajnim vrijednostima iz domena morala i duhovnih vrijednosti, koristiti sociopedagoške intervencije kroz podršku u izgrađivanju poželjnih duhovnih vrijednosti kako bi pojednici postali socijalno poželjni i prepoznatljivi članovi društvene zajednice.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definicija i pojmovi duhovnosti
2. Sedmica	Nastanak čovjeka i njegovo dualističko biće
3. Sedmica	Vjerovanje u Allaha, dž.š., meleke, knjige, poslanike
4. Sedmica	Vjerovanje u Sudnji dan, sudbinu, prolaznost materije i besmrtnost duha i vječni život na ahiretu
5. Sedmica	Promišljanje o harmoniji u svemiru i prirodi
6. Sedmica	Uloga duhovnog odgoja u odnosu na materijalna dostignuća
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Stanja i vrste srca i duše
9. Sedmica	Katarza i duhovno uzdizanje
10. Sedmica	Bolesti srca, pritvornost (rijaluk)

11. Sedmica	Narcisoidnost
12. Sedmica	Pokajanje (tevba)
13. Sedmica	Strpljenje i zahvalnost
14. Sedmica	Strah i nada
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	75 %
	2. prezentacije	25 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej i prezentacija	20	8-14. sedmice
2. kolokvij I	15	7. sedmica
3. kolokvij II	15	15. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje esejskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova
3. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Hakija Kanurić, *Imanski odgoj*, Bihać, 2021. 2. Ferid, Ahmed, *Bistro more pobožnosti i suptilnosti*, OAIO, Zenica, 1999. 3. Seid Havva, *Naš duhovni odgoj,* Behram-begova medresa u Tuzli, Sarajevo, 2003.
3.2. Dodatna literatura
1. Šefik Kurdić, *Pedagogija Muhammeda, a.s*., Zenica 2011. 2. Dževad Hodžić, *ETIKA* (Uvod u islamsko i zapadno mišljenje), FIN, Sarajevo, 2005. 3. Ebu Hamid el-Gazali, *Ihjau ulumid-din*, Bookline d.o.o., Sarajevo, 2005. 4. Ahmed Muaz Hakki, *Moral muslimana*, Bookkline d.o.o. – El-Kelimeh, Sarajevo, 2004. 5. Mehtić, *Milodar upućenim*, IPF Zenica, Zenica, 2008.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

Naziv predmeta: **Psihologija ličnosti**		Šifra predmeta: 03-21/363-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: dr.sc. Dijana Sulejmanović	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti psihologije	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Samostalni istraživački rad*	***Ukupno***
30	30	35	30	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa aspektima tumačenja i interpretacijama ličnosti, psihodinamskim, fenomenološkim, humanističkim i sociokognitivnim pristupom izučavanju ličnosti, sa osnovnim metodološkim pristupima u psihologiji ličnosti, analizirati ljudske prirode, upoznati se sa instrumentima za proučavanje tipova ličnosti, dimenzija ličnosti, crta ličnosti i sl., analizirati kako ličnost nastaje, razvija se i organizira kroz dostupne teorijske razvojne pristupe.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći tumačiti temeljne pojmove iz psihologije ličnosti, razlikovati pojedine tipove ličnosti, objasniti kako se mijenja i razvija ljudska priroda pod uticajem procesa učenja, razlikovati i uspoređivati dimenzije ličnosti, opisati kako ličnost nastaje, razvija se i organizira kroz dostupne teorijske razvojne pristupe, te koristiti tehnike za ispitivanje i procjenu osobina ličnosti i poremećaja ličnosti svih dobnih skupina.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Upoznavanje sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada te obavezama studenata.
2. Sedmica	Psihologija ličnosti kao naučna disciplina, definisanje i deskripcija ličnosti.
3. Sedmica	Pregled teorija ličnosti.
4. Sedmica	Procjenjivanje i mjerenje u psihologiji ličnosti.
5. Sedmica	Psihodinamičke teorije ličnosti.
6. Sedmica	Odbrambeni mehanizmi ličnosti.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Humanističko-egzistencijalističke teorije ličnosti.
9. Sedmica	Kognitivne teorije ličnosti.
10. Sedmica	Dispozicijske teorije ličnosti.
11. Sedmica	Stabilnost osobina ličnosti.
12. Sedmica	Istraživanja ličnosti - noviji pravci istraživanja razvoja ličnosti.
13. Sedmica	Ličnost i socijalna interakcija.
14. Sedmica	Kultura i ličnost.

15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	25%
	2. prezentacije	25%
	3. interaktivna nastava	25%
	4. istraživačka nastava	25%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. samostalni istraživački projekat	30	15.sedmica
3. I kolokvij	20	7. sedmica
4. II kolokvij	20	15. sedmica
5. završni ispit	20	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom i izlaganjem istraživačkog projktnog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Istraživački rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme istraživačkog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost istraživačkog rada do maksimalno predviđenih 30 bodova. Profesor može vratiti istraživački rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen istraživački rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-30 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 20 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Larsen, R. J. i Buss, D. M. (2008). *Psihologija ličnosti*. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Lacković-Grgin, K. i Penezić, Z. (2019). *Ličnost: razvojno-psihološka perspektiva*. Jastrebarsko: Naklada Slap
3.2. Dodatna literatura
1. Fulgosi, A. (1997). *Psihologija ličnosti: teorije i istraživanja*. Zagreb: Školska knjiga. 2. Smederevac, S. i Mitrović, D. (2009). *Ličnost - metodi i modeli.* Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. 3. Kolenović-Đapo, J., Drače, S. i Hadžiahmetović, N. (2015). *Psihološki mehanizmi odbrane. Teorijski pristupi, klasifikacija i vodič za vježbe*. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Hall, K. S. i Lindsey, G. (1983). *Teorije ličnosti*. Beograd: Nolit.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

PENOLOGIJA

Naziv predmeta: **Penologija**		Šifra predmeta: 03-21/364-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pravo		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti pravo
Broj sati nastave sedmično: 2 P + V 2		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	Praksa	***Ukupno***
30	30	40	10	15	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa Penologijom kao naučnom disciplinom, temeljnim penologijskim pojmovima, zakonitostima i normativnim principima u penološkoj znanosti, kršenjem pravila i normi, društveno reagiranje, sankcijama, kažnjavanjem i sl. u području penološke prakse, različitim modelima penološkog tretmana s ciljem rehabilitacije počinitelja kaznenih i prekršajnih djela.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći opisati i objasniti temeljne pojmove iz Penologije, analizirati i provoditi zakonitosti i normativne principe u penološkoj praksi, valorizirati svrhe i ishode primjene pojedinih metoda kažnjavanja u penološkoj praksi, koristiti različite modela penoloških tretmana s ciljem rehabilitacije počinitelja kaznenih i prekršajnih djela.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Predmet, ciljevi, zadaci i metode penologije
2. Sedmica	Veza penologije i drugih znanosti
3. Sedmica	Kršenje društvenih pravila ponašanja
4. Sedmica	Razdoblja, etape i načini društvenog reagiranja.
5. Sedmica	Razvoj shvaćanja o pravnoj i društvenoj osnovi kazne i cilju kažnjavanja
6. Sedmica	Svrha i ciljevi kažnjavanja i izvršenja ostalih sankcija
7. Sedmica	Mjesto i uloga kazni zatvora u sustavu sankcija.
8. Sedmica	Totalne institucije
9. Sedmica	Kriza kazne zatvora i institucionalnog tretmana
10. Sedmica	Savremene tendencije u zakonodavstvima i penološkoj praksi
11. Sedmica	Međunarodna suradnja u penološkoj teoriji i praksi
12. Sedmica	Uloga međunarodnih organizacija u razvoju i humanizaciji sistema izvršenja sankcija
13. Sedmica	Međunarodna pravila, deklaracije i konvencije o ljudskim pravima osuđenika.
14. Sedmica	Zatvor i socijalna okolina

15. Sedmica	Kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	45 %
	2. praktičan rad	15 %
	3. prezentacije	40 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej	15	10. sedmica
2. penološka praksa	15	14. sedmica
3. kolokvij	20	15.sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova.
2. Penološka praksa predstavlja praktičan rad studenta u trajanu od 15 sati praktičnog rada u relevantnim institucijama. Za kvalitetno obavljenu penološku praksu i dostavljen izvještaj penološke prakse, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova. Za vrijeme penološke prakse, studenti su obavezni posjetiti neku od institucija (disciplinski centar, centar za odgoj, kaznenopopravni zavod i sl), upoznati se tretmanima i programima koji se provode u cilju socijalne rehabilitacije određenih lica. Mentor iz nadležne ustanove ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada studenta, na osnovu realiziranih praktičnih aktivnosti kroz rad studenta. Penološka praksa se vrednuje od 0-15 bodova zajednički od strane mentora u ustanovi i predmetnog profesora na slijedeći način:
   a) Samostalno učešće studenta u aktivnostima rehabilitacije i sl. od 0-5 bodova
   b) Dnevnik penološke prakse ovjerava se pečatom ustanove, a potpisuje ga predmetni profesor. Strukturu dnevnika prakse, studenti osmišljavaju kreativno sami, uvažavajući kriterije za ostvarivanje bodova. Elementi dnevnika prakse treba da sadrže slijedeće:: 1. opis ustanove, 2. predstavljanje specifičnosti programa rehabilitacije, 3. osobenost primjene metoda, sredstava, strategija u penološkoj praksi ustanove, 4. dometi djelovanja, 5. ograničenja u funkcioniranju, 6. intervju, 7. predstavljanje ustanove u ilustrativnom prikazu. Uredno izrađen dnevnik penološke prakse vrednuje se od 0-10 bodova.
3. Kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pismenoj formi, a obuhvata nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). Kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje

prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Knežević. M. *Penologija u socijalnom rada i socijalni rad u penologiji*, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2008. 2. Šeparović, Z.: *Kriminologija i socijalna patologija.* Zagreb, 1981. (poglavlje 18);
3.2. Dodatna literatura
1. Macanović N. I Nadarević D. (2014.) *Penološka andragogija*, EDC, Banja Luka, 2. Kupčević-Mlađenović, R.: *Osnovi penologije*. Svjetlost, Sarajevo, 1981 3. Žunić-Pavlović V. I Kovačević R. (2011), *Penološka rehabilitacija*, OFF-SET, Tuzla

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNI SISTEM U ISLAMU

Naziv predmeta: **Socijalni sistem u islamu**		Šifra predmeta: 03-21/365-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Prof. dr. Sulejman Topoljak		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti islamsko-pravne nauke
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 75

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Istraživački rad*	***Ukupno***
45	30	25	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa socijalnim sistemom u islamu, njegovom filozofijom, izvorima i ciljevima, elementima islamskog socijalnog sistema u savremenim socijalnim sistemima, pojmovima siromaštva i ranjivih kategorija društva, realnim uzrocima siromaštva i socijalne nepravde u svijetu sa aspekta islamske socijalne filozofije, paradigmom socijalne pravdi i načinom rješavanja socijalnih problema sa aspekta islamskih socijalnih učenja, korištenjem termina socijalnih potreba i problema u vjerskim učenjima i učenjima savremene civilizacije, strategijama rješavanja savremenih problema kroz principe, načela i instrumente koje nudi islamski socijalni sistem.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti osnovne principe, izvore i filozofiju islamskog socijalnog sistema, prepoznati socijalnu nepravdu i njene uzroke u savremenom društvu, sastaviti plan za rješavanje socijalnih problema u obitelji, lokalnoj i široj zajednici, racionalno koristiti socijalne instrumente pri zaštiti ranjivih kategorija društva u lokalnoj i široj zajednici, sagledati strategije rješavanja socijalnih problema u savremenom društvu koje nudi islamsko učenje, prezentirati i argumentirati stavove socijalnog učenja islama kao djelotvornog u rješavanju socijalnih problema čija autentična primjena bi mogla iskorijeniti u postupnosti siromaštvo u društvu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam, značenje, važnosti i filozofija socijalnog sistema u islamu. Socijalni problemi i socijalna politika u religijskom učenju u savremenom socijalnom sistemu.
2. Sedmica	Odlike socijalnog sistema u islamu. Komparacija savremenih socijalnih sistema i religijskih socijalnih učenja.
3. Sedmica	Privatno i javno vlasništvo u islamu. Prirodni resursi i ljudska populacija – socioekonomski problemi.
4. Sedmica	Nastanak i razvoj socijalnog sistema u islamu i drugim sistemima. Socijalni sistem u Bosni i Hercegovini i okruženju.
5. Sedmica	Socijalno pitanje u islamu, siromaštvo i bogatstvo. Terensko istraživanje

	socijalnog sistema u Bosni i Hercegovini kroz siromaštvo i bogatstvo.
6. Sedmica	Uzroci socijalne nepravde i siromaštva
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Moralni principi socijalnog sistema u islama
9. Sedmica	Osnovni principi islamske ekonomije
10. Sedmica	Socijalne kategorije u islamskom socijalnom sistemu
11. Sedmica	Izvori socijalnog sistema u islamu
12. Sedmica	Primjena socijalnog sistema u islamu
13. Sedmica	Zekjat i socijalni sistem u islamu
14. Sedmica	Vakuf i socijalni sistem u islamu i socijalne islamske institucije i baština na našim prostorima
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	25 %
	3. terensko istraživanje	15 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. Istraživački seminarski rad	20	10-14 sedmica
3. I kolokvij	10	7. sedmica
4. II kolokvij	10	15. sedmica
5. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom istraživačkog seminarskog rada studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Istraživački seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom izrade istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov istraživačkog seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost terenskog istraživanja do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti istraživački seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde rada. Za kvalitetno urađen istraživački seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-20 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-10 bodova i II kolokvij se boduje od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane

tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Sulejman Topoljak, *Socijalni sistem u islamu, skripta za internu upotrebu*, Bihać, 2017.

2. Sulejman Topoljak, *Socijalne kategorije ljudi u svjetlu islamskog učenja i pedagogije*, Novi Pazar, El-Kelimeh,2010.

3. Sulejman Topoljak, *Zekat i sadakatul-fitr, savremena aktuelna pitanja*, Novi Pazar, El-Kelimeh, 2007.

3.2. Dodatna literatura

1. Jusuf Karadavi, *Islam i siromaštvo*, Sarajevo, Bemust, 2003.

2. Abul-'Ala el-Mevdudi, *Islam i društveno ekonomski sistem*, Mladi muslimani, Sarajevo.

3. Mustafa Sibai, *Fenomen islamske civilizacije*, Bihać, 2005.

4. Ahmet Alibašić, *Savremene muslimanske dileme*, CNS, Sarajevo.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNI RAD U OBRAZOVNIM I ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

Naziv predmeta: **Socijalni rad u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama**		Šifra predmeta: 03-21/366-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad	Ime asistenta: mr. sc. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + V 2	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski*	*Ukupno*
30	30	30	10	100

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim područjem socijalnog rada u zdravstvenim i obrazovnim ustanovama, vještinama za korištenje specifičnih metoda i tehnika u radu sa ciljanom grupom (učenici, roditelji, nastavnici/vaspitači i lokalna zajednica), socijalnim radom kroz funkciju prevencije poremećaja u ponašanju, socijalne isključenosti, maloljetničke delinkvencije, nasilja u porodici, vršnjačkog nasilja, vještinama izrade i implementacije preventivnih programa u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, ulogom socijalnog rada u prevenciji, liječenju bolesti i tretmanskom postupku, te primjenom metodskih postupaka u socijalnom radu u zdravstvu.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći opisati i sagledati profesionalna područja socijalnog rada u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, analizirati i provesti program prevencije poremećaja u ponašanju djece, mladih i odraslih, sastaviti plan preventivnih programa u ustanovama obrazovanja i zdravstva, koristiti metode, postupke i tehnike socijalnog rada u prevenciji i liječenju bolesti i tretmanskim iskustvima.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Historijski razvoj socijalnog rada u ustanovama odgoja i obrazovanja
2. Sedmica	Teorijski okvir i određenje socijalnog rada u školi
3. Sedmica	Metode socijalnog rada u odgojno-obrazovnim ustanovama
4. Sedmica	Uloga obrazovnih ustanova u prevenciji poremećaja u ponašanju učenika
5. Sedmica	Socijalni rad u ustanovama za djecu sa posebnim potrebama
6. Sedmica	Saradnja socijalnog radnika sa roditeljima i nastavnicima
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Saradnja socijalnog radnika sa ustanovama u lokalnoj zajednici
9. Sedmica	Izrada i implementacija preventivnih programa
10. Sedmica	Primjeri dobre prakse
11. Sedmica	Stanje i perspektive socijalnog rada u obrazovnim ustanovama u BiH
12. Sedmica	Doprinos socijalnog rada zdravstvenoj zaštiti
13. Sedmica	Socijalni rad u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

14. Sedmica	Metode socijalnog rada u zdravstvu
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	40 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	4. sedmica
2. kolokvij I	15	7. sedmica
3. kolokvij II	15	15. sedmica
4. seminrski rad	10	10. sedmica
5. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Lučić, E., (2019) *Osnove socijalnog rada u školi*. SORELI doo Tuzla. 2. Gavrilović, A., Šućur-Janjetović, V. (2014) *Socijalni rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama*. Banja Luka, Univerzitet u Banjoj Luci Fakultet političkih nauka. 3. Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu (2018). *Socijalni rad u zdravstvu*. Zbornik radova sa konferencije održane 28.02.2018.god
3.2. Dodatna literatura
1. Čekerevac, A., (2020). *Praktikum:* Socijalni rad u školi. 2. Kolašinac, A., (2019). *Ostvarivanje socijalnog rada u srednjim školama Kantona Sarajevo.* 3. Zbornik radova: Izazovi i perspektive pomagačkih profesija, 2019. Islamski pedagoški fakultet Bihać.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

OSNOVE PSIHOTERAPIJE I SAVJETOVANJA

Naziv predmeta: **Osnove psihoterapije i savjetovanja**		Šifra predmeta: 03-21/367-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: dr.sc. Dijana Sulejmanović	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti psihologija	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Istraživački rad*	***Ukupno***
30	30	20	20	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim pojmovima psihoterapije i savjetodavnog rada, ulogom psihoterapeuta, dometima i ograničenjima psihoterapijskog i savjetodavnog rada sa klijentima, tehnikama na temelju iskustvene izgradnje odnosa, razgovora, komunikacije i promjena ponašanja s ciljem uticaja na poboljšavanje mentalnog zdravlja klijenta, odnosima unutar grupe (poput obitelji) i sl, terapijskim postupcima, odnosima, ciljevima i pravcima u psihoterapiji i savjetodavnom radu, psihičkim poremećajima, tehnikama rada na sebi, otkrivanja vlastitih potencijala, novih izvora motivacije, novih uvida o sebi i drugima i zaštiti mentalnog zdravlja.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći opisati i tumačiti stručnu terminologiju iz psihoterapije i savjetodavnog rada, objasniti značaj psihoterpaijskih postupaka u sociopedagoškim intervencijama kroz rad sa djecom, mladima i odraslima kod prevazilaženja sukoba, početnih faza straha, tjeskobe i sl, analizirati i sagledati ograničenja psihoterapijskog i savjetodavnog rada sa različitim uzrasnim skupinama, koristiti postupke, metode i tehnike za poboljšavanje i zaštitu mentalnog zdravlja, valorizirati terapijske postupke u sociopedagoškom i savjetodavnom radu, koristiti strategije podsticanja motivacije za rad na sebi, otkrivanja vlastitih potencijala, novih izvora motivacije, novih uvida o sebi i drugima i zaštiti mentalnog zdravlja.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Opća psihopatologija

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Upoznavanje sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada te obavezama studenata.
2. Sedmica	Psihoterapija i savjetovanje - definiranje osnovnih pojmova.
3. Sedmica	Psihoterapeut/savjetovatelj kao osoba s terapijskim učinkom.
4. Sedmica	Tok psihoterapije i savjetovanja.
5. Sedmica	Terapijski odnos.
6. Sedmica	Tehnike u psihoterapiji i savjetovanju.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)

8. Sedmica	Istraživanja efikasnosti psihoterapije i savjetovanja.
9. Sedmica	Terapija parova. Grupna terapija. Porodična terapija.
10. Sedmica	Psihoanalitička terapija.
11. Sedmica	Kognitivno-bihejvioralna terapija.
12. Sedmica	Geštalt terapija.
13. Sedmica	TA pristup psihoterapiji i savjetovanju.
14. Sedmica	Etička pitanja u psihoterapijskoj/savjetodavnoj praksi.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	25%
	2. prezentacije	25%
	3. interaktivna nastava	25%
	4. rad na tekstu	25%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	4. sedmica
2. kolokvij I	20	7. sedmica
3. kolokvij II	20	15. sedmica
4. prezentacija istraživačkog rada	20	14. sedmica
5. završni ispit	30	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom i izlaganjem prezentacije istraživačkog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Istraživački rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme istraživačkog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost istraživačkog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti istraživački seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za urađen i prezentiran istraživački rad, student može ostvariti od 0-20 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta.

Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Corey, G. (2004). *Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije*. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Kozarić-Kovačić, D. i Frančišković, T. (2014). *Psihoterapijski pravci.* Zagreb: Medicinska naklada. 3. Hackney, H. L. i Cormier, S. (2012). S*avjetovatelj - stručnjak. Procesni vodič kroz pomaganje*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (odabrana poglavlja)
3.2. Dodatna literatura
Naučni članci iz aktuelne periodike.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

EKOLOŠKA PEDAGOGIJA SA EKOTERAPIJOM

Naziv predmeta: **Ekološka pedagogija sa ekoterapijom**		Šifra predmeta: 03-21/368-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija	Ime asistenta: mr. sc. Arijana Midžić, ass.	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: **60**	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praktičan rad*	***Ukupno***
30	30	25	10	5	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa problemima ekološkog odgoja i obrazovanja, osmišljavanjem praktičnih ekoloških aktivnosti odgojnog djelovanja, ekološkim kompetencijama, važnosti razvijanja ekološke svijesti, ekoloških navika i ekološke pismenosti kroz upoznavanje ekopedagoških aspekata obrazovanja o okolišu i održivom razvoju, sa ekostrategijama i ekoterapijskim tehnikama u rješavanju individualnih problema, ekologizacijom kurikuluma kroz konkretne ekološke sadržaje u školskom, obiteljskom i društvenom okruženju, načinom organizacije slobodnog vremena kroz prizmu zdravlja, ekološkog i estetskog života u prirodi.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći opisati i analizirati savremene ekopedagoške probleme društva, sastaviti plan realizacije različitih ekoloških aktivnosti, odabrati ekopedagoške strategije učenja, razviti ekopedagošku kompetentnost za podsticanje razvoja ekokulture, ekološke inteligencije i podizanja ekološke svijesti kod svih generacija, uskladiti umijeća planiranja, organizacije i valorizacije ekoodgojnog rada i vrijednosti sa ekološkim ambijentom odrastanja, prepoznati ulogu, značaj škole i porodice u promociji ekološkog odgoja i obrazovanja, predvidjeti mogućnosti ekoedukacije javnosti, koristiti ekološke metode za rješavanje ekoloških problema, sudjelovati u lociranju ekozona pogodnih za ekoterpaiju, sagledati ekostrategije za promociju zdravlja i zdravih stilova života, koristiti ekoterapiju za rehabilitaciju, odmor i relaksaciju u sociopedagoškoj praksi, provesti postulate metodike ekoodgojnog rada u pedagoškom i socijalnom radu sa djecom, mladima i odraslima.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Ekološka pedagogija kao znanstvena disciplina.
2. Sedmica	Cilj, oblici i vrste obrazovanja o okolišu i održivom razvoju.
3. Sedmica	Ekosvijest, ekokultura, ekonavike i interakcija s prirodom.
4. Sedmica	Sadržaji ekološkog odgoja u savremenoj obitelji i školi
5. Sedmica	Ekološka inteligencija i ekopismenost- uvjet održivog razvoja
6. Sedmica	Zakonodavstvo i međunarodni pravni ekološki dokumenti

7. Sedmica	I ekoradionica – praktična provjera znanja
8. Sedmica	Metode i sredstva ekološkog odgoja. Ekološke kompetencije.
9. Sedmica	Modeli škole u prirodi – vrijednosti NPP-a škole u prirodi.
10. Sedmica	Obilježavanje značajnih međunarodnih ekoloških datuma.
11. Sedmica	Ekološke aktivnosti u lokalnoj zajednici – ekološka akcija.
12. Sedmica	Strategije, metode i tehnike ekoterapije i zdravi stilovi života.
13. Sedmica	Značaj i uloga prirode u relaksiranju pojedinca.
14. Sedmica	Ekozone, ekoishrana, živjeti eko!
15. Sedmica	II ekoradionica – praktična provjera znanja

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	20%
	2. prezentacije	40%
	3. ekološke radionice	20%
	4. praktičan rad – ekološka akcija	10%
	5. gost predavač	10%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi, aktivnosti	10	1-15 sedmica
2. I ekoradionica	15	7. sedmica
3. seminarski rad	10	9. sedmica
4. Izvještaj ekološke akcije	10	11. sedmica
5. II ekoradionica	15	15. sedmica
6. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II ekoradionica (praktične provjere znanja) rade se u praktičnoj formi, a obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). Ekoradioničke aktivnosti predstavljaju praktičnu provjeru znanja studenata kako bi se provjerile razine razvijenosti umijeća studenata neophodnih za podsticanje razvoja ekoloških navika, ekološke svijesti, ekološke pismenosti, zdravih stilova života, ekoterapije i sl. I ekoradionica se boduje od 0-15 bodova i II ekoradionica se boduje od 0-15 bodova.
3. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do

maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.

4. Izvještaj ekološke akcije podrazumijeva praktičan rad studenta na terenu kroz obrazovne, socijalne i zdravstvene ustanove, s ciljem podizanja ekološke svijesti i zaštite zdravlja čovjeka. Studenti će učestvovati u ekološkoj akciji na području vlastite lokalne zajednice ili biti inicijatori za realizaciju ekološke akcije u svojoj lokalnoj zajednici. Nakon realizacije iste, studenti su obavezni ekoedukacijski promovirati ekološke navike, ekoližošku svijest i ekopismenost kao vrijednosne obrasce važne za čovjeka u savremenom dobu. Izvještaj ekološke akcije predstavlja autoanalizu potencijala, snaga i sposobnosti studenata u ekopedagoškom i ekoterapijskom aspektu praktičnog ekološkog rada. Za kvalitetno urađen pismeni izvještaj ekološke akcije sa pratećim ilustracijama sa terena, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
5. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Omerović , M. (2012). *Osnove ekološke pedagogije, metode ekološkog odgoja i obrazovanja,* Tuzla: Off Set.
2. Goletić, Š. (2006). *Obrazovanje o okolišu i održivom razvoju*, Sarajevo: Fondeko.

3.2. Dodatna literatura

1.Omerović, M. & Zukorlić, M. (2019). *Škola u prirodi, pedagoško – ekološke osnove*, Tuzla: Off Set.
2. Jaganjac, A. (2007). *Živjeti u skladu s okolišem*, Sarajevo: COOR.
3.Cifrić, I. (2002). *Ekološka edukacija-uticaj na oblikovanje novog identiteta*, Zagreb

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ZDRAVSTVENA NJEGA I ZAŠTITA ZDRAVLJA

Naziv predmeta: **Zdravstvena njega i zaštita zdravlja**		Šifra predmeta: 03-21/369-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: III	Semestar: VI
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti zdravstvene nauke		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti zdravstvene nauke
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim pojmovima iz oblasti zdravstvene njege i zaštite zdravlja, pojmovima bolest i zdravlje u zdravstvenom naučnom kontekstu, sa zdravstvenim pristupima osobama oboljelim od različitih vrsta bolesti, sa principima zdravstvene njege i zaštite zdravlja, sa zdravstvenim aspektima tretmana bolesnika kroz zdravstvenu njegu i rehabilitaciju.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći opisati i objasniti pojmove iz zdravstvene njege i zaštite zdravlja, analizirati bolest i zdravlje u naučnom kontekstu, tumačiti i interpretirati zdravstvene pristupe kod sociopedagoških analiza u radu sa djecom, mladima i odraslima, koristiti principe zdravstvene njege i zaštite zdravlja u sociopedagoškom radu i rehabilitacijskim procesima sa djecom, mladima i odraslima.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Zdravlje, bolest i smrt. Medicina kao nauka/znanost. Zdravstvena zaštita, ciljevi i mjere zdravstvene zaštite. Promocija zdravlja. Razvoj metodologije mjerenja zdravstvenog stanja. Definicija i vrste zdravstvene njege. Djelokrug rada Zdravstvene njege bolesnika. Principi rada u zdravstvenoj njezi. Poslovi zdravstvenih radnika. Etičko pravne obaveze zdravstvenih radnika. Zdravstvene intervencija: usluge.
2. Sedmica	Načela medicinske etike kod obavljanja djelatnosti. Medicinski algoritmi. Vrste zdravstvenih njega. Podjela njege prema mjestu gdje se bolesnik njeguje. Demografski i socioekonomski indikatori. Indikatori zdravstvenog stanja: negativni i pozitivni. Determinante zdravlja.
3. Sedmica	Pristupi bolesniku. Medicinske sestrinske tehnike. Osnovna prava na liječenje i prava bolesnika. Prijem bolesnika u bolnicu radi dijagnostike i liječenja. Primanje bolesnika koji su u životnoj opasnosti. Vrste zdravstvenih ustanova i nivoi zdravstvene zaštite. Zdravstvene ustanove u kojima se izvodi nastava. Kliničke ustanove.
4. Sedmica	Položaji bolesnika u krevetu. Vitalni znaci i promatranje bolesnika. Subjektivni simptomi. Pravilo sestrinskog rada kod administriranja lijeka.

	Opšta pravila u vezi sa pripremom i primjenom hemioterpije. Primjena radioterapija.
5. Sedmica	Principi zdravstvene njege. Metodi i strateški pristupi u zdravstvenoj njezi. Procesi zdravstvene njege. Struktura procesa zdravstvene njege. Utvrđivanje potreba bolesnika za njegom.
6. Sedmica	Evaluacija kao dio procesa i posebna intervencija u zdravstvenoj njezi. Modeli potreba za njegom. Evaluacija procesa zdravstvene njege. Procesni, strukturni pokazatelji evaluacije. Sestrinska dokumentacija. Sestrinska dijagnoza. Zdravstvena njega nepokretnih bolesnika. Zdravstvena njega sa dekubitusom.
7. Sedmica	Planiranje zdravstvene njege i zaštite zdravlja. kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Gerijatrijska njega. Zdravstvena njega osoba starije dobi. Starenje i zdravstveni rizici za ženu, pomoć zdravstvene njege.
9. Sedmica	Zdravstvena njega u obiteljskoj medicini. Zdravstvena njega kod: Opće prijeoperacijska priprema bolesnika, Opće postoperacijske njege bolesnika i poslijeoperacijske poteškoće i komplikacije. Psihička i fizička priprema bolesnika.
10. Sedmica	Palijativna njega/skrb. Njega bolesnika na samrti, Bol: Definicija i klasifikacija boli, Okupacija bola: traumatskih bolova, postoperativnih bolova, Ishemičkih bolova, tumorskih bolova.
11. Sedmica	Zdravstvene njegu i zaštita zdravlja u reproduktivnom zdravlju. Zdravstvena njega oboljelih od osteoporoze "bolest 21 vijeka-tiha epidemija". Ishrana bolesnika na bolničkom tretmanu. Zdravstvena njega u zdravom načinu života. Efekti zdravstvene njege kod oboljelih od hronično nezaraznih bolesti. Nastanak bolesti, trijaža oboljelih.
12. Sedmica	Adolescencija, adolescenti i zaštita zdravlja. Preventivno savjetovanje adolescenata. Zaštita zdravlja i njega predškolske djece. Kliničke metode ispitivanja (invazivne i neinvazivne tehnike). Telemedicina-Nanomedicina-Ultrazvučna dijagnostika.
13. Sedmica	Zdravstvena njega u medicinskoj rehabilitaciji.Zdravstvena njega u kardiopulmonalnoj reanimaciji.
14. Sedmica	Potrebe, zahtjevi i korištenje zdravstvene zaštite (mjesto zdravstvene njege). Značaj Sterilizacije, dezinfekcije instrumenata. Intrahospitalne infekcije.
15. Sedmica	Zdravstvena njega u prevenciji i smanjenju sociopatija. pušenja, alkoholizma, droga i spolno-prenosivih bolesti. Zaštita i njega djece sa posebnim potrebama u odgoju i obrazovanju. Vrste teškoća u razvoju; Uslovi za uspješno uključivanje djece sa posebnim potrebama.

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60%
	2. prezentacije	40%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej	25	10. sedmica
2. kolokvij	25	7. sedmica

3. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 25 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-25 bodova.
2. Kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pismenoj formi, a obuhvata nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). Kolokvij se boduje od 0-25 bodova.
3. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Kendić S. (Medicinska knjiga), *Kompendij zdravstvene njege*, Bihać, Visoka zdravstvena škola Univerziteta u Bihaću, 2009.
2. Kendić S. i saradnici. (Univ. udžbenik) *Gerijatrijska njega* (*zdravstveno-psihološka, sociološko-teološka, tjelesno-mentalna zaštita osoba treće dobi*), Bihać, Visoka zdravstvena škola Univerziteta u Bihaću, 2010.

3.2. Dodatna literatura

1. Kendić S., Ćatović S., Ćatović A., Rošić F. *Patronažna zdravstvena zaštita*, VMŠ-Bihać, Grafis d.o.o. 2005.
2. Ćatović S., Kendić S., Ćatović A., Kurtović M. *Humanizacija odnosa u porodici i među spolovima*, Pedagoški fakultet u Bihaću, Štamparija Fojnica, 2008.
3. Kendić, S., Ćatović, S., i saradnici. *Zdravstvena i psihosocijalna zaštita malog i predškolskog djeteta*. Pedagoški fakultet u Bihaću, Bihać, 2005.
4. Kendić S., Hajirlahović H. *Zaštita zdravlja i njega predškolskog djeteta*. Pedagoški fakultet u Bihać, Bihać, 2010.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNA GERONTOLOGIJA

Naziv predmeta: **Socijalna gerontologija**		Šifra predmeta: 03-21/471-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad	Ime asistenta: mr. sc. Smaila Balić Rhamanović, v. ass.	
Broj sati nastave sedmično: 3P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	Vježbe	Samostalno učenje	Praksa	Esej	**Ukupno**
45	30	25	15	10	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa teorijskim paradigmama u području gerontologije i socijalne gerontologije, tradicionalnim i savremenim pristupima prema statusu starijih osoba, sa historijskim razvojem gerontološke misli, specifičnim potrebama, stanjima i komunikacijom u radu sa starijim osobama, sa strategijom aktivnog rada za humano starenje, sa promjenama i teškoćama u procesu starenja, sa ustanovama, uslugama i ulogama stručnih saradnika kod zbrinjavanja i njege starijih osoba.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati paradigme u području gerontologije i socijalne gerontologije, definirati gerontološke pojmove, objasniti promjene i posljedice koje nastupaju u procesu starenja, koristiti učinkovite i pouzdane metode u sociogerontološkom radu sa starijim osobama, sagledati strategije za unaprijeđenje fizičkog i mentalnog zdravlja starijih osoba, analizirati uticaj društvenih promjena na njihov položaj, prepoznati faktore važne za poboljšanje kvalitete cjelokupnog života lica treće životne dobi, prezentirati javnosti njihove potrebe, prava i probleme s ciljem osiguravanja socijalne i zdravsteve zaštite, provesti program prevencije, dijagnostike, rehabilitacije i sl. kroz koncepte humanog i aktivnog starenja.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definisanje gerontologije, socijalne gerontologije i gerijatrije
2. Sedmica	Odnos socijalne gerontologije prema drugim naučnim disciplinama
3. Sedmica	Savremeni teorijski pristupi u socijalnoj gerontologiji
4. Sedmica	Demografske karakteristike - demografsko starenje u svijetu i kod nas,
5. Sedmica	Društveno-ekonomski faktori koji utječu na starenje i starije osobe
6. Sedmica	Kvaliteta života, društvena i pravna zaštita starijih osoba, Šira društvena zajednica u osiguravanju humane starosti
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Utjecaj društvenih promjena na položaj starijih osoba u urbanoj i seoskoj sredini
9. Sedmica	Ovisnost starijih osoba o tuđoj pomoći – institucionalizacija i hraniteljstvo

10. Sedmica	Geroprofilaksa; Radna sposobnost i tjelesna aktivnost u starosti;
11. Sedmica	Umirovljenje i drugi stresori starosti; Prehrana i dijetetika u starosti;.
12. Sedmica	Socijalnopatološki oblici ponašanja osoba treće životne dobi: somatske socijalne bolesti, mentalni poremećaji, psihosomatski poremećaji, sociopatije, alkoholizam, tabletomanija, nasilje, pokušaj samoubistva i samoubistvo, bijeda i siromaštvo, bračno-porodične i profesionalne dezorganizacije
13. Sedmica	Kulturno – obrazovne potrebe starijih osoba; Društvene aktivnosti starijih osoba
14. Sedmica	Mjesto i uloga profesije socijalnog pedagoga u radu sa starim osobama
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60%
	2. prezentacije	20%
	3. praktičan rad	20%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej	15	10. sedmica
2. I kolokvij	15	7. sedmica
3. II kolokvij	15	15. sedmica
4. sociogerontološka praksa	15	14. sedmica
5. završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Sociogerontološka praksa je praktičan oblik rada studenata u trajanju od 15 sati, a koja se realizira u domovima, prihvatilištima i centrima za lica treće životne dobi. Studenti će realizirati sociogerontološku praksu u nekoj od ustanova u kojoj su smještena lica treće životne dobi, sačiniti izvještaj sa slijedećim elementima: 1. opis institucije /ustanove; 2. organizacija rada ustanove; 3. opservacije dnevnih aktivnosti za lica treće životne dobi; 4. vrste usluga koje pruža institucija; 5. opis slobodnih aktivnosti u instituciji za lica treće životne dobi; 6. modeli rehabilitacije i njege sa licima treće životne dobi u ustanovi; 7. saradnja institucije sa porodicom; 8. preventivni programi i

zaštita zdravlja lica treće životne dobi; 9. prava i obaveze lica treće životne dobi prema instituciji; 10. ilustracije, galerije slika i sl. Za kvalitetno urađen pismeni izvještaj sociogerontološke prakse sa terena, student može ostvariti od 0-15 bodova

4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Šarić, H. et. al. (2016) *Socijalna gerontologija*, OFFSET, Tuzla.
2. Manojlović, P. (1996) *Socijalni rad i starost*, Gerontološko društvo Srbije.
3. Berk, L. E. (2008) *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

3.2. Dodatna literatura

1. Kepeš, N., (2012) *Studija aktivnog starenja u funkciji prevencije zdravlja i samostalnog života*, Znanstvena studja, Crveni krst BiH
2. Kepeš, N., (2012) *Identifikacija trenutnog stanja i položaja osoba treže životne dobi*, istrazivanje o starijim osobama, Osmijeh Gračanica
3. Davidović M., (ur.) (1994) *Suvremena gerijatrija*, Medicinski fakultet Zagreb i poglavlje prof. dr. Miroslava Simića i suradnika, (ukupno 60 strana).
4. Despot-Lučanin, J. (2003) *Iskustvo starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
5. Ajduković, M., Rusac, S., Ogresta, J. (2008) *Izloženost starijih osoba nasilju u obitelji*. Revija za socijalnu politiku,15(1):3-22.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U SOCIJALNOJ PEDAGOGIJI I

Naziv predmeta: **Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji I**		Šifra predmeta: 03-21/472-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija	Ime asistenta: Dr.sc. Nedim Čirić	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Projekat istraživanja*	***Ukupno***
30	30	15	10	15	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa metodologijom istraživanja, elementima istraživanja i istraživačkog procesa, paradigmatskim orijentacijama u metodologiji istraživanja socijalne pedagogije, sa principima izrade istraživačkog projekta, korištenja i načinom izbora istraživačkih metoda, postupaka, tehnika, te načinom provođenja istraživanja i prezentiranja i publiciranja dobivenih podataka.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći pisati projekte naučnog istraživanja, sudjelovati u istraživačkim timovima u svojstvu saradnika, opisati načine izbora i primjene pojedinih naučno istraživačkih metoda u socijalnoj pedagogiji, objasniti kvantitativni metodološki pristup u istraživanjima sociopedagoških fenomena, analizirati i koristiti tehnike pisanja znanstvenog rada u funkciji publiciranja rezultata vlastitog istraživačkog rada, uspoređivati različite i slične rezultate drugih istraživanja, osmisliti i konstruisati instrumente za terenska istraživanja, pregledanje i analiziranje naučnih baza podataka i sl.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Etika istraživačkog čina. Idejni i izvedbeni projekat istraživanja
2. Sedmica	Vrste istraživanja (povijesna, fundamentalna, razvojna, primijenjena, longitudinalna, teorijska, empirijska, akcijsko istraživanje)
3. Sedmica	Metode pedagoškog istraživanja
4. Sedmica	Izbor i definiranje istraživačkog problema
5. Sedmica	Određivanje ciljeva istraživanja, postavljanje hipoteza
6. Sedmica	Identifikacija, klasifikacija i operacionalizacija varijabli
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Vrste i odabiranje uzorka istraživanja.
9. Sedmica	Nacrt istraživanja: dekriptivni, kauzalni, ostali nacrti; Ex posta facto istraživanje i eksperiment
10. Sedmica	Istraživački postupci: rad na dokumentaciji, sistemsko posmatranje,

	intervjuiranje, anketiranje, testiranje, procjenjivanje i prosuđivanje.
11. Sedmica	Metode prikupljanja podataka: promatranje, anketa (anketa u užem smislu, intervju, testovi), analiza sadržaja
12. Sedmica	Sređivanje i obrada podataka
13. Sedmica	Interpretacija rezultata istraživanja
14. Sedmica	Pisanje naučno-istraživačkog izvještaja i standardi citiranja
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. predavanje	20
	2. prezentacije	60
	3. radionica/grupni rad	20
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmice
2. I kolokvij	20	7. sedmica
3. II kolokvij	20	15. sedmica
4. Projekat kvantitativnog naučnog istraživanja	25	U toku semestra
5. Seminarski rad i prezentacija	15	6.-14. sedmice
6. Završni ispit	10	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom projekta naučnog istraživanja studenti produbljuju znanje o primjeni metodoloških koncepata u praktičnom radu. Projekat naučnog istraživanja se radi u pismenoj formi u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov istraživačkog projekta. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost izrade istraživačkog projekta do maksimalno predviđenih 25 bodova. Profesor može vratiti istraživački projekat studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen projekat istraživanja u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-25 bodova.
4. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne

standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.

5. Završni usmeni ispit se odnosi na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim usmenim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom usmenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 10 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1.Gačić, M. (2001). *Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova.* Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija

2.Vujević, M. (2002). *Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*. Zagreb: Školska knjiga.

Mužić, V. (1999). *Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Educa.

3.2. Dodatna literatura

1. Cohen, M. M. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju*, Jastrebarsko: Naklada Slap.

2. Halmi, A. (1999). *Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima*. Zagreb: Alinea.

3. Hasanagić A. (2019). *Priručnik za studente o korištenju SPSS programa namijenjenog za statističke obrade podataka*, Sarajevo: ASBIS.ba

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

INKLUZIJA

Naziv predmeta: **Inkluzija**		Šifra predmeta: 03-21/473-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija		Ime asistenta: mr. sc. Emina Alešević, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Praksa*	***Ukupno***
30	30	25	10	5	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim pojmovima iz Inkluzije, dometima i ograničenjima inkluzije u obrazovanju, specifičnim razvojnim karakteristikama djece koja trebaju povremenu ili trajnu podršku u socijalnoj integraciji i inkuziji, sa procesom identifikacije djece u procesu inkluzije, programiranjem i izradom prilagođenog odgojno obrazovnog rada sa djecom sa smetnjama u razvoju, metodama aktivnog učešća u provedbi inkluzivnog odgoja, korištenjem indiviualiziranih strategija i metoda u radu sa djecom sa teškoćama u razvoju.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati problem socijalne i inkluzije u obrazovanju, objasniti temeljna polazišta inkluzivne politike, inkluzine kulture i inkluzivne prakse, uporediti indeks inkluzivnosti u školi i vrtiću, prepoznati predrasude i stereotipe prema osobama s teškoćama u razvoju, opisati elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjima, sastaviti plan prijedloga za razvoj i unaprijeđenje inkluzivnog odgoja i obrazovanja, osmisliti minimalno 10 strategija ublažavanja i uklanjanja stereotipa i predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i osoba u lokalnoj zajednici, vrjednovati sposobnosti i stanje djeteta uz primjenu opservacionih instrumenata, osmisliti IPP, nastavne listiće, nastavne pripreme u skladu sa karakteristima učenika, koristiti inkluzivne strategije rada s učenicima u skladu sa karakteristikama učenika, argumentirati stavove u zastupanju inkluzivnog odgoja i obrazovanja, razviti procedure zaštite prava osoba s invaliditetom i opravdavanja etičkih pretpostavki inkluzije u školi i sl.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Specijalna pedagogija

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Upoznavanje studenata sa ciljevima nastavnog predmeta Inkluzija kao znanstvene discipline, sadržajem i očekivanjima;Uzroci socijalne isključenosti i maginalizacije i predstavljanje pojedinih skupina koje su time pogođene. Savremene tendencije inkluzije u inkluzivnom obrazovanju, obrazovanje i prmjena paradigme. Zaštita i pravni status osoba s invaliditetom u međunarodnim dokumentima, zakonima i normativnim aktima u BiH. Zapošljavanje osoba s invaliditetom.
2. Sedmica	Odnos društva prema osobama s poteškoćama u razvoju kroz historiju.

	Mistično razdbolje, Medicinski model, Model deficita Devijacijski model, Habilitacijki model, Socijalni model. Teorijska i etička polazišta inkluzivnog obrazovanja. Inkluzivna edukacija u sistemu specijalne edukacije
3. Sedmica	Temeljni pojmovi inkluzije i integracije (načini integracije, stupnjevi integracije, tipove integracije). Prinici inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Modeli odgojene integracij (Kaskadni model, Dunnov model, Model odgojno- nastavne integracije) Izrada pojmovnika (termini vezani za posebne edukacijske potrebe).
4. Sedmica	Razvoj inkluzivnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Specifina obilježja i organizacija ustanove specijalnog odgoja i obrazovanja u svijetu, regionu i našoj državi. Sistem specijalnog školstva; Vrste programa i prilagođavanje (specijalni program, proširenI specijalni program, reducirani redovni program, modificirani redovni program .integrativni, inkluzivni). Integracija i inkluzija u školama i društvu; Inkluzvni model u obrazovanju, važnost inkluzivnog odgoja i obrazovanja za djecu koja imaju poteškoće u razvoju kao i nadaredne djece. Kompetencije inkluzivnih socijalnih pedaogoga
5. Sedmica	Upoznavanje sa indeksom inkluzivnosti (Inkluzivna politika, Inkluzivna kultura Inkluzivna praksa. Kriteriji i indikatori dobre inkluzivne prakse u obrazovanju. Servisi mreža u procesu inkluzivnog obrazvoanja. Mapiranje inkluzivnih praksi u osnovnom obrazovanju u BiH.
6. Sedmica	Stereotipi i predrasude djece, roditelja i zajednice prema osobama s teškoćama u razvoju i prevazilaženje prepreka. Osnovna polazišta u kreiranju inkluzivnog plana Iskustva zemalja u inkluzivnom obrazovanju.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Opservacija učenika s teškoćama u razvoju, kategorizacija, prirema učenika, roditelja i nastavnika za prihvatanje učenika s teškoćama u razvoju, planiranje I programiranje odgojno- obzroanvog rada za učenike s teškoćama u razvoju. Upravljanje inkluzivnim odjeljenjima. Upotreba asistivne tehnologije u radu s djecom koja imaju razvojne poteškoće. Recipročna uključenost i pomoć vršnjaka.
9. Sedmica	Metodologija izrade prilagođenog nastavnog plana i programa, dinamičko-funkcionalni profil, izrada individualnog edukacijskog plana i programa. Opservacioni instrumenti za procjenu stanja djece-kontekstualna i dinamička procjena. Primjer izrade predškolskih programa za djecu sa autizmom .
10. Sedmica	Diferencijacija nastave (unutarnja i vanjska diferencija). Učenje na tri nivoa u cilju podrške aktivnog uključivanje učenika i učešća – aktivna participacija. Metode i tehnike rada u inkluzivnim radionicama.
11. Sedmica	Roditeljska i porodična uključenist, Partnerstvo i saradnja porodice škole/vrtić. Recipročna pomoć roditelj/nastavnik ili odgajatelj. Roditeljska evaluacija inklizije, Roditelj kao odgajatelj.
12. Sedmica	Postupci i tehnike praćenja, ocjenjivanja i vrednovanja rada djece s poteškoćama u razvoju i specifičnim teškoćama u učenju. Evaluacija (eksterna, interaktivna evaluacija,
13. Sedmica	Programiranje inkluzivne prakse – izrada prilagođenog programa rada sa djecom sa smetnjama u razvoju
14. Sedmica	Metodologija istraživanja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju. Porodična anamneza i atmosfera. PITI skaler -prakse i inkluzije, skler- humane pretpostavke inkluzije
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	25 %
	2. prezentacije	50 %
	3. rad na tekstu	10 %
	4. praktičan rad	15 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmice
2. I kolokvij	10	7. sedmica
3. II kolokvij	10	15. sedmica
4. Inkluzivna praksa	15	14. sedmica
5. Seminarski rad i prezentacija	15	6.-14. sedmice
6. Završni ispit	40	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Inkluzivna praksa studenata predstavlja praktičan rad sa djecom i mladima u predškolskim i školskim ustanovama u trajanju od 5 sati. Tokom praktičnog rada studenti su obavezni izvršiti opservaciju odjeljenja ili grupe u kojima se primjenjuje proces inkluzije. Student će analizirati prilagođeni nastavni program ukoliko isti postoji u određenoj obrazovnoj ustanovi, te napisati pismenu pripremu za čas ili predškolsku aktivnost za rad sa djetetom ili učenikom koje je uključeno u proces inkluzivnog obrazovanja. Izvještaj inkluzivne prakse treba sadržavati elemente koji potvrđuju proces inkluzije u određenoj obrazovnoj ustanovi. Izvještaj inkluzivne prakse, student će uraditi u pisanoj formi. Za kvalitetno urađen izvještaj inkluzivne prakse u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova.
4. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
5. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane

tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Cerić, H., Alić, A. (2005.): *Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja*, HIJATUS, Zenica (str.23,112).
2. Dizdarević, A (2014), *Specijalna edukacija djece sa intelektulanim i razvojnim teškoćama teorija, praksa i istraživanje*, Printcom d.o.o. Tuzla

3.2. Dodatna literatura

1. Ainscow M., Booth T. (2011) *The Index for Inclusion: Developing Learning & Participation in Schools.* Bristol: Center for Studies in Inclusive Education.
2. Grupa autora (2005) *Put ka inkluzivnoj školi*, Grafotehna, Tuzla (138-294)
3. Rangelov – Jusović, R. (2009) *U susret inkluziji, ideje za kreiranje inkluzivne kulture i prakse u školama,* Save the childre, Step by step, Sarajevo

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

PORODIČNI I BRAČNI KONFLIKTI

Naziv predmeta: **Porodični i bračni konflikti**		Šifra predmeta: 03-21/474-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti socijalni rad	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + V 2	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim pojmovima o porodičnim i bračnim konfliktima, teorijskim i praktičnim znanjima o socijalnim uzrocima, rizičnim faktorima i oblicima nasilja u porodici, sa načinima prepoznavanja nasilja u porodici, zakonodavnog određenja pojma nasilja u porodici, etioloških objašnjenja i pojavnih oblika, kao poslazne osnove za rad sa žrtvama nasilja u porodici.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti prirodu, uzroke i posljedice porodičnih i bračnih konflikata, prepoznati oblike nasilja u porodici, analizirati i rješavati probleme porodičnih i bračnih konflikata putem zakonskih i podzakonskih propisa i procedura, sudjelovati u multiprofesionalnim timovima za prevenciju kroz sinhronizovan rad CSR-a, MUP-a, Tužilaštva, sudova i NVO, analizirati i upoređivati obim nasilja u porodici u BiH i u svijetu, sagledati strategije prevencije nasilja u porodici u BiH i svijetu, osmisliti akcijske planove za definiranje politike zaštite žrtava od nasilja u porodici u lokalnim zajednicama i sl.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definicija porodice, bračnih konflkata, vrste bračnih konflikata, uzroci bračnih konflikata,
2. Sedmica	Najčešći problemi u braku i reakcije ljudi u pogledu bračnih konflikata
3. Sedmica	Bračni konflikt kao kompleksan problem
4. Sedmica	Nivoi bračnih konflikata i način liječenja
5. Sedmica	Pomoć u rješavanju bračnih problema
6. Sedmica	Spremnost bračnih partnera za rješavanje problema
7. Sedmica	Kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Djeca i bračni problem - Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece u porodici
9. Sedmica	Nasilje među partnerima, rizični faktori,
10. Sedmica	Oblici nasilja i procjena nasilja među partnerima
11. Sedmica	Zakonski i podzakonski akti u vezi sa nasiljem u porodici u BiH i svijetu-

	komparativni pristup
12. Sedmica	Postupanje policije u slučajevima prijave nasilja u porodici
13. Sedmica	Kako spasiti brak od neuspjeha – primjeri ophođenja sa konfliktima u braku
14. Sedmica	Metode rješavanja bračnih konflikata: Prikaz slučaja
15. Sedmica	Mjesto i uloga profesije socijalnog pedagoga u rješavanju bračnih konflikata

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	40 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmice
2. kolokvij	30	7. sedmica
3. esej	10	3-14. sedmice
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pismenoj formi, a obuhvata nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). Kolokvij se boduje od 0-30 bodova.
3. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Zajimović, S. (2015) *Brak – problemi i metode rješavanja*, IC El-Kalem, Sarajevo. 2. Šarić, H.(2012) *Nasilje u porodici*, OFSET, Tuzla.
3.2. Dodatna literatura
1. Adžajlić-Dedović, A. (2005) *Nasilje u porodici-Razvojna studija u BiH*, Institut za kriminologiju i sigurnosne studije FKN u Sarjevu, Ambasada USA, Odjel za odnose sa javnošću, BiH, Sarajevo. 2. Ajduković, M., (1994) *Nasilje u obitelji, pravni, psihološki i socijalni čimbenici*. Studijski centar socijalnog rada, Zagreb.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

KUR'ANSKA ANTROPOLOGIJA

Naziv predmeta: **Kur'anska antropologija**		Šifra predmeta: 03-21/475-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti kur'anske nauke	Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.	
Broj sati nastave sedmično: 3P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej i prezentacija*	***Ukupno***
45	30	30	20	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovama kur'anskog učenja o biti čovjeka, sa njegovim ulogama i položajima u svijetu, sa smislom njegovog postojanja, sa paradigmom postojanja čovjeka kao dualističkog bića, kroz materijalne i duhovne dimenzije, sa ravnotežom spoznaje ljudskog bića u skladu sa kur'anskim paradigmama.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će moći analizirati i objasniti duhovne i materijalne vrijednosti čovjeka kroz Kur'an, kao posljednju Božiju objavu, opisati i interpretirati usmjerenost čovjeka ka vrijednosnim obrascima koji promoviraju čovjeka da bude socijalno aktivan i brižan član društvene zajednice, koristiti paradigmatske kur'anske kriterije u procesu razlikovanja i procjenjivanja djelovanja pojedinca u socijalnom kontekstu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Poznavanje i uvod u osnove kur'anske antropologije
2. Sedmica	Čovjek (insan) kao središnja tema Kur'ana; značaj i mjesto Kur'ana u životu čovjeka
3. Sedmica	Čovjek – višedimenzionalno biće. Kur'anski tekstovi – njihovo tumačenje i analiza
4. Sedmica	Čovjek – biće mogućnosti. Kur'anska kategorizacija ljudi
5. Sedmica	Čovjek – biće kojem su ukazane počasti. Halifetullah – Božiji namjesnik na Zemlji
6. Sedmica	Čovjek, biće koje je zaduženo i odgovorno
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Čovjek, biće koje radi. Islamski pogled na rad i privređivanje. Kako da rad postane ibadet?
9. Sedmica	Značaj i smisao molitve (namaza i dove) u životu čovjeka
10. Sedmica	Čovjek, biće koje je svjesno svoje smrti. Islamski pogled na smrt i umiranje. Kur'ansko-hadiski tekstovi.
11. Sedmica	Kur'anske paradigme: Adem, Ibrahim, Jusuf, Muhammed, alejhimusselam
12. Sedmica	Čovjek i grijeh. Kur'ansko poimanje grijeha i griješenja.
13. Sedmica	Kur'an i humanizacija čovjeka

14. Sedmica	Kur'ansko učenje o čovjeku u svjetlu sure El-Kijame (Sudnji dan) i El-Asr (Vrijeme)
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	70 %
	2. prezentacije	30 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej i prezentacija	20	4. sedmica
2. I kolokvij	15	7. sedmica
3. II kolokvij	15	15. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-15 bodova, dok za usmenu prezentaciju eseja student može ostvariti 0-5 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Safvet Halilović, *Kur'anska antropologija*, Zenica IPF, 2009.
2. Safvet Halilović, *Šta Kur'an kaže o čovjeku*, Sarajevo, 2012.

3.2. Dodatna literatura
1 Francis Fukuyama, *Kraj čovjeka, naša poslijeljudska budućnost* (posljedice biotehničke revolucije), Zagreb, 2003. 2. Muhammed Jasin, *Priroda čovjeka u islamu*, Sarajevo, 2003. 3. Šefik Kurdić, *Islamski bonton*, Zenica, 2005. 4. Mustafa Islamoglu, *Država u srcu*, Istanbul, 2009.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNA PATOLOGIJA

Naziv predmeta: **Socijalna patologija**		Šifra predmeta: 03-21/476-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalni rad	Ime asistenta: mr. sc. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.	
Broj sati nastave sedmično: 2P + V 2	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Izrada portfolija*	***Ukupno***
30	30	20	20	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa nastankom, razvojem, predmetom i ciljevima socijalne patologije, osnovnim pojmovima i definicijama, kriterijima i opštim tipologijama devijantnosti, teorijskim perspektivama o društvenim devijacijama, fenomenologijom i etiologijom društvenih devijacija: prirode, sadržaja, strukture, rasprostranjenosti, distribucije, dinamike, faktora uslovljenosti, uzročnosti i posljedica društvenih devijacija, sa povezivanjem društvenih devijacija sa društvenim odnosima, poretkom, socijalnom kontrolom, diferencijacijama, odnosima moći i društvenim vrijednostima, karakterom, tipovima ili modelima odnosa društva prema devijacijama.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i objasniti prirodu, uzroke i posljedice društvenih devijacija, razlikovati tipove aktualnih društvenih devijacija i njihovih uticaja na definiranje politika, predvidjeti reakcije na devijacije, predložiti akcijske i druge planove u lokalnim i drugim zajednicama u socijalnim ustanovama, sastaviti plan različitih razvojnih projekata, programa i mjera prevencije i prevladavanja društvenih devijacija na lokalnom nivou.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam i predmet nauke o društvenim devijacijama (socijalne patologije)
2. Sedmica	Pojam devijantnosti - Opšti tipovi društvenih devijacija
3. Sedmica	Teorijske paradigme društvenih devijacija
4. Sedmica	Integrativno određenje društvenih devijacija
5. Sedmica	Migracije – Devijantna ponašanja migranata u Bosni i Hercegovini
6. Sedmica	Dezorganizacija porodice i braka u situaciji izazvanoj specifičnim okolnostima
7. Sedmica	Agresije kriminalnog i sucidalnog tipa - Samoubistva i pokušaji samoubistva
8. Sedmica	Agresije kriminalnog i sucidalnog tipa - Kriminal
9. Sedmica	Agresije kriminalnog i sucidalnog tipa - Nasilje i društvene agresije
10. Sedmica	Socijalne izopačenosti - Prostitucija, Prosjačenje i skitnja; Kolokvij (pismena provjera znanja)
11. Sedmica	Socijalne izopačenosti - Kockanje i igranje igara na sreću

12. Sedmica	Toksikomanije (Alkoholizam, Ovisnost od droga, Tabletomanija)
13. Sedmica	Korupcija kao makrosocijalna dezorganizacija
14. Sedmica	Mjesto i uloga profesije socijalnog pedagoga u prevenciji socijalnopatoloških pojava u društvu.
15. Sedmica	Mjesto i uloga profesije socijalnog pedagoga u prevenciji socijalnopatoloških pojava u društvu.

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	40 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. izrada portfolija	20	1-15. sedmica
3. kolokvij	20	10. sedmica
4. završni ispit	50	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom portfolija studenti produbljuju kritičko razmišljanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta Socijalna patologija. Portfolij sadrži kraće kritičke prikaze i osvrte na temacke oblasti koje se prelaze kroz predavanja i vježbe, može sadržavati izvještaje, skice, skalere, inventare i ilustracije u vezi sa sadržajem predmeta Socijalna patologija. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost u formiranju portfolija do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti portfolij studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava stručne standarde portfolija. Za kvalitetno urađen portfolij, student može ostvariti maksimalno od 0-20 bodova.
3. Kolokvij (pismena provjera znanja) radi se u pismenoj formi, a obuhvata nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). Kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Šarić, H., Družić, S., Balić Rahmanović, S. (2021) *Socijalna patologija*, IPF Bihać, Bihać. 2. Šarić, H. (2010) *Socijalni rad sa ovisnicima*, Off Set, Tuzla. 3.Tomić, R., Šarić, H. (2008) *Sociopatološke manifestacije kod djece i mladih*, Off Set, Tuzla.
3.2. Dodatna literatura
1. Šarić, H. (2012) *Nasilje u porodici*, Off Set, Tuzla. 2. Jugović, A., (2013) *Teorija društvene devijantnosti*, IP Partenon, Beograd. 3. Milosavljević, M. (2004) *Devijacije i društvo*, Draganić, Beograd. 4. Šarić, H. (2008) *Prostitucija i ostale pojave socijalne patologije*, Off Set, Tuzla.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

LJUDSKA PRAVA I SLOBODE U ISLAMU

Naziv predmeta: **Ljudska prava i slobode u islamu**		Šifra predmeta: 03-21/477-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: prof. dr. Sulejman Topoljak		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti islamsko-pravne nauke
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa pojmom ljudskih prava i sloboda kao tekovinom univerzalnih učenja i ljudske civilizacija, ljudskim pravima i slobodama u različitim političkim filozofima i religijskim sistemima, filozofijom ljudskih prava i slobodama u islamskoj filozofija prava i materijalističkim filozofijama, ljudskim pravima i slobodama u islamu i njihovim autentičnim prezentovanjem i promoviranjem, uzrocima i posljedicama kršenja ljudskih prava i selektivne njihove primjene u savremenoj civilizaciji, sa odgovornim pristupom prema nepravdi i uskraćivanju prava i sloboda, sa principima hrabrog suprotstavljanja nad činjenjem nepravde i ugrožavanju prava i slobode pojedinca, kao najvećoj vrijednosti i normi civilizacije.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će moći analizirati filozofiju ljudskih prava i sloboda u islamu i demokratiji, opisati nastanka i značaj ljudskih prava i sloboda u islamskoj filozofiji i demokratiji, objasniti važnost prava i slobode za čovjeka i njegove svjetovne misije, prepoznati sisteme koji čvrsto i dosljedno prihvataju i poštuju ljudska prava i slobode i razlikovati ih od onih koji se deklarativno i rasistički odnose prema poštivanju prava i slobode pojedinca, pripremiti akcioni plan institucionalne zaštite univerzalnih i generalnih ljudskih prava u islamu kao islamske doktrine, koristiti postulate islamske filozofije u prezentiranju i zaštiti ljudskih prava i sloboda na svakom mjestu, vremenu i situaciji.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Ljudska prava i slobodu nastanak i razvoj
2. Sedmica	Filozofija ljudskih prava i sloboda u islamu i domokratiji
3. Sedmica	Izvori i odlike ljudskih prava i sloboda u islamu i demokratiji
4. Sedmica	Prevencija i zaštita ljudskih prava i sloboda i zloupotreba prava u islamu i demokratiji
5. Sedmica	Klasifikacija ljudskih prava i sloboda
6. Sedmica	Međunarodni standardi i institucije za zaštitu ljudskih prava i sloboda
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Lične prava i slobode

9. Sedmica	Političke prava i slobode
10. Sedmica	Ekonomska i socijalna prava
11. Sedmica	Međunarodno humanitarno pravo
12. Sedmica	Vjerska prava i slobode
13. Sedmica	Prava slabih i potlačenih – izbjeglica i raseljenih lica
14. Sedmica	Ekološka prava
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	75 %
	2. prezentacije	25 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. esej	10	3-14 sedmica
3. I kolokvij	15	7. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog

ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Sulejman Topoljak, *Ljudskih prava i sloboda u islamu*, Grafis, Bihać, 2018.
2. Sulejman Topoljak, *Humanitarno – ratno pravo u islamu*, Grafis, Bihać, 2020.

3.2. Dodatna literatura

1. Sulejman Topoljak, *Socijalne kategorije ljudi u svjetlu islamskog učenja*, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2010.1. Sulejman Topoljak, Islamski odgovori, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2012.
2. Enes Karić, *Ljudska prava kontekstu islamsko-zapadne debate*, Pravni centar, Fond otvoreno društvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1996.god.
3. Fevzi Oussedik, *Uvod u međunarodno humanitarno pravo*, FIN, Sarajevo, 2011.
4. Abdurrahman Muderris, *Ljudska prava u islamskoj tradiciji*, CNS, Sarajevo 2013.
5. Ahmet Alibašić, *Savremene muslimanske dileme*, CNS, Sarajevo, 2010.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

RELIGIJA I ZDRAVLJE

Naziv predmeta: **Religija i zdravlje**		Šifra predmeta: 03-21/478-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: prof. dr. Fuad Sedić	Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej i prezentacije*	***Ukupno***
30	30	25	15	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim pojmovima u području religije i zdravlja sa aspekta islamskih nauka, sa funkcionisanjem dvodimenzionalne (tjelesno-duševne) komponenete u ljudskom organizmu, sa problemima prenaglašene materijalističke paradigme čovjekova zdravlja, metodama podsticanja razvoja duhovnih vrijednosti i vrlina koje promovira religijsko učenje, sa religijskim stavovima u kontekstu strategije rehabilitacije, ozdravljenja, podrške i sl. s obzirom na religijska uvjerenja, ubjeđenja i religijsku praksu.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti paradigme religije i zdravlja u kontekstu strategija duhovnog osnaživanja pojedinca i grupe, koristiti adekvatne vještine religijske postulate u svrhu zaštite i očuvanja zdravlja čovjeka, odabrati adekvatne komunikacijske vještine kroz rad sa bolesnima, ovisnicima, starima, nemoćnima i unesrećenima, sagledati strategije i sastaviti akcioni plan za promoviranje religijskog učenja u očuvanju i zaštiti zdravlja čovjeka, koristeći se religijskim aspektima i uputam za očuvanje i zaštitu zdravlja čovjeka sudjelovati u sociopedagoškim intervencijama kod rehabilitacije, ozdravljenja, podrške i dr.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Religija i zdravlje (definicija, potreba čovječanstva za religijom, utjecaj religioznosti na psihičko sazrijevanje, otkrića psihologije…)
2. Sedmica	Religijska čistoća i njen utjecaj na zdravlje
3. Sedmica	Voda i religijska ekologija
4. Sedmica	Savremena medicina i religija
5. Sedmica	Lična higijena (religijsko čišćenje kao zaštita od raznih bolesti, štetnost mokrače, abdest kao preventiva bolesti, zdravstveni aspekti religijskog kupanja…)
6. Sedmica	Brak i humanizacija odnosa među spolovima (Vjerska zaštita zdravlja žene, savjeti majkama, rađanje djece, dojenje, rak dojki, abortus, menstuacioni i posporođajni period, lijep odnos supružnika i međusobno uvažavanje…)
7. Sedmica	Vjerska zaštita dječijeg zdravlja (zdravstveni odgoj, obrezivanje muške djece, brijanje novorođenčeta i drugi religiozni propisi…)

8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Medicinski aspekti posta (obaveza svim narodima)
10. Sedmica	Kultura pri jedenju i pijenju (koristi onoga što je dozvoljeno i preporučivo i štetnost onoga što je zabranjeno i pokuđeno…)
11. Sedmica	Pojave savremenog društva:
12. Sedmica	Alkohol i medicinski aspekti njegove štetnosti
13. Sedmica	Spolno prenosive bolesti (preventiva, blud i nemoral, sida, homoseksualizam, lezbejstvo i sl.)
14. Sedmica	Narkomanija
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije filma i sl.	30 %
	3. debata studenata	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. esej	10	3-14 sedmica
3. I kolokvij	15	8. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog

predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Sedić, F i Kendić, S. *Religija i zdravlje*, Univerzitetska knjiga, VZŠ, Bihać 2010. godine. 2. Jurišić, M., Nikić, M., Vukušić, H. (urednici) *Vjera i zdravlje*, Zbornik radova , Zaklada «Biskup Josip Lang», Zagreb 2005
3.2. Dodatna literatura
1. Ćatović, S., Kendić, S., Ćatović, A. *Higijena,* Bihać 2004. Univerzitetski udžbenik. 2. Dizdarević, I. *Dalekozor duha i zdravlja*, Grafis Cazin 2005. 3. Ibn Kajjim el-Dževzijje, *Poslanikova medicina*, Libris, Sarajevo 2001. prijevod sa engleskog jezika Muhidin Hadžiahmetović. 4. Sinanović, O., Hafizović, R., i Pajević, I. *Duhovnost i mentalno zdravlje*, Svjetlost, Sarajevo 2002. 5. Kurdić, š. *Islamski bonton*, IPA Zenica, Zenica 2005.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

UČENJE KUR'ANA

Naziv predmeta: **Učenje Kur'ana**		Šifra predmeta: 03-21/479-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: doc. dr. Hakija Kanurić	Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Prezentacija*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovnim pravilima teoretskog i praktičnog učenja Kur'ani kerima, kako bi mogli sudjelovati u sociopedagoškim intervencijama u duhovnom osnaživanju pojedinca ili grupe, sa metodama i tehnikama čitanja Kur'anskog teksta (nass), naučiti jedan dio Kur'anskih sura napamet sa osnovnim značenjima tih sura, kao i koje upoznati se sa propisima koje njihovo učenje čini autentičnim sa učenjem poslanika Muhameda, s.a.v.s.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći prezentirati sure El-Fedžr, El-Burudž, En-Neba', El-Mulk, Es-Saff, El-Hudžurat, analizirati i objasniti osnovna značenja i pouke ovih sura, precizno i tačno prezentirati sure iz čitavog Kur'ana po pravilima tedžvidske nauke i iste koristiti u duhovnom osnaživanju sebe i drugih kod primjene sociopedagoških intervencija.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Uvod u učenje Kur'ana

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Vrline učenja Kur'ana. Sura el-Fedžr – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
2. Sedmica	Komentar sure El-Fedžr. Sura El-Fedžr – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
3. Sedmica	Komentar sure El-Burudž I dio. Sura El-Burudž – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
4. Sedmica	Komentar sure El-Burudž II dio. Sura El-Burudž – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
5. Sedmica	Komentar sure En-Neba' I dio. Sura En-Neba' – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
6. Sedmica	Komentar sure En-Neba' II dio. Sura En-Neba' – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
7. Sedmica	I kolokvij (usmena provjera znanja)
8. Sedmica	Komentar sure El-Mulk I dio. Sura El-Mulk – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
9. Sedmica	Komentar sure El-Mulk II dio. Sura El-Mulk – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
10. Sedmica	Komentar sure Es-Saff I dio. Sura Es-Saff – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.

11. Sedmica	Komentar sure Es-Saff II dio. Sura Es-Saff – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
12. Sedmica	Komentar sure El-Hudžurat – I dio. Sura El-Hudžurat – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
13. Sedmica	Komentar sure El-Hudžurat – II dio. Sura El-Hudžurat – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
14. Sedmica	Komentar sure El-Hudžurat – III dio. Sura El-Hudžurat – učenje napamet. Tilavet – učenje Kur'ana.
15. Sedmica	II kolokvij (usmena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	50 %
	2. prezentacije	50 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prezentacija	10	3-14 sedmica
3. I kolokvij	20	8. sedmica
4. II kolokvij	20	15. sedmica
5. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom prezentacije studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Prezentacija se radi u skladu sa metodologijom izrade prezentacije. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov prezentacije. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost prezentacije do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti prezentaciju studentu na određene popravke i doradu, ukoliko ista ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde. Za kvalitetno urađenu prezentaciju, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
2. I i II kolokvij (usmene provjere znanja) rade se u usmenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi u usmenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom usmenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Kur'an; 2. Nedim Haračić, *Propisno učenje Kur'ana*, Sarajevo 2011. 3. Muhammed Nesib er-Rifai, *Tefsir Ibnu Kesira – skraćeno izdanje.*
3.2. Dodatna literatura
1. El-Kurtubi, *Tefsir*, 5 tomova, preveli: hfz. Zijad ef. Dervić i Fahrudin Smailović prva tri toma, a hfz. Zijad ef. Dervić preostala dva, Sarajevo, 2013., 2014., 2015., 2017., 2018. 2. El-Kelbi, *Olakšani komentar Kur'ana*, 6 tomova, preveo: Almir Fatić i Nedžad Ćeman, Sarajevo, 2014. 3. Sejjid Kutub, *U okrilju Kur'ana.*

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNI SISTEM U ISLAMU

Naziv predmeta: **Socijalna sistem u islamu**		Šifra predmeta: 03-21/4710-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Prof. dr. Sulejman Topoljak		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti islamsko-pravne nauke
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa socijalnim sistemom u islamu, njegovom filozofijom, izvorima i ciljevima, elementima islamskog socijalnog sistema u savremenim socijalnim sistemima, pojmovima siromaštva i ranjivih kategorija društva, realnim uzrocima siromaštva i socijalne nepravde u svijetu sa aspekta islamske socijalne filozofije, paradigmom socijalne pravdi i načinom rješavanja socijalnih problema sa aspekta islamskih socijalnih učenja, korištenjem termina socijalnih potreba i problema u vjerskim učenjima i učenjima savremene civilizacije, strategijama rješavanja savremenih problema kroz principe, načela i instrumente koje nudi islamski socijalni sistem.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti osnovne principe, izvore i filozofiju islamskog socijalnog sistema, prepoznati socijalnu nepravdu i njene uzroke u savremenom društvu, sastaviti plan za rješavanje socijalnih problema u obitelji, lokalnoj i široj zajednici, racionalno koristiti socijalne instrumente pri zaštiti ranjivih kategorija društva u lokalnoj i široj zajednici, sagledati strategije rješavanja socijalnih problema u savremenom društvu koje nudi islamsko učenje, prezentirati i argumentirati stavove socijalnog učenja islama kao djelotvornog u rješavanju socijalnih problema čija autentična primjena bi mogla iskorijeniti u postupnosti siromaštvo u društvu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Pojam, značenje, važnosti i filozofija socijalnog sistema u islamu
2. Sedmica	Odlike socijalnog sistema u islamu
3. Sedmica	Privatno i javno vlasništvo u islamu
4. Sedmica	Nastanak i razvoj socijalnog sistema u islamu i drugim sistemima
5. Sedmica	Socijalno pitanje u islamu, siromaštvo i bogatstvo
6. Sedmica	Uzroci socijalne nepravde i siromaštva
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Moralni principi socijalnog sistema u islama
9. Sedmica	Osnovni principi islamske ekonomije
10. Sedmica	Socijalne kategorije u islamskom socijalnom sistemu

11. Sedmica	Izvori socijalnog sistema u islamu
12. Sedmica	Primjena socijalnog sistema u islamu
13. Sedmica	Zekjat i socijalni sistem u islamu
14. Sedmica	Vakuf i socijalni sistem u islamu i socijalne islamske institucije i baština na našim prostorima
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	75 %
	2. prezentacije	25 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. esej	10	3-14 sedmica
3. I kolokvij	15	7. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

5. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
6. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
7. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
8. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Sulejman Topoljak, *Socijalni sistem u islamu, skripta za internu upotrebu*, Bihać, 2017. 2. Sulejman Topoljak, *Socijalne kategorije ljudi u svjetlu islamskog učenja i pedagogije*, Novi Pazar, El-Kelimeh,2010. 3. Sulejman Topoljak, *Zekat i sadakatul-fitr, savremena aktuelna pitanja*, Novi Pazar, El-Kelimeh, 2007.
3.2. Dodatna literatura
1. Jusuf Karadavi, *Islam i siromaštvo*, Sarajevo, Bemust, 2003. 2. Abul-'Ala el-Mevdudi, *Islam i društveno ekonomski sistem*, Mladi muslimani, Sarajevo. 3. Mustafa Sibai, *Fenomen islamske civilizacije*, Bihać, 2005. 4. Ahmet Alibašić, *Savremene muslimanske dileme*, CNS, Sarajevo.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

METODIKA RADA SOCIJALNOG PEDAGOGA

Naziv predmeta: **Metodika rada socijalnog pedagoga**		Šifra predmeta: 03-21/481-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija		Ime asistenta: mr. sc. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 3 P + 3 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 90

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Metodička praksa*	*Dnevnik metodičke prakse*	***Ukupno***
45	30	40	10	25	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa metodikom rada socijalnog pedagoga kao naučnom disciplinom, sociopedagoškim metodama u tretiranju konkretne situacije pojedinca, grupe ili zajednice, vještinama organiziranja rada i vrednovanja rada socijalnog pedagoga u praksi, profesionalnim identitetom i kompetencija za praktične sociopedagoške intervencije, planiranjem i programiranjem sociopedagoškog rada kroz individualizirani pristup, grupni i timski sociopedagoški rad, sa usmjerenim metodama i tehnikama u rješavanju problema ili pitanja klijenata, primjenom pedagoškog savjetodavnog rada sa porodicom, pojedincem, djecom sa smetnjama u psihofizičkom razvoju, osobama treće životne dobi i sl.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i locirati područja rada socijalnog pedagoga u praksi, pisati sociopedagoške anamneze, dijagnostičke procjene, sastaviti plan interventnih mjera i ocjene sociopedagoškog djelovanja u praksi, objasniti multidisciplinarna polazišta u sociopedagoškim intervencijama, koristiti različite metode i tehnike u sociopedagoškom radu, provesti etičke principe i standarde, koristiti edukacijske vještine i umijeća u pedagoškom obrazovanju roditelja i nastavnika, komunikacijske vještine kroz savjetodavni rad sa djecom, roditeljima i porodicom u cjelini, sastaviti plan i strukturu savjetodavnog rada sa porodicama djece sa smetnjama u razvoju i disfunkcionalnim porodicama, koristiti sociopedagoške intervencije u radu sa pojedincem ili frupom, a koje obuhvataju: analizu problema, dijagnostičku procjenu, plan aktivnosti u svrhu ostvarenja cilja i evaluaciju procesa, mjere i intervencije za unaprijeđenje kvalitete sociopedagoškog rada, probleme u identifikaciji mogućih pristupa i rješenja, propitujući funkcionalnost znanstvene teorije u praktičnom sociopedagoškom radu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Cilj i zadaci metodike sociopedagoškog rada. Principi rada socijalnog pedagoga. Područja rada socijalnog pedagoga: koncepcijsko-programski zadaci, sociopedagoška dijagnostika, sociopedagoški tretman i savjetodavni rad, rad sa roditeljima, edukacijske aktivnosti, sociopedagoška stručna

	istraživanja, sociopedagoška evaluacija, vođenje dokumentacije, saradnja s ustanovama, stručno usavršavanje i učešće u radu stručnih organa.
2. Sedmica	Strukturne pretpostavke procesa sociopedagoškog savjetovanja. Sociopedagoški savjetodavni rad: sa odgojno disfunkcionalnim porodicama. Rad sa roditeljima i drugim odraslim srodnicima koji imaju djecu sa smetnjama u razvoju (Etape razgovora, prva pomoć roditeljima u sumnji da da se javila poteškoća u razvojnu poteškoću). Komunikacija: učenik, škola, obitelj- vježbe praktičnog komuniciranja i konfrontacije u procesu savjetovanja.
3. Sedmica	Multiperspektivni rad na slučaju: anamneza, detekcija, intervencija i evaluacija. Metode i tehnike rada roditeljima. strategije odgoja bez podizanja glasa i kazni.
4. Sedmica	Didaktičko - metodičke refleksije u sociopedagoškom radu (analiziranje, planiranje, djelovanje, evaluiranje). Izrada programa rada socijalnog pedagoga u odgojnim, socijalnim, gerijatrijskim i peneloškim ustanovama.
5. Sedmica	Projekat, elementi projektnog planiranja u socijalnoj pedagogiji. Individualno planiranje odgojno – obrazovnog rada. Metode i tehnike pomoći djeci s teškoćama u učenju
6. Sedmica	Individualni pristup u sociopedagoškom radu. Odgojno - disciplinske mjere (razvoj, izricanje, provođenje). Socijalnopedagoško programiranje individualnog rada u okviru izvršavanja odgojno – disciplinske mjere. Metode pozitivne discipline (nenasilna usmjerena rješenja zasnovana na pricipima razvoja djeteta)
7. Sedmica	Individualni rad: uspostavljanje odnosa, razvoj kvalitetne komunikacije, motivacijski dijalog, komunikacijski obrasci za promjenu stavova i ponašanja, etički aspekti. Saradnja s društvenim subjektima (škola, službe za prevenciju ovisnosti, savjetovališta, obiteljski centri i sl.) u okviru izvršavanja odgojne mjere. Metode i tehnike učenja življenja u zajednici u miru i bez nasilja.
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Grupni pristup u sociopedagoškom radu, prednosti i nedostaci grupnog i individualnog pristupa. Vrste i obilježja tretmanskih grupa. Procesi u tretmanskim grupama. Faze u razvoju tretmanskih grupa. Pozicije i uloge u tretmanskim grupama. Motivacija za promjenu. Prava i odgovornosti. Učenje i socijalizacija u grupi. Programi, metode i tehnike psihosocijalne pomoći migrantima i osobama koje su tranziciji.
10. Sedmica	Vođenje tretmanskih grupa. Stilovi i vještine vođenja. Specifičnosti grupnog rada s djecom i mladima. Specifičnosti grupnog rada s nemotiviranim članovima. Komunikacijski utemeljene tehnike rada s grupama. Modeli evaluacije grupnog rada. Pomoć pomagačima- metode i tehnike rada sa osobama u fazi profesionalnog sagorjevanja.
11. Sedmica	Upotreba timskog rada. Prednosti i nedostaci timskog rada. Važnost timskog rada u socijalnoj pedagogiji. Praksa timskog rada.
12. Sedmica	Supervizija, pojam i funkcija supervizije u socijalnoj pedagogiji, različiti koncepti i oblici supervizije u sociopedagoškom radu. Metode i tehnike pomoći rada sa djecom koja imaju razvojne poteškoće.
13. Sedmica	Sociopedagoške radionice i njihov značaj u prevenciji i odgojnom radu. Interventni programi rada sa djecom i osobljem u kriznim i stresnim situacijama. Metode samozaštite.

14. Sedmica	Socijalni pedagog - osobni i profesionalni identitet. Profesionalno usavršavanje socijalnog pedagoga. Kompetencije socijalnog pedagoga. Poučavanje kroz praktičan rad i iskustvo putem Rozen metode.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	15 %
	2. prezentacije	20 %
	3. praktičan rad	30 %
	4. diskusije i rasprave	15 %
	5. socopedagoška radionica	10 %
	6. gost predavač	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. metodička praksa sa dnevnikom	20	14 sedmica
3. I kolokvij	15	7. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	40	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. Metodička praksa iz Metodike rada socijalnog pedagoga realizira se u trajanju od 10 sati praktičnog rada u institucijama (sociopedagoške životne zajednice, domovi djece bez roditeljskog staranja, sigurne kuće, savjetovališta, NVO za zaštitu prava djece, disciplinskim centrima za maloljetnike, školama i sl.). Studenti su obavezni upoznati se sa osnovnim procedurama i protokolima o postupanju kod pojave maloljetničke delinkvencije, vršnjačkog nasilja i zlostavljanja, spolne, rasne, vjerske i dr. diskriminacije i sl. Studenti su obavezni napraviti lični protokol i intervju koji će realizirati na terenu sa pojedincem ili grupom, a u vezi sa opisom i mogućim rješavanjem nekih od aktuelnih sociopedagoških problema u praksi. Dnevnik metodičke prakse izdaje Islamski pedagoški fakultet u Bihaću, a obuhvata studentova iskustva u praktičnom savjetodavnom radu iz metodike rada socijalnog pedagoga, a koji se sastoji iz sljedećih dijelova: sociopedagoška evidencija (protokoli, izjave, inventari i sl), aktivnosti u sociopedagoškom radu (deskriptivno, statistički, u boji i slici), opservacija, mišljenje i evaluacija sociopedagoškog rada, galerija slika i prilozi. Za kvalitetno urađen pismeni dnevnik metodičke prakse socijalnog pedagoga sa terena, student može ostvariti od 0 - 20 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne

sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.

4. Završni ispit se provodi u usmenoj i praktičnoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom usmenom i praktičnom ispitu koji traju istovremeno dodjeljuje studentu 0 - 40 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog i praktičnog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Ajduković, M. (1997). *Grupni pristup u psihosocijalnom radu.* Zagreb: Društvo za psihološku pomoć (str. 51-81; 135-146; 197-229; 315-333).
2. Bašić, J., Hudina, B., Koller-Trbović, N. i Žižak, A. (1994). *Integralna metoda. Priručnik za odgajatelje i stručne suradnike predškolskih ustanova.* Zagreb:Alinea, (str.173-185).
3. Dodig, D. & Ricijaš, N. (2011). *Profesionalne kompetencije socijalnih pedagoga.* Socijalna pedagogija: znanost, profesija i praksa u Hrvatskoj / Poldrugač, Z.; Bouillet, D., Ricijaš, N. (ur.). Zagreb: Edukacijsko-rehablitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (str. 151-208).

3.2. Dodatna literatura

1. Kepeš, N. (2010). *Priručnik za nastavnike o prevenciji nasilja koje uključuje djecu*, Zenica:Pedagoški Zavod Zenica.
2. Bouillet, D. (2011). *Socijalnopedagoška praksa i potrebe korisnika*. Socijalna pedagogija: znanost, profesija i praksa u Hrvatskoj / Poldrugač, Z.; Bouillet, D., Ricijaš, N. (ur.). Zagreb: ERF Sveučilišta u Zagrebu, (str. 131-150).
3. Janković, J. (1997). *Savjetovanje - nedirektivni pristup.* Zagreb: Alinea.
4. Juul, J. (2002). *Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi.* Zagreb: Alinea.
5. Kepeš, N. (2014*). Socijalna pedagogija u funkciji prevencije i resocijalizacije poremećaja ponašanja djece i adolescenata*, Bihać: IPF.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

SOCIJALNA PSIHOLOGIJA

Naziv predmeta: **Socijalna psihologija**		Šifra predmeta: 03-21/482-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 6
Ime nastavnika: dr.sc. Dijana Sulejmanović	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti psihologija	
Broj sati nastave sedmično: 3P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 75	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Istraživački rad*	***Ukupno***
45	30	45	30	**150**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati s osnovnim pojmovima iz socijalne psihologije te njenim odnosom s drugim naučnim disciplinama, metodama istraživanja, spoznajnim procesima, stavovima, predrasudama i stereotipima, grupnim procesima te socijalnim uticajem.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći definirati, objasniti i koristiti osnovne termine i procese iz socijalne psihologije, prepoznati sociopsihološke fenomena i problema u području odnosa između pojedinca i njegove socijalne sredine te njihovih međusobnih uticaja, analizirati socijalni kontekst pojedinca i odgovore pojedinaca na specifične socijalne situacije.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Položen predmet Razvojna psihologija

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Upoznavanje sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada te obavezama studenata.
2. Sedmica	Predmet socijalne psihologije.
3. Sedmica	Metodologija u socijalnoj psihologiji. Opažanje i ograničenja opažanja.
4. Sedmica	Korelacijska metoda: prednosti i ograničenja.
5. Sedmica	Eksperimentalni pristup. Etička pitanja u socijalnoj psihologiji.
6. Sedmica	Socijalna spoznaja i socijalna percpecija.
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Stavovi.
9. Sedmica	Psihologija grupa i međugrupnih odnosa.
10. Sedmica	Grupna produktivnost.
11. Sedmica	Pojedinac i socijalne interakcije.
12. Sedmica	Socijalni uticaj.
13. Sedmica	Afilijacija i privlačnost.
14. Sedmica	Socijalna psihologija u organizacijama.
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	25%
	2. prezentacije	25%
	3. interaktivna nastava	25%
	4. rad na tekstu	25%
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodove***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	4. sedmica
2. kolokvij I	20	7. sedmica
3. kolokvij II	20	15. sedmica
4. prezentacija istraživačkog rada	20	14. sedmica
5. završni ispit	30	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom i izlaganjem prezentacije istraživačkog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Istraživački rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme istraživačkog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost istraživačkog rada do maksimalno predviđenih 20 bodova. Profesor može vratiti istraživački seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za urađen i prezentiran istraživački rad, student može ostvariti od 0-20 bodova.
4. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 30 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. Hewstone, M. i Stroebe, N. (2003). *Socijalna psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
3.2. Dodatna literatura
1. Aronson, E., Wilson, T. D. i Akert, R. (2005). *Socijalna psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Brown, R. (2006). *Grupni procesi*. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Naučni članci iz aktuelne periodike.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U SOCIJALNOJ PEDAGOGIJI II

Naziv predmeta: **Metodologija istraživanja u socijalnoj pedagogiji II**		Šifra predmeta: 03-21/483-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti pedagogija		Ime asistenta: Dr.sc. Nedim Čirić
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Seminarski rad*	*Projekat istraživanja*	***Ukupno***
30	30	25	15	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa kvalitativnom istraživačkom strategijom i paradigmom u metodologiji scojalne pedagogije, primjenama kvalitativnih istraživačkih tehnika i metoda u kvalitativnim istraživanjima sociopedagoških fenomena, načinima analize i interpretacije rezultata kvalitativnih istraživanja, vještinama pisanja istraživačkog projekta zasnovanog na kvalitativnom metodologijskom pristupu i načinom prezentiranja i publikovanja rezultata.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći opisati i objasniti kvalitativni metodologijski pristup u sociopedagoškim istraživanjima, koristiti metode, tehnike i strategije u kvalitativnom metodologijskom istraživanju, pisati i kreirati nacrt projkata zasnovan na kvalitativnom metodologijiskom pristupu istraživanja sociopedagoških fenomena, analizirati, prepoznati i tumačiti rezultate sociopedagoških istraživanja zasnovanih na kvalitativnom pristupu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Uvod u područje kvalitativnih istraživanja (KVI), Historija kvalitativnih istraživanja. Proces kvalitativnih istraživanja. Temeljni postulati kvalitativnih istraživanja.
2. Sedmica	Teorijske paradigme i perspektive. Pojam paradigme u kvalitativnim istraživanjima
3. Sedmica	Kvalitativna istraživanja nasuprot kvantitativnim istraživanjima.Metodološka triangulacija. Novi diskursi o kvalitativnim i kvantitativnim istraživanjima
4. Sedmica	Kvalitativni pristup istraživanju odgojno-obrazovnih procesa
5. Sedmica	Kvalitativni istraživački proces. Istraživanje kao linearni proces. Linearnost i cirkularnost procesa. Teorije u istraživačkom procesu
6. Sedmica	Pregled naučno-istraživačkih nacrta. Planiranje i konstrukcija nacrta u KVI. Studija slučaja. Komparativne studije. Retrospektivne studije. Longitudinalne studije
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Strategije istraživanja. Nacrt kvalitativnog istraživanja. Struktura nacrta kvalitativnog istraživanja.
9. Sedmica	Strategije istraživanja. Istraživačka pitanja. Pristup terenu. Uzorkovanje

	(sampling)
10. Sedmica	Pregled metoda i tehnika prikupljanja i analize empirijskog materijala u kvalitativnim istraživanjima Verbalni podaci (intervju, price, focus group)
11. Sedmica	Pregled metoda i tehnika prikupljanja i analize empirijskog materijala u kvalitativnim istraživanjima. Opservacija. Etnografija.Vizuelni podaci: slike, film, video clip
12. Sedmica	Metodologija utemeljene teorije. Konceptualne matrice. Historijski razvoj MUT-a. Nacrt istraživanja MUT-a. Kodiranje. Postupci validacije teorije u MUT
13. Sedmica	Kvalitativna analiza sadržaja. Transformacija simboličkog materijala u pojmovne kategorije. Ispitivanje karakteristika: sadržaja poruke, primaoca poruke i tvorca poruke. Određivanje jedinica analize i sadržaja.
14. Sedmica	Validnost, prikaz i perspektive kvalitativnih istraživanja
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. predavanje	20
	2. prezentacije	60
	3. radionica/grupni rad	20
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. Prisustvo nastavi	10	1-15. sedmice
2. I kolokvij	20	7. sedmica
3. II kolokvij	20	15. sedmica
4. Projekat kvalitativnog naučnog istraživanja	25	U toku semestra
5. Seminarski rad i prezentacija	15	6.-14. sedmice
6. Završni ispit	10	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 1% predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10% ocjene. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 1%.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Izradom projekta naučnog istraživanja studenti produbljuju znanje o primjeni metodoloških koncepata u praktičnom radu. Projekat naučnog istraživanja se radi u pismenoj formi u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov istraživačkog projekta. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost izrade istraživačkog projekta do maksimalno predviđenih 25 bodova. Profesor može vratiti istraživački projekat studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen projekat istraživanja u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-25 bodova.

4. Izradom i izlaganjem seminarskog rada studenti produbljuju znanje o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se piše u skladu sa metodologijom naučno-istraživačkog rada. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov teme seminarskog rada. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost seminarskog rada do maksimalno predviđenih 15 bodova. Profesor može vratiti seminarski rad studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde naučno – istraživačkog rada. Za kvalitetno urađen seminarski rad u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova, dok za prezentaciju i usmeno izlaganje seminarskog rada profesor dodjeljuje od 0-5 bodova.
5. Završni usmeni ispit se odnosi na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim usmenim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom usmenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 10 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog usmenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Halmi, A. (2001). *Metodologija istraživanja u socijalnom radu*. Zagreb: Alinea.
2. Halmi, A. (2005). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima.* Jastrebarsko: Naklada Slap.

3.2. Dodatna literatura

1. Cohen, L., Manion, L. & Morrison, M. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
2. Creswell, J. W. & Creswell, D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
3. Creswell, J.W. (2007). Q*ualitative inquiry andresearch design: Choosing among five approaches.* Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
4. Glaser, Barney G./ Strauss, Anselm L. (2008): *Grounded Theory: Strategien qualitativer Forschung.* 2., korrigierte Auflage. Bern: Verlag Hans Huber.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

TRETMAN OVISNIKA

Naziv predmeta: **Tretman ovisnika**		Šifra predmeta: 03-21/484-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti socijalna pedagogija		Ime asistenta: mr. Smaila Balić Rahmanović, v. ass.
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	*Praksa*	*Ukupno*
30	30	25	-	15	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa teorijskim i praktičnim vještinama iz oblasti bolesti ovisnosti, dijagnostike, diferencijalne dijagnostike i tretmana bolesti ovisnosti, temeljnim teorijskim polazištima o psihoaktivnim substancama i njihovom dejstvu, socijalnim uzrocima, rizičnim faktorima i oblicima zavisnosti/ovisnosti, primjenom konstruktivnog pristupa problemu ovisnosti, primjenom metode socijalnog rada sa ovisnicima, umijećima i strategijama u borbi i rješavanju problema ovisnosti, vještinama komunikacije u radu sa ovisnicima.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati socijalne uzroke i posljedice ovisnosti, razlikovati oblike ovisničkog ponašanja, uzroke nastanka i razvoja ovisnosti, objasniti društvene reakcije u smislu prevencije i intervencije, koristiti praktične vještine u radu sa osobama koje ispoljavaju oblike ovisničkog ponašanja, provoditi programe prevencije, tretmana, rehabilitacije i suzbijanja bolesti zavisnosti, provoditi tretmane u procesu rehabilitacije i resocijalizacije, sudjelovati aktivno u sinhronizovanom radu vladinih i nevladinih institucija i organizacija, sudjelovati u multiprofesionalnim timovima za prevenciju ovisnosti, u tretmanu, rehabilitaciji i resocijalizaciji tretiranih ovisnika.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Uvod u područje bolesti ovisnosti, Historijat ovisnosti, Odnos religija prema ovisnostima
2. Sedmica	Fenomenologija ovisnosti u Bosni i Hercegovini, Rasprostranjenost ovisnosti i socijalne karakteristike ovisnika
3. Sedmica	Epidemiologija bolesti ovisnosti, Etiologija bolesti ovisnosti-alkohol
4. Sedmica	Socijalni uzroci i posljedice ovisnosti o drogama - narkomanije
5. Sedmica	Ovisnost o pušenju duhana – nikotinizam
6. Sedmica	Ostali tipovi ovisnosti (kockanje, adrenalin, ovisnost o nematerijalnim stvarima-internet, ovisnost o drugoj osobi i sl.)
7. Sedmica	Recidivizam u oblasti ovisnosti
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)

9. Sedmica	Terapijske zajednice
10. Sedmica	Klubovi liječenih alkoholičara
11. Sedmica	Porodična terapija bolesti ovisnosti, Ličnost terapeuta
12. Sedmica	Alternativni programi na području narkomanije
13. Sedmica	Prevencija bolesti ovisnosti
14. Sedmica	Resocijalizacija, rehabilitacija i socijalna reintegracija ovisnika
15. Sedmica	Uloga socijalnog pedagoga u inicijalnoj fazi liječenja. Motivacija i savjetodavni rad; Ciljevi, metode i principi edukacije i rehabilitacije ovisnika u toku i nakon tretmana; II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	40 %
	2. prezentacije	40 %
	3. praktičan rad	20 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. interventna praksa II	20	10. sedmica
2. kolokvij I	15	8. sedmica
3. kolokvij II	15	15. sedmica
4. završni ispit	30	Ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Interventna praksa II je samostalan praktičan rad studenta koji se obavlja u formi stručnog sociopedagoškog interventnog rada u centrima za odvikavanje o ovisnosti, bolnicama, kliničkim centrima i drugim relevantnim institucijama i ustanovama koje se bave tretmanom ovisnosti. Interventna praksa je planirana u trajanju od 15 sati. Za kvalitetno obavljenu interventnu praksu i dostavljen izvještaj interventne prakse, student može ostvariti maksimalno od 0-20 bodova. Za vrijeme interventne prakse, studenti su obavezni posjetiti neku od institucija, upoznati se interventnim tretmanima i programima koji se provode u cilju tretmana i odvikavanja od ovisnosti, rehabilitacije i prevencije. Mentor iz nadležne ustanove ocjenjuje kvalitetu praktičnog rada studenta, na osnovu realiziranih praktičnih aktivnosti kroz rad studenta sa djecom i mladima na konkretnom tretmanu ili programu. Interventna praksa se vrednuje od 0-20 bodova zajednički od strane mentora u ustanovi i predmetnog profesora na slijedeći način:
   a) Samostalno učešće u aktivnostima tretmana, prevencije, rehabilitacije i sl. od 0-5 bodova
   b) Dnevnik interventne prakse II (kojeg izdaje Islamski pedagoški fakultet u Bihaću), obuhvata izvještaj o studentovim iskustvima u praktičnom radu iz ustanove, koji se sastoji iz sljedećih dijelova: evidencija i dokumentacija, program aktivnosti (ustanova u boji i slici), opservacija tretmana ili programa, galerija slika i prilozi – vrednuje se od 0-15 bodova. Profesor ocjenjuje kvalitetu dnevnika interventne prakse II koji se sastoji od studentove analize, opservacija, iskazanih sociopedagoških vještina u korištenju dokumentacije, tretmana, metoda, upućenih

primjedbi, prijedloga i mjera za unaprjeđenje kvalitete tretmana ili konkretnog programa. Profesor za uredno napisan dnevnik interventne prakse II dodjeljuje studentu do maksimalno predviđenih 0-15 bodova.

2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
3. Završni ispit se provodi pismenim putem, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Šarić, H.(2010) *Socijalni rad sa ovisnicima*, Off Set, Tuzla.
2. Cerić I, Mehić-Basara N, Oruč L, Salihović H (urednici). *Zloupotreba psihoaktivnih supstanci i lijekova.* Sarajevo: Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2007.

3.2. Dodatna literatura

1. Hudolin, V. Obiteljsko liječenje. Školska knjiga, Zagreb, 1986.
2. Hudolin, V. Klubovi liječenih alkoholičara. Školska knjiga, Zagreb, 1990.
3. Kušević, V.: Zloupotreba droga. Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1987.
4. Pozaić, V. Droga od beznađa do nade. FTI - Centar za bioetiku, Zagreb,1993.
5. Sinanović O, Hafizović R, Pajević I (urednici). Duhovnost i mentalno zdravlje.- Sarajevo: Svjetlost, 2002.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

TRETMAN OSOBA S POSEBNIM STATUSOM U RELIGIJSKOM UČENJU

Naziv predmeta: **Tretman osoba s posebnim statusom u religijskom učenju**		Šifra predmeta: 03-21/485-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: doc. dr. Hakija Kanurić		Ime asistenta: Nina Halilbašić, ass.
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa granicama i mogućnostima tolerancije u izvršavanju islamskih propisa s obzirom na poseban status osobe, razvijati senzibilitet za rad sa osobama suočenim sa različitim tipovima poteškoća, upoznati se sa islamskim propisima i njihovom primjenom s obzirom na osobe u posebnom statusu tokom sociopedagoških intervencija kroz rehabilitaciju, tretman i sl, islamskim normama i zakonima sa aspekta izvršavanja s obzirom na osobe u posebnom statusu, a primjenjujući principe i olakšice u posebnim situacijama.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati stanje osobe u posebnom statusu sa aspekta religijskog učenja, objasniti granice i mogućnosti tolerancije kod izvršavanja islamskih propisa s obzirom na poseban status osobe u sociopedagoškim intervencijama, koristiti adekvatne postupke (olakšice) s obzirom na poseban status osobe, opisati i interpretirati stanje osobe u posebnim prilikama i posebnim statusom s obzirom na religijsko učenje, vrjednovati primjenjivost olakšica na osobe sa posebnim statusom u religijskom kontekstu.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Lahkoća i jednostavnost - odlika islamskog vjerozakona
2. Sedmica	Kur'anski temelji u ophođenju sa osobama s posebnim statusom
3. Sedmica	Ophođenje sa osobama s posebnim statusom u tradiciji Allahovog Poslanika, s.a.v.s.
4. Sedmica	Teškoća priskrbljuje olakšicu
5. Sedmica	Nužda zakon mijenja
6. Sedmica	Olakšice u vjerskim propisima – bolest i putovanje
7. Sedmica	Lahkoća i jednostavnost - odlika islamskog vjerozakona
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Prisila, zaborav, neznanje, greška
10. Sedmica	Teškoća širokih razmjera, nepotpunost, sumnje
11. Sedmica	Olakšice u vjerskoj čistoći
12. Sedmica	Olakšice u namazu
13. Sedmica	Olakšice u postu, zekatu i hadžu

14. Sedmica	Olakšice u međuljudskim odnosima
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	75 %
	2. prezentacije	25 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej	10	3-14 sedmica
2. I kolokvij	20	7. sedmica
3. II kolokvij	20	15. sedmica
4. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Abdulhamid Tuhmaz, *Hanefijski fikh*, Sarajevo, 2002.
2. Muharem Štulanović, *Fikh I*, Bihać, 2007.

3.2. Dodatna literatura

1. *Enciklopedija islamskog prava* (El-Mevsuatul-fikhijjetul-kuvejtijje)

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

INTERKULTURALNI ODGOJ

Naziv predmeta: **Interkulturalni odgoj**		Šifra predmeta: 03-21/486-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: doc. dr. Hakija Kanurić	Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti religijska etika i odgoj	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	20	20	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa temeljnim paradigmama interkulturalnog odgoja kroz sociopedagoški rad, komunikacijskim i interakcijskim vještinama zasnovanih na pozitivnim vrijednostima međureligijskog i interkulturalnog dijaloga, interpretacijama koje razvijaju negativne stavove, stereotipe i predrasude kod djece i mladih, važnostima saradničkih odnosa kroz razumijevanje i izgradnju mostova saradnje među pripadnicima različitih religija i kultura, važnosti tolerancije u odnosu na poštivanje različitosti i suživota bez obzira na razlike.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći analizirati i objasniti temeljne paradigme interkulturalnog odgoja kroz sociopedagoški rad, koristiti vještine otvorene komunikacije i interakcije zasnovane na pozitivnim vrijednostima međureligijskog i interkulturalnog dijaloga, provoditi planove prevencije vjerskog, religijskog i nacionalnog radikalizma, predlagati strategije i programe za sprječavanje negativnih stavova, stereotipa i predrasuda, razvijati toleranciju u poštivanju i zaštiti prava na različitosti i suživot bez obzira na razlike.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definicije dijaloga: civilizirana komunikacija
2. Sedmica	Pohvalna i pokuđena rasprava
3. Sedmica	Pluralitet uvjerenja
4. Sedmica	Međusobno upoznavanje, život u miru
5. Sedmica	Uzajamno poštovanje i tolerancija te saradnja u dobru
6. Sedmica	Višestruki kur'anski pozivi na civilizirano komuniciranje sa pripadnicima drugih vjera
7. Sedmica	Učenje o drugima i njihovoj jedinstvenosti kao izrazu Božije volje
8. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
9. Sedmica	Priznavanje prava drugima na slobodno vjerovanje i manifestiranje vjere
10. Sedmica	Očuvanje islamskog identiteta u pluralnim sredinama
11. Sedmica	Dijaloško nastojanje da se živi u miru i dobrim odnosima te da se prevaziđu rasni, etnički i drugi nesporazumi

12. Sedmica	Zalaganje za mir u svijetu
13. Sedmica	Rješavanje sporova mirnim putem
14. Sedmica	Razlika u vjerovanju i poticaj da se natječemo u dobru
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	75 %
	2. prezentacije	25 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. prisustvo nastavi	10	1-15. sedmica
2. esej	20	3-14 sedmica
3. I kolokvij	15	7. sedmica
4. II kolokvij	15	15. sedmica
5. završni ispit	40	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Nastavnik vodi evidenciju uključenosti studenta u nastavnom procesu, gdje student ostvaruje 0,66 predviđenih bodova za aktivnu participaciju na svakom terminu, a do maksimalno predviđenih 10 bodova. Za svako odsustvo studentu sa jednog termina oduzima se 0,66.
2. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
3. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-15 bodova i II kolokvij se boduje od 0-15 bodova.
4. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura
1. *Zajednica srednjeg puta: teorija i praksa islamske umjerenosti,* grupa autora, Centar za dijalog Vesatijja, 2013. (odabrani radovi) 2. *Muslimani i drugi,* grupa autora, Centar za dijalog Vesatijja, 2013. (odabrani radovi)
3.2. Dodatna literatura
1. *Srednji islamski put*, Centar za dijalog – Vesatijja, Sarajevo, 2013. 2. Ahmed Alibašić Muhamed Jušić: *Islamofobija pojava – pojam – odgovor*, Centar za napredne studije, 2014. 3. *Islamofobija i antiamerikanizam: uzoci i rješenja*, grupa autora na engleskom, prijevod na bosanski Alem Koluh, izdao Centar za napredne studije, 2009. 4. Ahmed Alibašić i Muhamed Jušić: *Savremene muslimanske dileme,* izdao Centar za napredne studije, 2015. 5. Nasr, Seyyed Hossein: *Tradicionalni isalm u modernom svijetu*, El-Kalem, Sarajevo, 1994.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ŽIVOTOPISI BOŽIJIH VJEROVJESNIKA

Naziv predmeta: **Životopisi Božijih vjerovjesnika**		Šifra predmeta: 03-21/487-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: dr. sc. Izet Terzić		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti hadiske nauke
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa biografijama odabranih ljudi koji su prema religijskim učenjima dostavljači Božije poruke ljudima u raznim vremenskim periodima i uvjetima, sa načinima ophođenja Božijih poslanika prema ljudima i rješavanju problema koji su obilježje vremena u kojem su živjeli, sa njihovim pedagoškim metodama koje su koristili u prevazilaženju problema, kao i specifičnim metodama posljednjeg Poslanika Muhammeda, a.s., kao i sa primjenom takvih paradigmi u savremenom društvenom kontekstu.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita student će moći prepoznati i analizirati načine ophođenja Božijih poslanika prema ljudima i rješavanju problema na osnovu priča i religijskih tekstova, objasniti pedagoške metode koje su koristili u prevazilaženju određenih problema, uporediti postupke Božijih poslanika iz tog vremena i postupke koji se primjenjuju u rješavanju sociopedagoških problema kod djece, mladih i odraslih, koristiti metode i sredstva s ciljem mentalnog i duhovnog osnaživanja odgajatelja, sociopedagoških djelatnika, djece, mladih i odraslih, valorizirati učinkovitost korištenja metoda i strategija koje se koriste u duhovnom osnaživanju pojedinca, kao i kroz programe prevencije kojima je cilj očuvanje i zaštita zdravlja čovjeka.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definisanje osnovnih pojmova: poslanik, vjerovjesnik
2. Sedmica	Poslnici spomenuti u Kur'anu, *ulul-azmi*/najodabraniji poslanici
3. Sedmica	Poslanici i nihovi narodi
4. Sedmica	Adem, a.s., Idrus, a.s., Nuh, a.s.
5. Sedmica	Hud, a.s. Salih, a.s., i njegov narod Semud
6. Sedmica	Ibahim, a.s., i njegove specifičnosti, gradnja Kabe
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Lut, a.s., i specifičnost grije njegovog naroda
9. Sedmica	Šuajb, a.s.
10. Sedmica	Ismail, a.s., i Ishak, Ibrahimovi, a.s., potomci
11. Sedmica	Esej, Jusuf, a.s, i njegovo iskušenje
12. Sedmica	Ejjub, a.s., kao simbol strpljivosti

13. Sedmica	Junus, Musa (sukob sa Faraonom)
14. Sedmica	Isa, a.s., i Muhammed, s.a.v.s., njegove specifičnosti
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti	***(%)***
2.1. Načini izvođenja nastave	1. eks katedra	80 %
	2. prezentacije	10 %
	3. gosti predavači	10 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej	10	3-14 sedmica
2. I kolokvij	20	7. sedmica
3. II kolokvij	20	15. sedmica
4. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor ocjenjuje kvalitet i stručnost eseja do maksimalno predviđenih 10 bodova. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti maksimalno od 0-10 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1 Ibn Kesir, Kazivanja o vjerovjesnicima, prijevod A. Adilović, Bužim, 2007.
2. Halid, Amr, Serijal izdanja o Allahovim poslanicima, El-Kelimeh, Novi Pazar.

3. Kurdić, Šefik, Kako su Allahovi poslanici pozivali u islam, „El-kelimeh“, Novi Pazar, 2007.
3.2. Dodatna literatura
1. Sedić, Fuad, *Posebnosti Muhammeda, s.a.v.s., i njegovog ummeta*, Bihać, 2005. 2. Kurdić, Šefik, *Poslanikove metode pozivanju u vjeru,* El-Kelimeh, Novi Pazar, 2009.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

RELIGIJSKA ETIKA

Naziv predmeta: **Religijska etika**		Šifra predmeta: 03-21/488-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 4
Ime nastavnika: Nastavnik iz naučne oblasti religijska etika i odgoj		Ime asistenta: Saradnik iz naučne oblasti religijska etika i odgoj
Broj sati nastave sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 60

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	30	10	**100**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Studenti će se upoznati sa osnovama konvencionalne etike i njenim definicijama, historijskim pregledom etičkih teorija, pitanjima slobode volje, moralnog i nenemoralnog, poštovanja autoriteta, problemima motivacije kod čovjeka, religijskom etikom prisutnom kod svih Božijih poslanika, autentičnih tumačenja dozvoljenog moralnog i zabranjenog nemoralnog.
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, studenti će moći objasniti pojam moralnosti i moralnosti u religijskoj etici, razlikovati vrijednosne obrasce moralnog i poželjnog od nemoralnog i socijalno nepoželjnog ponašanja, koristiti metode i tehnike u promociji moralnih vrijednosti kroz programe prevencije socijalno nepoželjnih oblika ponašanja, upoređivati i vrjednovati primjenu normi i principa u samoizgradnji i autoedukaciji socijalnih pedagoga, sastaviti plan aktivnosti za podizanje svijesti o moralno prihvatljivim i neprihvatljivim ponašanjima kao i promociji volontiranja naročito sa osobama u terminalnoj fazi života s ciljem postanka korisnog i vrijednosno prepoznatljivog člana zajednice.
1.3. Preduslov za polaganje predmeta	Nema.

SEDMICA	**1.4. Indikativni sadržaj predmeta**
1. Sedmica	Definisanje osnovnih pojmova: etika, edeb, odgoj i slično.
2. Sedmica	Historijski prikaz etika kod ranijih naroda
3. Sedmica	Razumijevanje etike na Zapadu i Istoku
4. Sedmica	Etika u kontaktu sa sredinom i okruženjem
5. Sedmica	Etika pri pojedinačnim i zajedničkim obredima
6. Sedmica	Uticaj etike na ponašanje osoba
7. Sedmica	I kolokvij (pismena provjera znanja)
8. Sedmica	Ophođenje sa prirodom i životinjama
9. Sedmica	Uzori pri izgrađivanju etičke vrijednosti
10. Sedmica	Etika u porodičnom ambijentu
11. Sedmica	Uvažavanje različitosti
12. Sedmica	Etika u govoru i komuniciranju
13. Sedmica	Etika u poslovanju
14. Sedmica	Suzbijanje korupcije, nepoštenja i drugih vidova nekorektnosti
15. Sedmica	II kolokvij (pismena provjera znanja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

2.1. Načini izvođenja nastave	***Opis aktivnosti***	***(%)***
	1. eks katedra	80 %
	2. prezentacije	20 %
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	***Učešće u ocjeni bodova***	***Termin (sedmica)***
1. esej	10	3-14 sedmica
2. I kolokvij	20	7. sedmica
3. II kolokvij	20	15. sedmica
4. završni ispit	50	ispitni termini

2.3. Objašnjenje načina provjere znanja:

1. Izradom eseja studenti produbljuju kritičko razmišljanje i znanja o pojedinim temama iz sadržaja predmeta. Esej se piše u skladu sa metodologijom izrade eseja. Nastavnik u dogovoru sa studentom definira naslov eseja. Profesor može vratiti esej studentu na određene popravke i doradu, ukoliko isti ne zadovoljava metodologijske i stručne standarde esejskog rada. Za kvalitetno urađen esej u pisanoj formi, student može ostvariti od 0-10 bodova.
2. I i II kolokvij (pismene provjere znanja) rade se u pismenoj formi i obuhvataju nastavne sadržaje koje su studenti odslušali kroz dio nastave (predavanja i vježbi). I kolokvij se boduje od 0-20 bodova i II kolokvij se boduje od 0-20 bodova.
3. Završni ispit se provodi u pismenoj formi, a odnosi se na nastavne sadržaje prezentirane tokom predavanja i vježbi. Završnim ispitom se određuje u kojoj mjeri su studenti usvojili teoretska i praktična znanja i da li su postignuti postavljeni ishodi učenja. Profesor na završnom pismenom ispitu dodjeljuje studentu 0 - 50 bodova, a što ovisi o znanju studenta i poznavanju teorijskog i praktičnog aspekta nastavnog predmeta. Nakon obavljenog završnog pismenog ispita, sumiraju se svi bodovi i predlaže konačna ocjena iz nastavnog predmeta u skladu sa bodovima uporedivim sa ECTS sistemom, a prema članu 28. stav (2) i (3) Pravila studiranja na studiju prvog ciklusa broj: 06-3667/19 od 27.06.2019. godine.

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura

1. Kur'an sa prijevodom
2. El-Buhari, Knjiga o edebu, prijevod Armin Abaza, IKC Mostar, 2009.
3. Šefik Kurdić, Islamski bonton, Novi Pazar, 2014.

3.2. Dodatna literatura

1. Abdulfettah Ebu-Gudde, Poslanik kao učitelj i njegove metode u podučanja, El-Kelimeh, N. Pazar, 2003.
2. Šefik Kurdić, Pedagogija Muhammeda, a.s., Zenica, 2011.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

ZAVRŠNI / DIPLOMSKI RAD

Naziv predmeta: Završni / diplomski rad		Šifra predmeta: 03-21/489-B-SPDS
Nivo: I ciklus	Godina: IV	Semestar: VIII
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: Mentor		Broj sati sedmično: konsultacije

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Rad sa mentorom	*Samostalno učenje i istraživanje*	*Izrada završnog/diplomskog rada*	*Izrada prezentacije završnog/diplomskog rada*	*Javna odbrana*	**Ukupno**
30	40	50	4	1	**125**

1. O ZAVRŠNOM / DIPLOMSKOM RADU

1.1. Cilj završnog / diplomskog rada	Studenti će se upoznati sa predmetom i naučnom oblasti iz koje je prijavljena tema završnog/diplomskog rada, metodologijskim pristupom za izradu završnog/ diplomskog rada, teorijskim razmatranjem problema istraživanja, definicijom problema i predmetom istraživanja, ciljevima, zadacima i hipotezama istraživanja, metodama, tehnikama i uzorkom istraživanja, instrumentima istraživanja, metodama obrade podataka, načinima tumačenja rezultata i pisanjem diskusije, te zaključnim razmatranjima i literaturom s ciljem izrade završnog/ diplomskog rada.
1.2. Ishodi učenja	Nakon uspješno napisanog završnog / diplomskog rada, student će moći prepoznati, analizirati i koristiti stručnu terminologiju u budućim analizama, raspravama, interpretacijama i usmenim izlaganjima, opisivati, objašnjavati, tumačiti i prezentirati rezultate istraživanja do kojih je došao kroz metodološki pristup i temu iz koje je pisan završni/ diplomski rad, koristiti rezultate istraživanja u svrhu daljeg razvoja Socijalne pedagogije kao nauke, provoditi etičke principe i profesionalne standarde struke i nauke prilikom distribuiranja istih u javnost, kao i kroz javno publiciranje.
1.3. Preduslov za odbranu završnog / diplomskog rada	Položeni svi predmeti predviđeni nastavnim planom.

2. LITERATURA

2.1. Obavezna literatura	U skladu sa naučnom i stručnom oblasti iz kojeg se radi završni/diplomski rad.

3. OSIGURANJE KVALITETE

Pred komisijom za odbranu završnog / diplomskog rada.